

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen durum, "küp- lere binmek" **deyimiyle uyuşmamaktadır**?

- A) Otobüs bir saat gecikince Lâle'yle ben sinirden kudur- duk.
- B) Yapılan hatadan dolayı patron ateş püskürüyordu.
- C) Haber aldığı gün âdeta deliye dönmüş, ağzı kulakla- rına varmıştı.
- D) Dedem köstekli saatini kaybettiği için ağabeyime kı- zıp duruyor.
- E) Öfkeye kapılan yolcuları yatıştırmak bize düştü.

2. Bugün, yazmanın bir meseleyle ilişkili bulunduğunu söy- leyebiliyorum. Ama ben, kendi geçmişime dönüp baktı- ğımda olayın hiç de bu görüşümü doğrulamadığını (fikrimi

tasdik etmediğini) aynı zamanda tespit ediyorum. Ben, başka vesilelerle anlatmış olduğum gibi (dile getirdiğim

üzere) bir meselem olduğu ve o meseleyi başkalarına aktarmadan duramadığım için (iletmekten alıkoyamadığım-

dan) yazı yazmaya başlamış değilim. Ben sadece bir ar- kadaşımın yazma hevesini sürdürmesini

(kâğıda kaleme sarılmasını) sağlamak üzere ve onun ha- tırı için yazmaya başladım. Kaderin cilvesidir (İlginç bir

tesadüftür) ki o arkadaşım kısa bir süre içinde birkaç gü- zel öykü yazdıktan sonra yazmayı bıraktı. Bense devam ettim.

Bu parçada numaralanmış ifadelerden hangisinin ye- rine araç içindeki söz getirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Kitabın "Hânende Sesleri" bölümünde bir paragraf "Bâzan hânende sesleri" sözleriyle başlarken hemen arkasındaki paragraf "Hânende sesleri bâzan" olarak anlatıma giriyor. Bu tercih tam 37 paragraf boyunca görülmektedir. Birbiri- nin tersi olan bu ifade grupları ile özel bir ritim yaratılırken bu durum, bölümün içeriğiyle de uyum sağlamaktadır. Hitabet ustaları, buna "bereket" anlamına gelen "copia" demişlerdir. Hitabet sanatını yazı sanatına dönüştürdük- lerinde bile farkında olmadan bereketli söz söylemeyei özendirmeye devam etmişlerdir.

Bu parçada geçen "bereketli söz söyleme" sözüyle an- latılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir kelimenin aynı metinde farklı anlamlara gelecek şekilde kullanılması
- B) Anlatılmak istenenle anlatma şeklinin uyuşması
- C) Anlatımda kelime kadrosunun zengin tutulması
- D) Bir söz öbeğinin küçük değişikliklerle yinelenmesi
- E) Yeni imgelerle anlatımın pekiştirilmesi

4. Kimi insan vardır ki sabahtan akşama kadar oturur ve dü- şünür. Onun bir fikir hazinesi vardır yani düşünce yönün- den - - - -, kimi insan da sabahtan akşama kadar ayaküs- tü çalışır fakat yaptığı iş dört tuğlayı üst üste koymaktan ibaret olabilir. Evvelki insan tembel görünür velâkin çalış- kan olabilir, diğer insan çalışkan görünür velâkin yaptığı iş belki de - - - -.

Bu parçada boş bırakılan yerlere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) varlıklıdır– sudandır
- B) güçlüdür – sınırsızdır
- C) görgülüdür – keyfidir
- D) tutarlıdır – faydasızdır
- E) zengindir– detaylıdır

5. "Bulmak" **sözcüğü, aşağıdaki cümlelerin hangisinde "hatırlamak" anlamında kullanılmıştır?**

- A) Eski günlerden konuşurken saat de akşamı bulmuştu.
- B) Alışverişe gittiğimizde alınacakların çoğunu o bulur.
- C) Kaybettiğim gözlüğümü başımın üzerinde bulmaya- yım mı!
- D) 1790 yılında Fransız Comte Mede de Sivrac tarafın- dan bulunan direksiyonsuz ve pedalsız "celerifere", bisikletin öncüsüdür.
- E) Yıllarca girip çıktığım apartmanın ismini bir türlü bula- madım.

Sözcükte ve Söz Öbeğinde Anlam

6. (I) Çocuğu sürekli dikkatin çekirdeğiyle beslemek ona iyilik etmek anlamına gelmiyor. (II) Daimî olarak bu şekilde büyütülen çocuklar ileride, ilgi odağı olmadıkları durumlarda birtakım zorluklar yaşayabilirler. (III) Aksine, çocuğun hayal dünyası, yetişkinlerden uzak ve yalnız kalarak gelişir. (IV) "Aşırı" anne babalıktan, çocuğun boş zamanını tıka basa doldurmaktan kaçınmak lazım. (V) Anlayacağınız, gerektiğinde çocuğun yanında olmak ama bazen de ona gölge etmemek gerekir.

Bu parçadaki cümlelerin hangisinde mecaz anlamlı bir söz kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. • Torbaları bir sandalyenin üzerine koymuş.
• Dedem, babamı 11 yaşındayken bir terzinin yanına koymuş.
• En çok gidişin koydu bana.
• Üzerine bir tutam da kekik koyabilir misin?

Aşağıdakilerden hangisi "koymak" sözcüğünün bu cümlelerde kazandığı anlamlardan biri değildir?

- A) Bir şeyi bir yere bırakmak
B) Terk etmek
C) Katmak, eklemek
D) Birine iş sağlamak
E) Etkilemek, dokunmak

8. (I) "Bizim Köy" adlı eserin birçok yönden edebiyattan ziyade antropolojinin sınırlarında gezindiği söylenebilir. (II) Mahmut Makal öğretmenlik için gittiği bu köyde uzun süre kalarak köylüleri içeriden gözlemeleme fırsatı bulmuştur. (III) Ancak yazarın bu köyde kendini kabul ettirmesi kolay olmamıştır. (IV) Köylüler yazarı bir türlü tam olarak benimsemeyip ona daima şüpheyle yaklaşmışlardır. (V) Yazar kendisini köylüler arasında bir "karaçalı" gibi hissetmektedir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "tutunmak" anlamına gelen bir söz kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Teknoloji kullanımı hayatımızı büyük ölçüde kolaylaştırmaktadır. Ancak - - - teknoloji kullanımı bağımlılık olarak kabul edilmektedir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) bilinçsiz B) aralıksız
C) ölçüsüz D) kontrolsüz
E) yerli yersiz

10. • Ocağa yaklaşıp çalı çırpı yığını tutuşturdular.
• Akla hayale gelmeyen konuları hikâye etmesiyle bilinir.
• Kapıyı açar açmaz konuklarını yumuşak bir bakışla karşıladı.
• Yarın akşam İzmir'e uçacağını bildirmiş.

Bu cümlelerde aşağıdakilerden hangisinin örneği yoktur?

- A) Duyu aktarması
B) Benzetme
C) Deyim
D) İkilime
E) Ad aktarması

11. Şiirin hiçbir anlamı olmaması değil, şiirin bu anlamı bağırması gerekir. Anlamın şiirde öyle pek önemli şeylerden olmadığını galiba Haşim söylemiştir. Sonradan Ataç bunu yaygın hâle getirdi. Ama Haşim bunu daha çok Yahya Kemal'in şiirini güç bir duruma sokmak için yapıyordu.

Bu parçadaki "anlamı bağırılmamak" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dururluk B) Doğallık C) Kalıcılık
D) Kapalılık E) Özlülük

Cümlede Anlam

1. • Şiir, mistik/metafizik bir amaca hizmet etmelidir.
• Şair, sürekli yeni eserler üretme ihtiyacı hissetmelidir.
• Şiirin tadı tuzu hüznün, kaygı, acı gibi hâllerdir.
• Şiirde esas olan anlatılanın kolaylıkla anlaşılması değildir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlelerin herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Şiirin gizleri de şansları da bereketi de yaşayan, daha doğrusu yaşanan dildedir. Özel dil ancak ortak dilin içinde yaratılabilirse bir değer taşıyabilir, şiirsel duyarlılığı iletebilir, vurucu olabilir.
- B) Sanma ki gönlünde bir derdi bulunmayan ve ciğeri yaralı olmayan insanın sözünde tat vardır. Zevk ü safa ve rahatlık şiire zevk vermez. Şiir; gam, keder ve sıkıntıdan doğarsa etkili olur.
- C) Köreltici bir açıklığa sahip olan bir şiir, okurun hayal gücüne keşfedecek hiçbir şey bırakmaz. Çünkü okurun hayal gücü bir yarasa gibi, ancak şiirin alaca kararlığında uçabilir.
- D) Şiir, bütün cepheleriyle mutlak hakikat olan "Allah"ı sır ve güzellik yolunda arama işidir.
- E) Zarifoğlu şiirle ilişkisine dair şu çarpıcı açıklamayı yapmıştı: "Bilmiyorum şiir bir tutku mudur, bir mecburiyet midir? Rilke genç bir şaire 'İçine sor, yazmaya mecbur muyum, diye. Eğer cevap evetse şairsiniz.' demiştir."

2. (I) Dünyanın her yerinde bir yüzyıl geriye giden sayısız arşiv bulunmaktadır. (II) Bu eski kayıtlar dijital ortama aktarılmadıkça bozulma riski altındadır. (III) Hatta belki kalıcı olarak yok olacaktır. (IV) Dijitalleştirme süreci bu belgelerin düzenli olarak tanımlanmasını ve envantere aktarılmasını sağlamaktadır. (V) Bu arşivleri kayıt altına almak üzere kurulan ortak girişimlerden biri IASA'dır (Uluslararası Ses ve Görsel-İşitsel Arşivler Kuruluşu).

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Ortaya koyduğu eserlerle soylu bir şairdir Nazım Hikmet. (II) Bugüne kadar erimeden gelmiş bir şair. (III) Her genç şairin ondan öğreneceği var. (IV) O, Türk şiirinin N vitaminidir. (V) Onu ne zaman okusam yüzüme kan gelir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde mecazlı bir söyleyiş yoktur?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve IV.
D) III ve V. E) IV ve V.

4. (I) Varlık Yayınları arasında çıkan Cahit Sıtkı'nın "Ziya'ya Mektuplar"ını mutlaka okuyunuz. (II) Cahit Sıtkı'nın ne gibi etkiler altında kaldığını, Ziya Osman Saba'yı nasıl etkilediğini, onu âdeta şiir eğitimine bağlı tuttuğunu göreceksiniz. (III) Çok güzel bir kitap. (IV) Ziya Osman'ın Cahit Sıtkı'yı daha fazla takip edememesinin nedenlerini onun Yedi Meşale ruhuna iyice bağlı olmasında, bir türlü o ruhtan kendini sıyırmasında aramalıyız. (V) O kadarı da Ziya Osman'ın yeteneklerinden çok, şiire olan aşırı sevgisinden, eğiliminden doğmuş olsa gerek.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede bir öneri söz konusudur.
B) II. cümlede eleştiri yapılmıştır.
C) III. cümlede bir değerlendirme vardır.
D) IV. cümlede sebep-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
E) V. cümlede bir tahminde bulunulmuştur.

5. (I) Abdülhak Şinasi "ve" bağlacını cümle ortasında kullanmakla kalmıyor, cümlelerin başına da getiriyor. (II) Bu durum hep Fransızca düşünmesinden kaynaklanıyor. (III) Bir gün kendisine bir kitap tercüme etmesini söylemiştim. (IV) "Ben tercüme ile uğraşmam" dedi. (V) Hâlbuki kendi eserini tercüme ediyor ya (!)

Bu parçadaki cümlelerin hangileri kişisel düşünce içermektedir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve V.
D) III ve IV. E) IV ve V.

Cümlede Anlam

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisi ayraç içindeki kavrama uygun bir örnek değildir?

- A) Geçen yıl gittiğim Sapporo kentinde düzenlenen kar festivalinin en ilginç etkinliği, buzdan heykeller sergisiydi. (özlem)
- B) Gezi kafilesi ulaşana kadar arabalı vapur, limandan çoktan ayrılmış olur. (tahmin)
- C) Akıllı telefonlarınızın bir süreliğine hayatınızdan çıkarıldığını düşünmenizi rica ediyorum. (varsayım)
- D) “İyilik yapar gibi görünme; iyilik yap, görünme.” sözü hayata dair temel ilkelerimden biridir. (onaylama)
- E) Bu sene yine komedi türünde bir oyun sahnelemeyi düşünüyoruz. (tasarı)

7. (I) Ekslibris; kitap sahibini tanıtan, onu yücelten bir sanat dalıdır. (II) Kitapseverlerin kitaplarının iç kapağına yapıştırdıkları, üzerinde isimlerinin ve değişik konularda resimlerin yer aldığı küçük boyutlu baskı resimlerdir. (III) Sözcük olarak ...'nın kitaplığından, ...'nın kütüphanesine ait anlamına gelir. (IV) Kitabın kartviziti ya da tapusudur. (V) Önemli bir iletişim aracı olan ekslibris, kitabı ödünç alan kişiyi geri getirmesi konusunda uyandırır.

Bu parçada ekslibris ile ilgili yapılan

- I. cümlede tanımı yapılmıştır.
- II. cümlede kullanım amacı ortaya konmuştur.
- III. cümlede sözlük karşılığı üzerinde durulmuştur.
- IV. cümlede bir benzetme yapılmıştır.
- V. cümlede bir işlevinden bahsedilmiştir.

çıkarımlarından hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Dünya üzerindeki tüm canlılar maalesef büyük bir tehlike altında. (II) Londra Zooloji Topluluğu ve Dünya Doğal Hayatı Koruma Vakfı, 1970 yılından bu yana, gezegenimizdeki canlıların dörtte birden fazlasının yok olduğunu açıkladı. (III) Araştırmacılar, suda yaşayan canlı türlerinin ötekilere göre çok daha zor durumda olduğunu belirtiyor. (IV) Son 38 yılda, dünya üzerindeki tatlı sularda yaşayan canlıların sayısı %29, denizlerde yaşayan canlıların sayısında ise %28 azalma olmuş. (V) Araştırmacılar, bu duruma yol açan etkilerden birinin insan etkinlikleri olduğunu vurguluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde karşılaştırma yapılmıştır?

- A) I ve II. B) I ve III. C) II ve V.
- D) III ve IV. E) IV ve V.

9. (I) Alain, bir insanın birbirine zıt iki dünya içinde yaşadığını (katı, değişmez kanunlara tabi fiziki âlem ve durmadan değişen, kaypak, müphem duygular ve ihtiraslar âlemi) söylüyordu. (II) Bir insanın bu iki âleme uyması ve onları anlaması için iki kültüre ihtiyacı vardı: şiir ve matematik. (III) Şiir bize duygular âleminin, matematik ise maddi dünyanın anahtarını veriyordu. (IV) Kafaları sadece müspet ilimlerin katı ve sert cenderesi içine hapsedilmiş insanların ne kadar kuru, duygusuz ve anlayışsız olduklarını biliyoruz. (V) Böyle insanlar mesela, bir âşık olmaya görünler, gülünç duruma düşerler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden öncekini örneklemektedir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Dostluk gündüz görünmez, o ateş böceği gibi yalnız geceleri parlar.

Bu cümleye anlamca en yakın söz aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dost, hem iyi görünen hem iyi olan insandır.
- B) Dost, acılarını dostları ile paylaşmalıdır.
- C) Gerçek dost insanın kara gününde belli olur.
- D) İnsanın dostu yoktur, mutluluğuna ortak olmak isteyenler vardır.
- E) Dost kazanmak isteyen, paylaşmayı bilmelidir.

Paragrafta Anlam - 1

1. (I) Hitabet, netice alabilmek için her biri büyük çalışma isteyen birçok meziyetin bir araya gelmesidir. (II) İyi bir hatip olmanın gereklerinden biri hitabet sanatının temel prensiplerini bilmek, diğeri ise devamlı olarak konuşma egzersizleri yapmaktır. (III) Benim anlayışıma göre içinde büyük bir şey bulunan bütün ilimler ve sanatlar hakkında bilgi edinmemiş bir insan, vasıfları tamam bir hatip olmaz. (IV) Nutka serilip yayılma imkânı veren, bütün bu müspet bilgilerin toplamıdır. (V) Eğer hatip çok iyi bildiği ve kavradığı realite temelleri üzerine dayanmazsa onun hatipliği tamamen boş ve hemen hemen çocukçasına bir söyleyişten ibaret kalır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

2. I. Tolstoy'un ölmesinden korkuyorum. O ölürse yaşamımda doldurulması zor bir boşluk açılır.
II. Bunun birinci nedeni kimseyi Tolstoy kadar sevmeyişim, ikincisi ise ona karşı duyduğum sonsuz güvendir.
III. İşe yarar bir çalışma yapmadığınızı, yapamayacağınızı bilmek bile korkunç gelmez insana çünkü sizin yerinize Tolstoy bütün düşüncelerinizi yazacaktır.
IV. Üçüncü neden ise Tolstoy'un büyük bir otorite olarak yerinde kaya gibi sağlam durmasıdır.
V. Tolstoy yalnızca manevi duruşuyla edebiyat akımlarını, edebiyatçıların morallerini yüksek tutmaya yetecektir.

Yukarıda numaralanmış ifadelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangileri birbiriyle yer değiştirmelidir?

- A) I ve III.   B) I ve V.   C) II ve III.
D) III ve IV.   E) IV ve V.

3. İnsanlar yalnız yemek ve içmekle değil gelecek günler için bir şeyler umarak da yaşarlar. Karanlıklara doğru bakmak zaman zaman hoşumuza gitse bile o karanlığın arkasından bir aydınlığın geleceği beklentisini taşımasak karanlık, bütün çekiciliğini kaybeder ve bizi yaşamaktan soğutuverir. Aydınlıklar karanlıkları kovaladıkça hayat, yaşanılır hâle gelir. Hem ne demişler: " - - - ."

Bu parçanın sonuna anlam akışına göre aşağıdaki cümlelerden hangisi getirilemez?

- A) Çıkmadık candan umut kesilmez.
B) Ümit fakirin ekmeğidir.
C) Her gecenin bir sabahı vardır.
D) Ümitler kelekler kadar yaşar.
E) Umudunu kaybedenin kaybedecek başka bir şeyi kalmamıştır.

4. Son zamanlarda edebî türlerin sınırlarının belirsizleştirildiği bir edebiyat anlayışı Batı'da ve bizde egemen olmuş durumdadır. Postmodern düşüncenin edebiyatta meydana getirdiği değişiklikler, elbette başka bir araştırma konusudur ancak özellikle roman türünün bilinen özelliklerinin geçersizleştirilmesi hatta bir tür olarak "roman" yerine "anlatı" teriminin tercih edilmesi edebiyat dünyasında ilgiyle izlenmektedir. Türk edebiyatında biyografik romanların sayısal artışının bu yeni edebiyat anlayışı ile ilgili olduğu düşünülebilir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Postmodern düşünce, edebiyat dünyası üzerinde olumlu sonuçlar doğurmuştur.
B) Türk edebiyatında biyografik roman türündeki örnekler çoğalmaktadır.
C) Edebî türler arasında bir geçişkenlik söz konusudur.
D) Edebiyat sahasında birtakım değişimler gözlemlenmektedir.
E) Batı edebiyatına yeni bir edebî anlayış hâkim olmuştur.

Paragrafta Anlam - 1

5. En güzel, en büyük, en doğru şiir, ürkütücü bir gerçeğin baskısı altında hiçbir şey söylememektir. İnsan bazı kere hatırına gelen bir hayali tanıyamaz, o kadar güzeldir. Zihninden uçan bir fikre yetişemez, o kadar yüksektir. Kalbinde doğan bir hissi bulamaz, o kadar derindir. Bu acz ile bir feryad koparır yahut pek karanlık bir şeyler söyler yahut hiçbir şey söyleyemez de kalemini ayağının altına alıp ezer, bunlar şiirdir.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Tanımlama yapılmıştır.
B) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.
C) Öznel bir bakış açısı söz konusudur.
D) Somutlamaya başvurulmuştur.
E) Deyim kullanılmıştır.

6. İlk çağlarda insanlar ister vadileri aşsın ister ovalardan geçsin ister dağ doruklarına tırmansın, bu dünyada bir çadırda yaşar gibi yaşar. Bakın çağdaş insan kendi araçlarının aracı olmuş. Acıktığında gönlünün dilediğince meyve toplayan adam çiftçi oldu. Sığınmak için ağacın altında duran adamsa bir ev sahibi. Bir düşünürün dediği gibi yeryüzüne yerleşip göğü unuttuk.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi kullanılmamıştır?

- A) Örneklendirme
B) Tanık gösterme
C) Karşılaştırma
D) Benzetme
E) Tanımlama

7. İyi bir yazı, birbirine ters iki unsurdan meydana gelir: Yazılanlardan ve silinenlerden. Rodin'e "Nasıl heykel yapıyorsunuz?" diye sorulduğunda "Taşın gereksiz kısımlarını atıyorum, geriye heykel kalıyor." demiş. Rodin'in yaptığı'nın yazıdaki karşılığı silmektir. İyi yazı gereksiz kelimeler atıldıktan sonra geriye kalandır.

Bu parçada aşağıdaki anlatım özelliklerinden hangisinin önemi vurgulanmaktadır?

- A) Akıcılık   B) Açıklık   C) Duruluk
D) Özgünlük   E) Yalınlık

8. Romancı dilediğini anlatmakta özgürdür. Kafasının içinde bir dünya yaratır, onu söyler diyoruz ama bir yandan da biliyoruz ki hiçbir büyük romancı, gününün olayları karşısında ilgisiz kalmamıştır. Flaubert'in bir roman kahramanı için "Emma Bovary yok mu? Benim işte o." sözünü unutmamalıyız.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat eserlerinde, gündelik hayattaki gereksiz ayrıntılar ayıklanmalıdır.
B) Sanat eseri, yazıldığı toplumdan ve sanatçısından daima birtakım izler taşır.
C) Sanat eserlerinin temel işlevi topluma yön vermek, toplumu eğitmektir.
D) Sanat eserleri biricik olup aralarında nitel bir karşılaştırma yapılamaz.
E) Sanat eserlerinin gelişimi için öncelikle bir özgürlük ortamı oluşturulmalıdır.

9. Türkçe basılan çocuk dergilerinin geçmişi 15 Ekim 1869'da çıkan Mümeyyiz'e uzanır. Aynı adla yayımlanan gazetenin eki olan ve çocukların ilgisini çekebilmek için her sayısı farklı renkle basılan bu dergi 49 sayı yayımlanır. Mümeyyiz'in amacı toplumun geleceği olan çocuklara iyi ahlak, terbiye ve tahsil konusunda onların anlayacağı dille bilgi vermektir. İlk sayıda bu niyet açıkça yazılır: "Şimdi bir de şu sizin için çıkardığımız gazetede ne yapmalıyız, nasıl mektebe gitmeli, derse nasıl çalışmalı, nasıl okuyup yazmalı ve ana babamıza ve muallimlerimize nasıl itaat etmeliyiz; onları yazacağız ve dünyada iyi ve herkesin beğeneceği huylar nedir, ayıplayacağı şeyler nelerdir, onları size bildireceğiz." Mümeyyiz'de ve ondan sonra çıkan Hazine-i Etfal (1873) ve Sadakat (1875) dergilerinde herhangi bir resim yer almaz. İçinde resim olan ilk çocuk dergisi Etfal'dir (1875). 1869-1908 yılları arasında toplam 20 çocuk dergisi yayımlanırken 1908 Meşrutiyeti'nden Cumhuriyet'e uzanan on beş yıllık zaman diliminde çıkan çocuk dergilerinin sayısı ise 23'tür. Bu aralıkta I. Dünya Savaşı'nın iyice kızıştığı 1915-1917 yıllarında yeni bir çocuk dergisinin çıkmadığı da göz önünde bulundurulmalıdır.

Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Mümeyyiz dergisi hangi maksatla yayımlanmıştır?
B) İlk resimli çocuk dergisinin adı nedir?
C) Hangi dönemde çocuk dergisi çıkarılmamıştır?
D) Çocuk dergiciliği ne zaman başlamıştır?
E) Mümeyyiz dergisinin sayıları neden aynı renkte basılmamıştır?

Paragrafta Anlam - 2

- I. Üstadın 1932'de Paris Türk Talebe Cemiyetinin bir toplantısında söylediği "Ben Paris'e alafrağa geldim, alaturka döndüm." cümlesi de çıkarımımızı doğrulamaktadır.
II. Çünkü o, Türk şiirinde büyük bir çığır açıcı olmuştur.
III. Bu özelliği, Frenk şiirinin özüne vardıktan sonra Türk şiirine dönmesine, Türkçenin lezzetini Frenk şuuruyla tatmasına borçludur.
IV. Yalnızca Yahya Kemal gibi millî varlığının hakiki lezzetine varmış bir sanatkârın dilinde kıymet kazanan bu söz, yeni Türk sanatının en manalı sözüdür.
V. Bence yeni Türk sanatını en iyi temsil eden sanatçı, Yahya Kemal'dir.

Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi üçüncü sırada olur?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

- "Tel ile yapılan sanat" olan telkâriye, aynı zamanda "vav işi" de denir. Bu isim Osmanlıca vav harfinin, uygulamada motif olarak sıkça kullanılmasından dolayı verilmiştir. Yurdumuzda en önemli telkâri merkezi Mardin'in Midyat ilçesi olmuştur. Telkâri ustası, kullanacağı telleri kendi atölyesinde ham maddeden elde eder. Ocakta kap içerisinde eritilen madeni, çubuk hâline getirmek için kalıba döker. Maden olarak genellikle gümüş veya altın kullanır. Bu yorucu çalışma başlangıcında 0.5 santimetre olan gümüş, işlem sonunda 1 milimetrelilik ince bir tel hâline gelir. Her telkâri işi iki ana kısımdan oluşur. Birincisi işin ana iskeleti olan "muntaç", diğeri ise muntaç içine yerleştirilmiş vav, kake, tırtıl, gül, dudey vb. adlarla anılan her biri farklı biçimde olan motiflerdir. Motif yerleştirme işlemi kaynakla yapılır. Telkâriden yapılan işler çok çeşitlidir: aynalar, tep-siler, kemerler...

Bu parçada telkâriye sanatı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İsmnin nereden geldiğine
B) Nerede ortaya çıktığına
C) Ne tür eşyalar ürettiğine
D) Hangi desenlerin işlendiğine
E) Nasıl icra edildiğine

- Bundan 4-5 yıl kadar önce, yaklaşık 23 yıl aradan sonra tekrar gördüğüm Bodrum'da dağı-taşı, düzlüğü-yamacı, sahili-yol boyunu göz alabildiğine kaplamış olan beyaz boyalı insan yapısı çirkinlik karşısında dehşet ve hiddete kapılmıştım. Bugün ise yıllarca iyi para ediyor diye arazilerini, zeytinliklerini, tarlalarını, bahçelerini kooperatiflere, yap-satçılara ve daha kim bilir kimlere gözlerini kırpmadan satma hatasına düşen ahalinin kalan tabiat parçalarını kurtarabilmek için giriştikleri teşebbüs, zararın neresinden dönülse kârdır hesabı her şeye rağmen sevindirici. Kurul'un Dıngılbüğü ile Demir Mevkii arası için yapılmış olan müracaatı fırsat bilip Ilıcabük'e kadar olan alanı sit kapsamı içine alivermesi de öyle. Darısı diğer kıyılarımızın, ovalarımızın, meralarımızın ve yaylalarımızın başına.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Umut
B) Kızgınlık
C) Küçümseme
D) Temenni
E) Kınama

- Dört sene evvel küçük bir kız, minimini bir Darülmuallimat mezunu olarak buraya gelmiş. İlk zamanlarda çok sıkıntı çekmiş. Fakat karamsarlığa kapılmamış. Kasabayı kendine vatan, mektebi bir aile ocağı yapmış. O kadar azim ve gayretle çalışmış ki kimse terfi ve terakkisine mani olamamış. Daha yirmi beşine gelmeden başmuallim yapmışlar, eline kocaman bir kız mektebi teslim etmişler. Şimdi yirmi dokuz otuz yaşlarında vardır. Kasabanın en sevilen, emniyet edilen, hatırı sayılan bir insanıdır.

Bu parçada, sözü edilen kahramanın hangi özelliği verilmemiştir?

- A) Yaşı
B) Toplumdaki imajı
C) Mesleği
D) Karakteri
E) Ailesi

Paragrafta Anlam - 2

5. Poetika, adından da anlaşılacağı üzere şiir sanatından bahsediyorsa da genel olarak Aristo'nun sanat hakkındaki kanaatlerini oluşturur. Ondan evvel, hocası Eflatun'un değişik diyaloglarında da dağınık olarak sanata dair görüşler vardır. İdeler felsefesi kurucusu Eflatun'un sanata, dolayısıyla şiire mistik yaklaşmasına mukabil mantıkçı Aristo ona sağlam bir zihnî zemin hazırlamak ister. Eni boyu belli bir şiir teorisi Poetika. Artık ondan sonraki bütün şiir görüşlerini çok kalın hatlarıyla bu iki sistemin kategorileri içinde buluruz. Yani sanat ya "ideal"dir ya da "taklit"tir. Birincisiyle "tecrid"e (soyut olana), ikincisiyle "teşhis"e (somut olana) varılır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Poetika'ya göre sanat ideal olanın taklit edilmesidir.
B) "Poetika" adlı eser sanatla ilgili görüşler içermektedir.
C) Eflatun ve Aristo'nun fikirleri sonrakileri etkilemiştir.
D) Eflatun, fikirlerini aktarmada diyalog tekniğinden faydalanmıştır.
E) Eflatun ve Aristo'nun sanata yaklaşımları birbirinden farklıdır.

6. Şiir soyutlamalarla doludur. Soyutlama ise Henri Mavit'in dediği gibi gerçeğin ele geçirilmesinde zekâmızın bir silahı oluyor. Oysa söz gelimi bütün bütüne yeni bulunmuş kelimelerden meydana gelen bir şiirde soyutlama imkânları daha azdır. Tabii bu kelimelerden muradımız daha hiç tutunmamış, bir yerlerde kullanılmamış kelimelerdir.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisi yoktur?

- A) Tanık gösterme
B) Benzetme
C) Karşılaştırma
D) Kişileştirme
E) Sayısal verilerden yararlanma

7 ve 8. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Tüm dünyada 3 Ağustos, Dünya Karpuz Günü olarak kabul edilmiş durumda. Dünya karpuz üreticiliğinde ön sıralarda yer alan ülkemizde bu lezzetli bitkinin birçok türü yetiştirilmekte. Ancak bu türlerden biri üzerinde özellikle durmak istiyorum. Türkiye'de sadece Şanlıurfa Viranşehir'de üretilen "şelengo"; görüntüsüyle karpuzu, tadıyla da salatalığı andıran harika bir sebze. Tarladan koparıldıktan sonra iki üç gün içinde tüketilmesi gereken şelengodan salata, turşu, dolma ve cacık da yapılabilir. Halk tarafından oldukça sevilen ve tüketilen şelengo, pazarlarda saatler geçmeden tükeniyor. Viranşehir'de tarlası olan hemen her ailenin yetiştirdiği şelengo, maalesef tanıtım sorunu yüzünden Viranşehir dışında neredeyse hiç kimse tarafından bilinmiyor. Satıcılar, "Şelengo, Şanlıurfa bölge halkının vazgeçemediği tatların başında geliyor. Fiyatı da oldukça düşük olduğu için ilçe halkı vazgeçmiyor." diye konuştular.

7. Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Türkiye pazarında şelengonun pek tanınmadığına
B) Şelengonun, Türkiye'ye özgü bir karpuz cinsi olduğuna
C) Şelengo üretiminde Viranşehir'in birinci sırada olduğuna
D) Dünya'da birçok karpuz türünün yetiştirildiğine
E) Şelengo tüketiminde birçok alternatiften söz edilebileceğine

8. Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Açıklayıcı anlatıma başvurulmuştur.
B) Betimleme yapılmıştır.
C) Neden-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
D) Anlatım yönü özelden geneledir.
E) Öznel yargılar bulunmaktadır.

Edebî Bilgiler (Şiir Bilgisi)

1. Realist eserlerde konular gerçek hayattan alınır, olağanüstülükler yer verilmez. Yaşanmış ya da yaşanması muhtemel olan, okuyucuya aktarılmaya çalışılır. Öte yandan anlatımlarda çevre tasvirlerine önem verilir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki dizelerden hangisinin realizm (gerçekçilik) etkisinde yazıldığı söylenebilir?

- A) Dönelim
Döndürsün bizi
Kalbin akıp giden bulutlara benzeyen sesi
Yağmursuz bir yağmura açılmış kapılardan
- B) Dünyanın dışına atılmış bir adımdın sen
Ömrümüzse karşılıksız sorulardı hepsi bu
Şu samanyolu hani avuçlarından dökülen
Kum taneleri var ya onlardan birindeyim
- C) Ter kokuyordu Çukurova tarlaları,
Irgat türküleri duyuluyordu uzaktan;
Ekin biçiyordu yalın ayaklı köy kızları
Elleri kabarıyordu oraktan.
- D) dikenin
kalbime battığı bir sonbahar günüdür
sen elini bulutların içinde gezdirirsin
bulutlar senin gözlerinin üstünde yürürler
- E) Gırtlığımda bir harf büyüyor
buna dayanacağım
dişlerim kamaşıyor yıldızlardan
buna da.
2. Gönül dağı yağmur yağmur boran olunca
Akar can özümde sel gizli gizli
Bir tenhada can cananı bulunca
Sinemi yaralar dil gizli gizli

Bu dörtlükle ilgili,

- I. Ulamaya başvurulmuştur.
II. Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır.
III. Ek hâlinde redif vardır.
IV. Tam kafiye yer verilmiştir.
V. 13'lü hece ölçüsü kullanılmıştır.

yargılarından hangileri yanlıştır?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve IV.
D) III ve V.   E) IV ve V.

3. Âlemde ne ekinse biçersin anı mutlak
Öyleyse nedir şer yaparak faide ummak

Bu dizelerdeki söz sanatının özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ey dipdiri meyyit! İki el bir baş içindir
Davransana... Eller senin, baş da senindir
- B) O yaman kudrete hâkim olabilsem diyerek
Sarf edip durmada birçok kafa binlerce emek
- C) Sen ey dilber ki serpildikçe handen fıskırır yer yer
Semalardan zeminlerden şafaklar, laleler, güller
- D) Arkamda kalırsın, beni rahmetle anarsın
Derdim, sana baktıkça a biçare kitabım
- E) Bir güler çehre sezip güldüğü yoktur yüzümün
Geceden farkını görmüş değilim gündüzümün

4. • pastoral şiir
• tasavvuf
• koşma
• ironi
• mecaz

Aşağıdaki dizelerin hangisi bu kavramlardan herhangi biri ile ilişkilendirilemez?

- A) Bütün mimarlar yüksek, mühendisler de
Bir sen kaldın alçak mimar ey Sinan Usta!
- B) Dört kişi bir parkta çektiğimiziz
Ben, Oktay, Orhan bir de Şinasi
Anlaşılan sonbahar
Kimimiz paltolu, kimimiz ceketli
- C) Yiğit olan yiğit kurt gibi bakar
Düşmanı görünce ayağa kalkar
Kapar mızrağını meydana çıkar
Yiğidin başında duman olmalı
- D) Sular pırıl pırıl, rüzgâr mis kokulu,
Kuş uçurmaz eski Türk kalyonlarının yolu.
Sağda sıra dağlarla kaban Anadolu
Yeşil eteklerinde tükeniyor Toros'un!
- E) Aşk da'vîsin kılan kişi hiç anmaya hırs u hevâ
Aşk evine girenlere ayruk ne meyl ü ne vefâ
Girçek 'âşık olan kişi anmaya dünyâ-âhîret
Âşık degüldür ol kişi yüriye 'izzeti kova

Edebi Bilgiler (Şiir Bilgisi)

5. Biri Fazlî Bâli'dür varsan eger dükkânına
Da'ima mazhar düşerdün fazla-i ihsânına
Bir nefesde âdemün cânlar bağışlar cânına
Behremend-i 'ömr olur her kim ki varsa yanına
Hak budur bâg-ı İrem'dür şehir-i İdincik ki var

İçerik özelliklerinden hareketle bu dizelerin aşağıdaki kilerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Hicviye B) Surnâme C) Mersiye
D) Şehrengiz E) Mevlid

6. İran ve bilhassa Türk edebiyatında kullanılan - - - -, iki veya daha çok beyitten meydana gelmiş bir nazım şekli olup matla ve mahlası bulunmayan bir gazel gibidir. Beyitlerle yazılan nazım şekillerinden ayrılmasını sağlayan en belirgin özelliği, birinci beytinin mısralarının aynı kafiyede olmaması ve umumiyetle bütün beyitlerinde aynı konunun ele alınmasıdır.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Mesnevi B) Kıt'a C) Rubai
D) Muhammes E) Şarkı

7. Kavaklar iki yanda uçsuz bucaksız.
Kamyonlar yerli malı,
Sığırlar semiz.
Toprak el birliği ile dokunan bir kilim.
Anadolu'm, Anadolu'm, ah benim Anadolu'm.
Uçak uçuşu ile iki kanatlık yerdesin burdan.
Yırtık boş bir heybesin
Sıtmalı omuzlarında insanlarımın,
Anadolu'm, ah Anadolu'm,
Belki artık bir mezar boyu uzaksın benden.

Bu dizelerden şairin edebî anlayışı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Serbest nazım tarzını kullandığı
B) Doğa sevgisi ve kardeşlik duygularını işlediği
C) İmge kullanımına yöneldiği
D) Ahengi sağlamada kelime tekrarına başvurduğu
E) Gözlemlerinden yararlandığı

8. Ortak bir poetika anlayışları bulunmayan, bir yayın organı etrafında kümelenerek bir grup oluşturamayan bu şairler; hayale, edebî sanatlara önem vermek, basitlik ve sadelikten uzaklaşmak, şiiri anlamdan kaydırarak daha çok duygulara ağırlık vermek gibi ilkelerde birleşirler. Onlar, şiirde alışılmış dilin, imgelemin ve biçim anlayışının dışına çıkmış, bir anlamda "şiirsel töre"ye başkaldırmışlardır.

Aşağıdaki dizelerden hangisi sözü edilen şiir anlayışına sahip şairlerden birine ait olamaz?

- A) bazı bilmem, gün nasıl başladığında,
kayıp kayıp gidiyor dünya bıkkın bakışlarımdan.
yaşıyorum, yaşıyorum da bitmiyor,
bir tutam sakız oluyor ağzımda zaman.
B) Bir sabah çıkmak güneşler, aylar bir sabah çıkmak
Bir ağacı bu evleri sarı ters bir kuşu düzeltmek
C) Bu böyle kimin gittiği? Sen dur ey!
Belki de ellerimiz mi? biraz ince, biraz da çok kelimeli!
D) Yok denecek bir şey ama var var
Yılan yılan çinkoya mavi
Damın altında kaç sıra tuğla eksik eksik
Niyedir bilmiyorum pencere koysak mıydı adını
E) Boğazından lıkir lıkir geçen
Şu suyun kıymetini bil!
Nedir ki bu mavilik deme!
Pencereden görebildiğin kadar
Göğün kıymetini bil!

9. I.
Deli gönül ne gezersen
Geze geze yorulman mı
Ne kazandın bu sevdadan
Vazgeç disem darılman mı

II.
sanmıştık ki ikimiz
yeryüzünde ancak
birbirimiz için varız
ikimiz sanmıştık ki
tek kişilik bir yalnızlığa bile
rahatça sığarız

Aşağıdakilerden hangisi numaralanmış dizelerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Nazım birimi
B) Dil özellikleri
C) Edebî gelenek
D) Ölçü
E) Ana duygu

Edebî Bilgiler (Düzyazı Türleri)

1. Kış, İstanbul'da beş gündür bütün numaralarını sergiledi. Limana, şehrin sokaklarına, benim ihtiyar vücuduma ejderha gibi saldırdı. Her şeyi alt üst etti. Hallaç dükkânına döndürdü. Başka zamanlar kar görünce sevinirdim. Bu sene müthiş bir üzüntü verdi bana. Bu anda senin yerinde olmayı ne kadar isterdim dostum. Fakat Almanya'da değil de Fransa'da ve Paris'te. Sabahleyin kahvede, evimin veya otelimin altında kahvaltı edip bir parçacık çalışmak, öğleden sonra yemeği Opera Caddesi'yle Odeon arasındaki lokantada yemek; müzelere, sergilere gitmek, bir dostla bir kahvede oturup konuşmak... Mecmua idarehanelerine, kütüphanelere, müzikhollere, tiyatroya ve sergiye aynı yenilik ve yaratıcılığı görmek için gidilen bir memleket... Geçen sene şubatta bir yirmi gün gitmişim. Öyle anlar geçirdik ki! Abidin'le ve Pertev'le geçirdiğim bazı saatleri hiç unutamayacağım. Bunları daha sonra yazarım.

Bu parça aşağıdaki öğretici metin türlerinden hangisine örnektir?

- A) Gezi yazısı
B) Anı
C) Mektup
D) Otobiyografi
E) Günlük

2. – Bahsettiğiniz günlerin edebiyatıyla günümüzün edebiyatı arasındaki dil ve düşünce farklarını izah eder misiniz?

– Bugünü hazırlayan dündür. Dilde sadeleşme cereyanları hatta bizden de çok önce başlamıştır. Raftaki kalın, siyah kitap Şemsettin Sami'nin meşhur lügatidir. Dün akşam onun ön sözünü okuyordum. Öz Türkçeden bahsediyor orada. Altmış, yetmiş yıl önce öz dilden bahsediyor. Hatta Çağataycadan bile söz alınması gerektiğini; Arapçaların, Farsçaların dilden birer birer atılması lazım geldiğini ifade ediyor.

Bu parça aşağıdaki düzyazı türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Biyografi
B) Eleştiri
C) Makale
D) Mülakat
E) Deneme

3. **Dil ve anlatım özelliklerinden hareketle aşağıdaki parçalardan hangisinin diğerlerinden farklı bir metin türünden alındığı söylenebilir?**

- A) Üretim teknolojisine çığır açıcı yenilikler getiren üç boyutlu yazıcılar, insanoğlunun hayal gücünü zorluyor. Yaratıcı fikirler ve tasarımlar gerçek modellere, parçalara ve prototiplere hızlı bir şekilde dönüşüyor.
- B) Hiçbir şeyden haberim yoktu. Yaz henüz gelmişti, balkonda oturuyordum. Bir elinde kâğıtlarla sen kapıda belirmiştin; diğer elin cebinde, bir sağı bir solu kolaçan ediyor gibiydin. Bir an sanki göz göze geldik.
- C) Orkideler tüm dünyada geniş alanlara yayılmış en büyük çiçekli bitki ailelerinden birini oluşturur. Tür sayısı için değişik kaynaklarda değişik rakamlar mevcut olmakla birlikte genel olarak 20-25 bin kadar türün yaşadığı kabul ediliyor.
- D) Son yıllarda eğitim alanında yapılan reformlar, herkesin fen bilimleri, teknoloji, mühendislik ve matematik alanlarında bilgi ve proje deneyimine sahip olmasını ve 21. yüzyıl becerilerini edinmesini hedefliyor.
- E) Bakterilerde antibiyotiklere karşı gelişen direnç, endişe verecek bir şekilde günden güne artıyor. Dünya Sağlık Örgütü nisan ayında sunduğu raporda antibiyotik direncinin halk sağlığını tehdit eden ve giderek de büyüyen önemli bir sorun olduğunu açıkladı.

4. Bugün bildiğimiz kadarıyla sağ elini kullanan insanların %95 kadarında dil merkezi, beynin sol tarafında yer alıyor. Fakat solakların sadece %19'unda dil merkezi beynin sağında görünürken %20 kadarında ise dil işlevi her iki beyin yarısının birlikte çalışmasıyla ortaya çıkıyor. Her iki elini kullanan insanlardaki dağılım da solaklardaki bu dağılıma çok benzemekte. Beklentiler açısından en aykırı sonuç ise solakların yaklaşık %60-70'inde dil işlevlerinin yine beynin sol tarafında yani motor olarak baskın olan tarafın karşısında olması.

Bu parça aşağıdaki düzyazı türlerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Röportaj
B) Fıkra
C) Deneme
D) Söyleşi
E) Makale

Edebî Bilgiler (Düzyazı Türleri)

5. - Doğduğu coğrafyanın dil ve kültür özelliklerinden büyük oranda etkilenir. Âşıklar ve meddahlar tarafından anlatılır. İçeriği gerçek veya hayalî olmak üzere aşk, kahramanlık gibi konuların yahut her ikisinin bulunduğu konulardan oluşur. Genel olarak fasıl, döşeme, asıl konu, sonuç ve dua olmak üzere dört bölümden oluşur.

- Nesirle söylenmiş, inanışlardan ve törelerden bağımsız, tamamıyla hayal ürünü ve anlattıklarına inandırma iddiası olmayan kısa anlatılardır. Toplumun eğiten temel türlerin başında gelmekte olup kendine has ve çoğu zaman sembolik bir dili vardır.

Bu parçada aşağıdaki edebî türlerin hangileri hakkında bilgi verilmektedir?

- A) Orta oyunu-Masal   B) Halk hikâyesi-Masal
C) Karagöz-Destan   D) Halk hikâyesi-Fıkra
E) Orta oyunu-Fabl

6. 1.OYUNCU: Söyle.

GENÇ: Söyleyeyim.

KORO: Kahve fincanının kulpu sağda mıdır, solda mıdır?

GENÇ: Ha!

1.OYUNCU: Söyle!

GENÇ: Baş üstüne!

KORO: Tereyağından kıl çekme makinesini kim icat etti?

GENÇ: Abov!

1.OYUNCU: Söyle!

GENÇ: Hayhay!

KORO: Namık Kemal yatarken sakalını, yorganın altına mı alırdı, yoksa üstüne mi sererdi?

GENÇ: Vay anam! Doktor olacağım derken doktorluk oldum. Bu öğretilenler ne işime yarar ki?..

1.OYUNCU: İşime karışma. Sadece dinle ve ezberle!

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Komedi türünde bir oyundan alınmıştır.
B) Diyalog, soru cevap yoluyla oluşturulmuştur.
C) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
D) Bir öğretim şekli eleştirilmektedir.
E) Antik tiyatrodan görülen bir unsur kullanılmıştır.

7. Köroğlu beyleri barhanaya (kafile) atları ile girip koçaklar attan aşağı iner inmez o günkü gün Köroğlu'nun yetmiş beş koçağı ağır yaralı attan aşağı indi... O gece geçti, sabah açıldı. Köroğlu Kırat'ın üstüne gelir gelmez, "Bu günsü günde, hele şu beylerime bir ümit tesellisi vererek, koçaklarıma bugün de bir vur emri vereyim!" diyerek aldı Kırat'ın üstünde Köroğlu sazi:

Koçak akan sular gibi
Çağlar gümbür gümbür lenir
Eğri kılıcı beline
Bağlar gümbür gümbür lenir

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Olağanüstü öğelere yer verilmiştir.
B) Bir destandan alınmıştır.
C) Manzum ve mensur parçalar içerir.
D) Ait olduğu dönemin dil özelliklerini yansıtır.
E) İlahi bir bakış açısı ile anlatılmıştır.

8. Nazif, kafası altüst eve dönerdi. Ve o vakte kadar karanlık da basmış olurdu. Sokaklarda, tek bir fener yoktu. Bazı, o kadar karanlık olurdu ki Nazif, yürümek için yalnız ayaklarının değil ellerinin de yordamına ihtiyaç duyardı. Çıkrıkçılar Yokuşu'nu tırmanır ve yokuşun üst başında soluk soluğa kalırdı. Bir müddet aşağıya bakardı. Aydınlık namına yalnız istasyondaki on altı elektrik ampulünün ışığından başka bir şey görünmezdi. Sol tarafta, hapishane olarak kullanılan eski taş binanın silueti bir ikinci karanlık gibiydi. Bunun mazgallarından bazen o kadar aydınlık sızardı ki Nazif buna yekpare karanlığı bin kere tercih ederdi. Ve o vakit içini bir korku alıp Samanpazarı'na doğru daha hızlı yürümeye başlardı. Oradan Tacettin Mahallesi'ne giden dar yokuşlardan birine sapar, taştan taşta sekerek ve elleriyle kerpiç duvarlara tutunarak nihayet kan ter içinde evine varırdı.

Bu parçadan hareketle gerçekçi romanla ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gözlem ön plana çıkarılmıştır.
B) Gerçekler yorum katılmadan aktarılmıştır.
C) Ayrıntılı betimlemelere yer verilmiştir.
D) Mekân unsuru önem kazanmıştır.
E) Kurgusal gerçeklik okuyucuya hissettirilmiştir.

Destan Dönemi Türk Edebiyatı

1. Manzum, mensur veya manzum-mensur formda yapılandırılabilen ve kaynağı İslamiyet öncesine kadar uzanan - - - -; bir milletin bütün varlığını, elemelerini, kederlerini, sevinç ve zaferlerini, kısaca heyecanlarını hareketlendirir, milletlerin millet olma yolundaki çabalarından izler taşır ve bu çabaların hatıraları ile geçmişle gelecek arasındaki zamanı canlı ve taze tutar.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) masallar
B) türküler
C) destanlar
D) savlar
E) şarkılar

2. Bilindiği üzere İslamiyet'ten önceki Türk hayatında idare eden sınıfla idare edilen boy, il, ulus veya bodun arasında duygu, düşünce, ülkü, kısaca ifade etmek icap ederse hayat ve kâinat anlayışı bakımından büyük bir fark yoktu. Aynı müşterek sade dilde ozanlar tarafından kopuz denen sazlarla terennüm edilen aşk ve tabiat şiiri - - - - ile büyük hadiselerin (savaş, göç vb.) hikâyesi olan - - - - veya matem münasebetiyle yakılan - - - - ürünleri totemizm, Şamanizm ve Budizm gibi inanç veya dinlerin manevi havası içinde bütün Türklerin estetik heyecanlarına tercüman oluyordu.

Bu parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen sözcükler getirilmelidir?

- A) koşuk-destan-sagu
B) destan-efsane-mit
C) sagu-mit-koşuk
D) koşma-destan-ağıt
E) koşuk-tarih-sav

3. **İslamiyet'in kabulünden önceki Türk edebiyatıyla ilgili aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?**

- A) Sığır, şölen ve yuğ törenleri şiirlerin söylenmesine zemin hazırlamıştır.
B) Mitler ve tarihî hadiseler, metinlerin şekillenmesine kaynaklık etmiştir.
C) Budizmin ve Maniheizm'in etkisi görülür.
D) Kahramanlık teması sıklıkla işlenmiştir.
E) Yerlilik ön planda olup tercüme eser yoktur.

4. Bu destan, MÖ 330-327 yılları arasında Türk illerinde hakanlık eden kahramanının hayatı ve faaliyetleri etrafında teşekkül etmiştir. Anlatıya göre Büyük İskender'in, Semerkant'ı geçip Batı Türkistan'ı istilaya başladığı sırada Balasagun yakınında kendi adı ile anılan bir kale yaptırmış ve İskender'e karşı bir mücadele vermiştir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen destan aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Oğuz Kağan
B) Ergenekon
C) Bozkurt
D) Şu
E) Türeyiş

5. Erdi aşın taturgan
Yavlak yağış katargan
Boynın tutup kadhırgan
Basti ölüm aftaru

(O; yemeğini tattırıcı, yavuz düşmanı döndürücü ve tutup boynunu eğdirici idi. Ölüm onu basarak yendi.)

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Konu bakımından liriktir.
B) Soyutlamaya başvurulmuştur.
C) Kahramanlık ve ölüm kavramları vurgulanmıştır.
D) 7'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
E) Redif kullanılmıştır.

6. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?**

- A) Orhun Abideleri ile ilgili en eski bahis 13. yüzyılda Cüveynî tarafından yazılan Târîh-i Cihangüşâ'dır.
B) Türkiye'de Köktürk Yazıtları'nı ilk tanıtan bilim adamı Necip Âsım'dır.
C) Orhun Abideleri'nin harf sisteminin çözülmesinde yazıtlarda bulunan Çince metinler önemli birer ipucu olmuştur.
D) Yazıtların harf sisteminin tam çözümü Reşit Rahmeti Arat tarafından 1893 yılında gerçekleştirilmiştir.
E) Köktürk alfabesi 38 harften oluşur. Bunlardan 4'ü ünlü, 31'i ünsüz, 3'ü çift ünsüz sesler için kullanılır.

Destan Dönemi Türk Edebiyatı

7. Koşnı konum ağışka
Kılgıl anğar ağırlık
Artut alıp anungıl
Edgü tavar ogurluk

(Konuya, komşuya ve hismine iyilik et, onları ağırla. Ar-
mağan alıp güzel, uğurlu mallar hazırla.)

Bu dörtlükle ilgili,

- I. Nasihat içermektedir.
II. Kafiye örgüsü abcb şeklindedir.
III. Dizelerdeki hece sayılarının eşitliğine dayalı bir şiir
ölçüsü kullanılmıştır.

Çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) I ve III.
D) II ve III.   E) I, II ve III.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış ya-
pılmıştır?

- A) İslamiyet öncesinde kullanılan temalar İslamiyet son-
rasında değişmiştir.
B) İslamiyet'ten önce hece ölçüsü kullanılırken İslamiyet
sonrasında aruz ölçüsü de kullanılmaya başlanmıştır.
C) İslamiyet öncesindeki dile öz Türkçe sözcükler hâ-
kimken İslamiyet sonrasında Arapça ve Farsça ifade-
ler dile dâhil olmuştur.
D) İslamiyet öncesi edebiyatta sagunun yerini İslamiyet
sonrasında ağıt ve mersiye almıştır.
E) İslamiyet'ten önce sadece dörtlük nazım birimi kul-
lanılırken İslamiyet sonrasında beyit nazım birimi de
sıklıkla kullanılmıştır.

9. Sanskritçeden VIII. yüzyılda Çinceye, X. yüzyılda ise
Çinceden Uygurcaya çevrilen, 10 kitap ve 31 bölümden
oluşan bu eser; Budizm felsefesini, Buda'nın menkıbe ve
vaazlarını içermektedir.

**Bu parçada hakkında bilgi verilen eser aşağıdakiler-
den hangisidir?**

- A) Irg Bitig   B) Sekiz Yükmek
C) Altın Yaruk   D) Maytrisimit
E) Prens Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesi

10. I.
Türlüg çeçek yarıldı
Barçın yadhım kerildi
Uçmak yeri körüldi
Tumlug yana kelgesüz

(Türlü çiçekler açıldı, ipek kumaştan yaygı serildi, cenne-
tin yeri görüldü, kış yine gelecek değildir.)

- II.
Eren alıp okuştılar
Kıngır közün bakıştılar
Kamug tolmun tokuştılar
Kılıç kına küçün sığdı

(Yiğitler çağrıştılar, yan gözle bakıştılar, bütün silahlarla
vuruştular, kılıç kına güç sığdı.)

Bu dörtlüklerin ortak özellikleri için,

- I. Kafiye örgüsü
II. Tema
III. Kafiye türü
IV. Söz sanatları
V. Hece sayısı

Çıkarımlarından hangileri doğrudur?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.
D) III ve V.   E) IV ve V.

11. (I) MS VIII. yüzyılda dikilen; Türk adının, Türk milletinin is-
minin geçtiği ilk Türkçe metin. (II) Türk devlet adamların-
dan Bilge Kağan, Kültigin ve Tonyukuk'un millete hesap
vermesi, milletle hesaplaşması; devlet ve milletin karşı-
lıklı vazifelerine dair bildirge. (III) Türk askerlik sanatının,
Türk feragat ve faziletinin, Çinlilerle ve diğer boylarla gi-
rişilen mücadelelerin Moğolistan sınırları içindeki büyük
vesikası. (IV) Türk edebiyatının ilk şaheseri, Türk sanatı-
nın erişilmez eseri, Türk ve Çinli sanatkârların beraberce
yükselttiği dört eşsiz abide. (V) Türk yazı dilinin başlangı-
cını miladın ilk asırlarına çıkartan delil, Türk dilinin en eski
sözlüğü...

**Bu parçada Göktürk Yazıtları ile ilgili numaralanmış
ifadelerden hangisinde yanlışlık vardır?**

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

İslami Devir Türk Edebiyatı (İlk Ürünler)

1. (I) Kutadgu Bilig'de, İslami eserlerdeki akışa uygun olarak Allah (tevhit, münacat), Hz. Peygamber (naat) ve dört halife övgüsü, ardından geçiş niteliğindeki bahar mevsimi tasviri ile hükümdara yazılmış bir kaside yer alır. (II) İnsanoğlunun değeri, dilin meziyeti ve kusuru, kitap sahibinin özrü, bilgi ve aklın meziyet ve faydaları gibi konular üzerinde durulduktan sonra asıl bölüme geçilir. (III) Asıl bölüm, içerik bakımından iki kısma ayrılabilir; birinci kısım hükümdar Kün Togdı ve vezir Ay Toldı karakterlerine odaklanır. (IV) İkinci bölümün çatışması ise Ögdülmiş ile Odgurmuş arasındaki diyalogla dramatize edilir. (V) Eser, Saltuk Buğra Han'a nasihat, Hz. Peygamber'e ve Dört Halife'ye selam ile biter.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. Ajun külçirer baz alın kaş çatar
Bir elgin tutup şehd birin zehr katar
Asel tatrup ilkin tamak tatıtıp
Kidirek kadahka sunup zehr katar

(Dünya gülümser, fakat yine alın buruşturur ve kaş çatar. Bir elinde bal tutup, birinde zehir saklar. Önce baldan tatırarak ağız tatlandırır. Biraz sonra kadehe zehir katarak sunar.)

Şum dünyaya köngil bağlab kahil boldum
İşret birle vaderiga cahil boldum
Bu dünyanı öterini emdi bildim
Ya İlahî! Afv kılğıl günahımını

(Kötü dünyaya gönül bağlayıp ergin oldum. Eğlence ile vah yazık cahil oldum. Bu dünyanın geçiciliğini şimdi bildim, Allah'ım! Günahımı affeyle!)

Bu şiir parçalarından hareketle Atabetü'l-Hakayık ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Mecazi söylemlere başvurulmuştur.
B) Didaktik bir üsluba sahiptir.
C) Sözcük seçiminde öz Türkçeci bir yaklaşım benimsenmiştir.
D) Dünya hayatının geçici ve aldatici oluşu işlenmiştir.
E) Redif, uyak ve ölçüyle ahenk sağlanmıştır.

3. Öz: Kendi, nefis

Körklüg tonug özünge
Tatlıg aşığı adhınka
Tutgil konuk ağırılıg
Yadhsun çaving budhunka

(İyi elbiseyi kendine, tatlı aşı başkasına... Konuğu ağırla, ününü herkese yaysın.)

Bu parçadan hareketle Divânu Lügati't-Türk ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İslami Dönem'e ait olduğu
B) Karahanlılar zamanında yazıldığı
C) Misalli bir sözlük olduğu
D) Manzum biçimde yapılandırıldığı
E) Uygur alfabesi ile yazıldığı

4. I. Kelimelerin sıralanmasında harf sayıları esas alınmıştır.
II. Türkçenin ilk dil bilgisi kitabı olarak kabul edilmektedir.
III. İslamiyet Öncesi Dönem'e ait pek çok kültürel unsura dair bilgiler barındırmaktadır.
IV. Türklere Arapça öğretmek amacıyla kaleme alınmıştır.
V. 11. yüzyılda Kaşgarlı Mahmut tarafından yazılmıştır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde Divanu Lügati't-Türk ile ilgili bilgi yanlışı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. I. Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
II. Siyasetname
III. Alegori
IV. Yusuf Has Hacib
V. Kaside

Numaralanmış ifadelerden hangileri Kutadgu Bilig'le ilişkilendirilemez?

- A) Yalnız I. B) Yalnız II. C) II ve III.
D) III ve V. E) IV ve V.

İslami Devir Türk Edebiyatı (İlk Ürünler)

6. Sizni bizni Hak yarattı tâat için
Ey bul-aceb içmek yemek râhat için
Kâlû belâ dedi rûhum mihnet için
Edhem bolup yer astıga kirdim mena

(Sizi, bizi Hak ibâdet için yarattı. Ey acayip, yemek içmek rahat içindir. Ruhum sıkıntı için "Kâlû belâ" dedi. Ben de Edhem olup yer altına girdim.)

**Divan-ı Hikmet'ten alınan bu dörtlükle ilgili aşağıdaki-
lerin hangisi söylenemez?**

- A) Telmih sanatına başvurulmuştur.
B) Tam kafiye yer verilmiştir.
C) 12'li hece ölçüsü ile yazılmıştır.
D) Amaç-sonuç ilişkisi kurulmuştur.
E) Dinî-tasavvufi bir içeriğe sahiptir.

7. bu rüzgârın ı tadı senin hiç tatmadığın
I
bu yolcular bilmediğin bir ı yerden geliyor
II
konuştukları dil ömrünce duymadığın
gözlerini sakla ı burda bir yabancısın
III
akşam ı tren raylarına ı yağmur yağıyor
IV V

**Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi Divan-ı
Lügati't-Türk'te geçmiş olamaz?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. **Aşağıdakilerin hangisi İslam etkisindeki Türk edebi-
yatının ilk ürünlerinin ortak özelliklerinden biri değil-
dir?**

- A) Öğreticilik
B) Tasavvuf
C) Şiir
D) Karahanlı Türkçesi
E) Allah'a ve/veya Hz. Peygamber'e hamd ü sena

9. Türkler aslında yirmi boydur. Bunların hepsi Yalavaç Nuhoğlu Yafes, Yafes oğlu Türk'e dek ulanır. Bunlardan her bir boyun birçok oymakları vardır ki sayısını ancak ulu Tanrı bilir. Ben bunlardan kök ve ana boyları saydım, oymakları bıraktım. Yalnız herkesin bilmesi için gerekli olanı, Oğuz kollarını ve hayvanlarına vurulan belgelerini yazdım. Bundan başka her boyun bulunduğu yeri de bildirdim. Rum ülkesine en yakın boy Beçenek'tir; sonra Kırçak, Oğuz, Yemek, Başgirt, Basmıl, Kay, Yabaku, Tatar, Kırkız gelir.

Bu tercüme metin aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmıştır?

- A) Divan-ı Lügati't-Türk
B) Atabetü'l-Hakayık
C) Kutadgu Bilig
D) Divan-ı Hikmet
E) Şecere-i Terakime

10. Özinde ulugka tapug kılsa öz
Tilin beklese ked katıg tutsa söz
Tapugug onarsa bu yanlıg kiçig
Begine yağudı onardı keçig
...
Ulugug ulugla küdez hürmeti
Sana kelge devlet ulugluk kutı

Negü ter eşitgil avuçga sözi
Avuçga sözi tutsa açlır közi

Ulug hürmeti bar ajunda törü
Ulug kelse kopgıl adakın örü

(Kendisinden büyüğe hizmet etmeli, dilini tutmayı bilmeli, ulu orta söz söylememeli. Böyle bir genç hizmette başarı gösterirse beyine yakın olur ve merhaleleri başarıyla geçer. Büyüğü büyük tut, onun itibarını gözet. Sana da devlet ve ululuk mutluluğu gelir. Dinle, atalarımız ne der. Atalar sözünü tutanın gözü açılır. Büyükler muhteremdir; bu, dünya kanunudur. Büyük gelince ayağa kalk.)

**Dil, biçim ve içerik özelliklerinden hareketle bu dize-
lerin aşağıdaki eserlerden hangisine ait olduğu söy-
lenebilir?**

- A) Risaletü'n-Nushiyye B) Mesnevi-i Şerif
C) Nehcü'l-Feradis D) Divan-ı Hikmet
E) Kutadgu Bilig

Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki İlk Ürünleri (XIII-XIV. yy.)

1. Aşağıdaki dizelerin hangisinde tasavvuf felsefesinin bir yansıması görülmez?

- A) Sûret-i kesretle olmuş muhtelif
Cümlesinün zâtı birdür çün elif
(Her şeyin zâtı elif harfi gibi birdir. Kesret görüntüsüyle çeşit çeşit olmuştur.)
- B) Âlem-i vahdete nazar kılsan
Yokdur anda tarîk u nazm u nesak
(Vahdet âlemine dikkatle bakıldığında, orada kural, söz ve şeklin olmadığı görülür.)
- C) 'İşk îmâmdur bize gönül cemâ'at
Kiblemüz dost yüzi dâimdür salât
(Aşk imamımız, gönül cemaatimiz, sevgilinin yüzü kiblemiz ve namaz devam edenimizdir.)
- D) Dünya vü 'ukbâda iy Rabb-i Rahîm
Afv it gösterme bize hiç bîm
(Ey Rabbim! Bizi affet, dünyada ve ahirette bize hiç korku / tehlike yaşatma.)
- E) Hakk'ı bulmak isteyenler eylesün nefsinin dervîş
Çalap bize mürşid virmiş dervîş olubilsem dervîş
(Hakkı bulmak isteyenler benliklerini dervişe dönüştürsünler. Yaratıcı bize rehber vermiş, keşke derviş olabilsem.)

2. Ahmed Eflâkî'nin - - - - adlı eseri Mevlâna ve Mevlevî tarikâtı hakkında en geniş bilgileri içermektedir. Bir girişle on bölümden ibaret olan eserin ilk dokuz bölümü sırasıyla Mevlâna'nın babası Bahâeddin Veled'in, Burhâneddin Tirmizî'nin, Mevlâna'nın, Şems-i Tebrîzî'nin, Selâhaddîn-i Zerkûb'un, Hüsâmeddin Çelebi'nin, Sultan Veled'in, Ârif Çelebi'nin ve Şemseddin Emîr Âbid'in hâl tercümelerine ayrılmış, onuncu bölüm Mevlâna ve etrafındakilerin çocukları ile tarikat soyağaçlarına ayrılmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hurşid u Ferahşad   B) Menakibü'l-Arifin
C) Kelile ve Dimne   D) Kâbusname
E) Cemşid u Hurşid

3. (I) Menkıbevî hayatının, bazı kaynakların sağladığı bilgi kırıntılarının ve şiirlerinden çıkarılan birtakım ipuçlarının dışında Yunus Emre ile ilgili elde herhangi bir sağlam belge bulunmamaktadır. (II) XIII-XIV. yüzyıllarda yaşadığı, Hacı Bektaşî Velî ve Mevlâna ile görüştüğü bilinmektedir. (III) Şiirlerinden anlaşıldığına göre Arapça ve Farsçayı bilmekte olup tefsir, hadis gibi dinî ilimlere ve tasavvufi bilgilere vâkıftır. (IV) Divan ve Risaletü'n-Nushiyye isimli iki eseri vardır. (V) Anadolu Türkçesinin bir yazı dili hâline gelmesinde büyük katkılar sağlayan bu eserlerindeki şiirlerini aruz ölçüsüyle kaleme almıştır.

Yunus Emre ile ilgili numaralanmış cümlelerden hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

4. Yolına cânın viren cânbâz imiş
Aşk eri maşûkına dem-sâz imiş
Gizleyem dir idi âşık râzını
Gözyaşı yüz sarusu gammâz imiş
(dem-sâz: dost, sırdaş; râz: sır)

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir tuyuğdan alınmıştır.
B) Kapalı istiare vardır.
C) Cinaslı söyleyişe başvurulmuştur.
D) Kafiye örgüsü aaxa şeklindedir.
E) Âşığın bazı vasıflarına değinilmiştir.

5. * Sabr eyle gönül derdüne dermân ire umma
Cân atma oda bîhude cânân ire umma
(bîhude: boşu boşuna)
- * Bahâr irişdi vü kıldı cihânı nûrânî
Gelün teferrüc idelüm gül ü gülistânı
(teferrüc: gezinti)

Bu dizelerde,

- I. Vezin
II. Tema
III. Edebî sanat
IV. Redif

özelliklerinden hangileri ortaktır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve III.
D) II ve IV.   E) III ve IV.

Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki İlk Ürünleri (XIII-XIV. yy.)

6. İy Süleymân şol kopuzuñ kılını
Bur kim öğrenelüm bu kuşlar dilini
...
Biz bu Gülşen-nâme'de kim eyledük
Dükeli 'ilm ıstılâhın söyledük
- Bu dizeler aşağıdaki eserin hangisinden alınmıştır?**
- A) İskendername
B) Dede Korkut Hikâyeleri
C) Mantıku't-Tayr
D) Süheyl ü Nevbahar
E) Danişmendname
7. Osmanlı Devleti'nin kuruluş devrinde yazılmış olan bu eser hiç şüphesiz Türk edebiyatının önde gelen, değerli ve temel eserlerinden biridir. Zira bu telif nasihatname, Türk edebiyatının XIV. yüzyıldaki en büyük mesnevisi olup Türkçeye duyarlı dili ile yazıldığı devrin Türk hayat ve yaşayışını en iyi şekilde yansıtmaktadır.
- Bu parçada tanıtılan eser aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Garibname
B) Felekname
C) Çarhname
D) İbtidaname
E) Fakrname
8. Oğuz Türkçesinin Anadolu'daki ilk ürünleri ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?
- A) İskendername, büyük İskender'in Doğu seferleri ve fetihleriyle ilgili bir mesnevidir.
B) Sultan Veled'in en önemli eseri olan Rebabname'si, babası Mevlâna, halifeleri ve yakın çevresi hakkında en güvenilir bilgileri içeren 9007 beyitlik bir mesnevidir.
C) Keramat-ı Ahi Evran, Gülşehri'nin kaleme aldığı 167 beyitlik bir mesnevidir.
D) Garibname, Âşık Paşa tarafından kaleme alınan Türk tasavvuf edebiyatının en eski, en orijinal ve en tesirli eserlerinden biridir.
E) Eski Anadolu Türkçesi Dönemi eserlerinden olan Hacı Bektaş-ı Veli'nin Makalat'ının aslı Arapçadır.

9. Senün oglun diridür sanma ölü
Şimdi sulţân durur oglun bil bellü
...
Bunu işitdi yüzün urdı yire
Secde kıldı etdi şükr ol yüz ura
...
Yine eytdi ey benüm gözüm nûrı
Kandasın ey Bünyâmin'üm gel beri
- Cânum ârzûsı vü gönlüm yemişi
Bünyâmin'üm ey görünmeyen eşi
(Eytdi: dedi; Kanda: nerede)
- Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?**
- A) Nida
B) İstifham
C) Teşbih
D) Teşhis
E) Tezat
10. * XI. yüzyılda İç Anadolu'da Bizans'a karşı yaptığı fetihlerle şöhret bulan bir kahramanın adı etrafında teşekkül etmiş fetih menkıbelerinden oluşmaktadır. Bu menkıbelerle ilgi duyan II. İzzeddin Keykâvus'un emriyle İbn Alâ tarafından derlenmiştir.
- * Mevlâna'nın vaaz ve sohbetlerinde yaptığı konuşmalardan oluşmaktadır.
- * Emir Sultan'ın isteği üzerine 14. yüzyıl şairlerinden Ahmedî tarafından kaleme alınan bu mesnevi Çin fağfuru-nun oğlu ile Rum kayserinin kızı arasındaki aşk anlatılmaktadır.
- * Kul Mes'ud'un Farsçadan Türkçeye çevirerek Aydınoğlu Umur Bey'e sunduğu bu eser, sembolik-didaktik hikâyeler içermektedir.
- Bu cümlelerde hakkında bilgi verilmeyen eser aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Cemşid u Hurşid
B) Danişmendame
C) Kelile ve Dimne
D) Battalname
E) Mecalis-i Seb'a
11. Aşağıdaki sanatçı-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?
- A) Ahmet Fakih-Çarhname
B) Ahmed-i Dai-İskendername
C) Yusuf u Zeliha-Şeyyad Hamza
D) Hoca Mesud- Süheyl ü Nevbahar
E) Şeyhoğlu Mustafa-Hurşidname

Divan Edebiyatı - 1

1. Bu şehir-i İstanbul ki bî-misl ü bahâdır
Bir sengine yek-pâre Acem mülkü fedâdır
Bir gevher-i yektâdır iki bahr arasında
Hurşîd-i cihân-tâb ile tartılsa sezâdır
Bir kân-ı ni'amdır ki onun gevheri ikbâl
Bir bâğ-ı İremdir ki gülü izz ü ulâdır
(bî-misl ü bahâ: eş değeri olmayan; seng: taş; yek-pâre: bütün; yektâ: eşsiz; bahr: deniz; hurşîd-i cihân-tâb: cihanı aydınlatan Güneş; sezâ: uygun, yaraşır; kân-ı ni'am: nimetler madeni; ikbâl: talih; İrem: cennete benzetilerek yapılan bahçe; izz ü ulâ: yücelik, şeref)

Bu dizeler kasidenin,

- I. Nesib
- II. Fahriye
- III. Dua

bölmelerinin hangisinden alınmıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.
D) II ve III.   E) I ve III.

2. Aşağıdaki beyitlerden hangisi naat türünde bir içeriğe sahiptir?

- A) Azm-i rezm idüp şeh-i kişver-güşâ-yı kâm-yâb
Sarsar-ı kahryla saldı cân-ı hasma ıztırâb
(şeh-i kişver-güşâ-yı kâm-yâb: kutlu ve cihangir şah; azm-i rezm: savaşmaya karar vermek; sarsar-ı kahr: kahrının kasırgası; cân-ı hasma: düşmanın canına)
- B) Yeter itdün sitemi bu dil-i şeydâya yeter
İtdüğün cevr ü cefâlar bana dünyâya yeter
(dil-i şeydâ: deli gönül; cevr ü cefâ: eziyet)
- C) Geldi nice peygamber-i zî-şân bu cihâna
Sen cümlesine seyyid ü servetsin efendim
(zî-şân: şanlı; seyyid: efendi)
- D) Getürdün ey dil-i âvâre sîneye bir bir
Ne denlü gussa vü gam varsa âşinâ diyerek
(dil-i âvâre: aylak gönül; gussa: keder; âşinâ: tanıdık, dost)
- E) Ahmedî sabr eyle aşk odına İbrâhîm-vâr
Ger dilersen kim olasin yâr katında Halîl
(od: ateş; İbrahim-var: Hz. İbrahim gibi; yâr: sevgili;-halîl: dost)

3. Ol âfitâb-ı sa'âdetden ayru halk-ı cihân
Kara geyüb sürinür gölgeler gibi bî-cân
(âfitâb-ı sa'âdetden: saadet güneşi; bî-cân: cansız)

Bu beyitle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Zengin kafiye kullanılmıştır.
- B) Söyleyicide hüznün duygusu hâkimdir.
- C) Kişileştirmeye başvurulmuştur.
- D) Aruz ölçüsüyle yazılmıştır.
- E) Bir gazelin matla beytinden alınmıştır.

4. Ben leblerini cânıma emsem görürem
Gözün yarasın gönüle merhem görürem
Aşkın odını ki yaka iki cihânı
Ben kendi cânıma yalnız kem görürem
(emsem: ilaç; kem: az)

Bu dörtlük ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Yara – merhem – emsem sözcükleriyle tenasüp sanatı yapılmıştır.
- B) Tuyuğ nazım şekli ile kaleme alınmıştır.
- C) Görürem: redif, em: tam kafiye.
- D) Kafiye örgüsü aaba şeklindedir.
- E) Ölüm teması işlenmiştir.

5. Dil bülbülü nâlânlar ide hüsnüne karşı
Sen yüz viresin ey yüzi gül hâra nedendür
(nâlân: inleme; hüsn: güzellik; hâr: diken)

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi yoktur?

- A) Teşbih   B) Teşhis   C) İstifham
D) Tezat   E) Tenasüp

6. Aşağıdakilerin hangisinde verilen nazım biçimleri aynı nazım birimiyle yazılabilir?

- A) gazel-mesnevi-şarkı-terkibibent
- B) mesnevi-gazel-kaside-müseddes
- C) tuyuğ-rubai-murabba-kıt'a
- D) terciibent-rubai-murabba-gazel
- E) muhammes-taştir-tahmis-tardiyye

7. Nevzade Atai'nin 1626 yılında Molla Cami'nin bir eserinden etkilenerek "failatün failatün failün" kalıbıyla yazdığı 3450 beyitlik bir mesnevidir. Eserin başında, bir kır gezintisinde dostlarının Cami'nin eserini överek bunun Türkçeye çevrilmesi gerektiğini söylemeleri üzerine bu mesneviyi yazdığını açıklar. Mesnevi kır bölüm hâlinde düzenlenmiş olup aşk, ibadet, tevazu, fazilet, çalışma, iyilik, bağlılık ve yalan gibi konular işlenmiştir. Yirmi sekizinci bölümünde de Nasreddin Hoca hikâyeleri anlatılmıştır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mantıku't-Tayr
- B) Sohbetü'l-Ebkâr
- C) Rind ü Zâhid
- D) Vesiletü'n-Necât
- E) Hayriyye

8. Asıl adı Ahmed olup - - - - adı ile şöhret bulan 14. yüzyıl Anadolu sahasının bu ünlü şairi, aynı zamanda bir hükümdardır. Tıp, tefsir, hadis, astronomi, İslam hukuku gibi alanlarda da çalışmaları olan şair özellikle tuyuğları ile tanınmaktadır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Kadı Darîr
- B) Şeyhülislam Yahyâ
- C) Seyyid Nesîmî
- D) Kadı Burhâneddin
- E) Ali Şîr Nevâî

9. Divan şiirinde işlenen konu ve temalarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Beyitler daima konu bütünlüğüne sahiptir.
- B) İşlenen konular genel bir bakışla dinî ve din dışı şeklinde sınıflandırılabilir.
- C) İlahi ve beşerî manada aşk, en çok işlenen temadır.
- D) Konuların işlenişinde belirli ifade kalıpları sıklıkla kullanılmıştır.
- E) Şiirler işledikleri konulara göre bahariye, cülusiye, suriyye, miraciye gibi isimler alabilirler.

10. Aşağıdakilerden hangisi terkibibent ve terciibent için ortak bir özellik değildir?

- A) Hanelerin daha çok gazel şeklinde kafiyelenmesi
- B) Mahlasın genellikle son bentte yer alması
- C) Tasavvufî, felsefî ve toplumsal konuların işlenmesi
- D) Her hanedeki beyit sayısının çoğunlukla beş ile on arasında değişmesi
- E) Vasıta beytinin kafiyesinin her defasında değişmesi

11. Girdâb-ı belâya oldular gark
Kalmadı aralarında bir fark

Evzâ'-ı muhâlif oldu yeksân
Gûyâ iki tende idi bir cân

Her kim sorar olsa Kays'a bir râz
Leylâ'dan ana yeterdi âvâz

(gark: batmak; evzâ'-ı muhâlif: birbirine ters hâller; yeksân: bir, aynı; râz: sır, âvâz: ses)

Aşağıdakilerden hangisi bu dizelerle ilişkilendirilemez?

- A) Mesnevi
- B) Aşk
- C) Beyit
- D) Telmih
- E) Zengin uyak

12. Ol gün ki yevm-i cum'a idi. Sa'âdetlü Pâdişâh Hazretleri Şeyhülislâm Hazretleri'ne ve Vüzerâ-yı Azâm'a ve Yeniçeri Ağası'na ve Kâdî'askerlere ve Mîr- mîrân ve Ümerâya ve Bölük Ağalarına ve Ocak Ağalarına ve sâ'ir hizmetî zuhûr iden guzât-ı İslâma seksenden ziyâde hil'atler ih-sân buyurup şeref-i dâmen-bûslar ile teşrîf buyurdular. Yevm-i mezbûr da müjde-i feth ile Kapucular Kethüdâsı ve mukarrebînden Beşîr Ağa İstanbul'a irsâl buyuruldu. Revân da olan câmi-i şerîfe minber yapıldı ol gün Pâdişâh-ı Âlem-penâh hazretleri erkân-ı devlet ile salât-ı cum'ayı anda edâ idüp Emirgüne oğlu sarâyın seyr [ü] temâşâ etdiler.

İçerik özelliklerinden hareketle bu metnin aşağıdaki türlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Surnâme
- B) Kıyafetnâme
- C) Gazavatnâme
- D) Seyahatnâme
- E) Elifnâme

Divan Edebiyatı - 2

1. İzün tozına yüzlerin sürmege
Dökildi saçıldı gül ü yâsemîn

Bu beyitteki edebî sanatlar aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Teşhis-Hüsnütalil
B) Teşbih-Tenasüp
C) İstiare-Teşbih
D) Teşhis-Teşbih
E) Tecahülüarif-Hüsnütalil

2. Âkil ol kimsedür ki her hâle
Şükr idüp Hakk'a ittikâ eyler

Câhil oldur ki gark-ı ni'met iken
Yine Rabb'ından iştikâ eyler

(ittikâ: yaslanmak; iştikâ: şikâyet)

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Kafiye ve redif kullanılmıştır.
B) Ulama yapılmıştır.
C) Tezat sanatı vardır.
D) Didaktik bir içeriğe sahiptir.
E) Mesnevi nazım şekliyle yazılmıştır.

3. Her dem bana yâr arz-ı ruhsâr eyler
Hüsnüne beni beter giriftâr eyler
Gûyâ ki kemâl-i aşk dersin okutur
Her dem bana ta'lîmini tekrâr eyler

(ruhsâr: yanak; giriftâr: tutulmuş; ta'lîm: öğretmek; yetiştirmek)

Tek dörtlükten oluşan bu şiirin nazım şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Terciibent   B) Mâni   C) Muhammes
D) Rubai   E) Şarki

4. (I) Divan edebiyatı, XIII. yüzyılda Hoca Dehhani ile başlayıp XIX. yüzyıla kadar varlığını devam ettirmiştir. (II) Ortak İslam kültürünün etkisiyle oluşan bir edebî gelenektir. (III) Bu gelenek, Arapça ve Farsça kelime ve tamlamaların sıkça kullanıldığı; genellikle sanatlı, süslü söyleyişlere yer verilen; daha çok somut konuların işlendiği bir çerçeve çizmektedir. (IV) Divan edebiyatı geleneğinin en tanınmış sanatçıları arasında XIV. yüzyılda Sultan Veled, Ahmedî; XV. yüzyılda Şeyhî, Necatî, Zatî; XVI. yüzyılda Ahmet Paşa, Fuzulî, Baki, Hayalî Bey; XVII. yüzyılda Nefî; XVIII. yüzyılda Nabi, Nedim, Şeyh Gâlip; XIX. yüzyılda Enderunlu Vâsîf sayılabilir. (V) Aşk temelli bir yapı arz eden divan şiirinde âşık; aşk hastalığına yakalanmış, dermanı olmayan derde düşmüş, sevgiliden yüz bulamamış biri olarak canlandırılrsa da bu durum, âşık için utanılacak değil aksine onu yücelten bir durumdur.

Divan edebiyatı ile ilgili numaralanmış cümlelerin hangilerinde bilgi yanlışlığı vardır?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) II ve IV.
D) III ve IV.   E) III ve V.

5. - - - - , bir sözün içinde gizli olan sanatlı anlamdır. Buna göre belli sözcüklerin kullanılması yine belirli düşünüş şekillerini doğurur. Örneğin sevgilinin ağzı için kullanılan "âb-ı hayat" tamlaması bağlama göre bu özelliği kazanabilmektedir. Çünkü ağız sözcüğü ile sürekli olarak ilişkilendirildiğinden zamanla asıl anlamı yanında ağız anlamını da karşılar hâle gelmiştir.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Berceste mısra   B) Hamse
C) Mazmun   D) Sehl-i mümteni
E) Leffüneşir

6. Seherden seyre vardum murgzâra
Hezârân murg gördüm geldi zâra
Gül ü lâleyle zeyn olmuş çemenler
Oyuna girdi gönlekcek semenler
(murg-zâr: kuşun çok olduğu yer; hezârân: binlerce; zâr: inleme; zeyn olmuş: süslenmiş)

Bu dizelerin ahenk unsurlarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Ulama yapılmıştır.
B) Kelime tekrarına yer verilmiştir.
C) Aruz ölçüsüyle yazılmıştır.
D) Redif kullanılmıştır.
E) Tunç uyak vardır.

Divan Edebiyatı - 2

7. I. Destan Dönemi'nde hece ölçüsü ve beyit nazım birimi kullanılırken divan şiirinde aruz ölçüsü ve daha çok dörtlük tercih edilir.
- II. Destan Dönemi'nde konuşma diline yakın ve Türkçe sözcüklerin ağırlıkta olduğu bir söyleyiş görülürken divan şiirinde Arapça ve Farsça sözcüklerin etkili olduğu sanatlı bir dil hâkimdir.
- III. Destan Dönemi'nde eserler kopuz eşliğinde söylenebilirken divan şiirinde metnin bir enstrümanla söylenmesi eğilimi yoktur.
- IV. Destan Dönemi ürünleri daha çok anonimken divan şiirinde eserin yazarı genellikle bellidir.
- V. Destan Dönemi'nde millî unsurlar ön plandayken divan şiirinde dinî öğeler daha belirgindir.

Destan Dönemi şiiriyle divan şiirinin karşılaştırıldığı numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. • Garipname
• Tezkire
• Hikemi üslup
• Hamse

Aşağıdaki sanatkarların hangisi bu terimlerin herhangi biri ile ilişkilendirilemez?

- A) Kınalızade Hasan Çelebi B) Baki
C) Taşlıcalı Yahya D) Âşık Paşa
E) Nabi

9. **Gazel nazım şekli ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi yanlıştır?**

- A) Beyit sayısı genellikle beş-on beş arasında değişmektedir.
- B) Mahlas beytinden sonra bir ya da birkaç beyit daha eklenen gazellere "beytül gazel" adı verilmektedir.
- C) Kasidelerin içinde yer alabilmektedir.
- D) Matla mısralarından birinin maktada tekrarlanmasına "redd-i matla" denir.
- E) Kafiye örgüsü "aa, ba, ca..." şeklindedir.

10. **Aşağıdaki kavram eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Tahmis – Beşleme
B) Yek-âhenk – Konu bütünlüğü
C) Girizgâh - Tasvir
D) Şarkı – Nakarat
E) Mesnevi – Âgâz-ı dâstân

11. **Aşağıdakilerin hangisindeki tanımlama ayraç içindeki ifade ile örtüşmez?**

- A) Türk edebiyatında XVII ve XVIII. yüzyıllarda Nefi, Şehri, Naili, Neşati ve Şeyh Galip gibi şairlerin üzerinde etkili olmuştur. (Sebkihindi)
- B) Tatavlı Mahremî ile Edirneli Nazmî gibi divan edebiyatı şairlerinin, eserlerinde Arapça ve Farsça kelime ve tamlamalar yerine Türkçelerini tercih etme gayretleri sonucu ortaya çıkan şiir anlayışıdır. (Türkî-i Basit)
- C) Bir gazelin her beytinin mısraları arasına aynı vezinde iki, üç, dört mısra eklenerek oluşturulmuş bentlerden meydana gelen bir nazım şeklidir. (Murabba)
- D) Divan edebiyatında, başka bir manzume örnek alınarak aynı ölçü ve uyakla yazılan şiirlere denir. (Nazire)
- E) Divan şairlerinin hayatlarını ve şiirlerini genellikle öznel bir bakış açısıyla değerlendiren eserlerdir. (Tezkire)

Divan Edebiyatı - 3

1. Gözümde 'aks-i ruhsârün hayâli
Güneşdür sanasun su üzre ditrer
(‘aks-i ruhsâr: yanağın yansımaları)

Bu dizelerde görülen söz sanatının benzeri aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Nâm u nişâne kalmadı fasl-ı bahârdan
Düşdi çemende berg-i dirahit itibardan
(nâm u nişâne: iz; fasl-ı bahâr: ilkbahar; berg-i dirahit: ağacın yaprağı)
- B) Dâr-ı dünyâda kûşe yok bî-gam
Bâri tenhâ mı ki diyâr-ı ‘adem
(dâr: ev; kûşe: köşe; bî-gam: gamsız; ‘adem: yokluk)
- C) Kendü firdevs bâğına benzer
Cûy-ı bâğı İremdeki nehre
(cûy-ı bâğı: bağın ırmağı, İrem: cennete benzetilerek yapılan bahçe)
- D) Olasın bâğ-ı cihânda dâim
Gül gibi hurrem ü handân u besîm
(hurrem: şen, handan / besîm: güler yüzlü)
- E) Didüm kûyun iti izi toziyam
Didi kim tefâhür sana düşmez
(kûy: köy, tefâhür: övünme)

2. Biri de hazret-i Sadî-i saîd-i Şîrâz
Olmuş ol dahi mürebbî-i Gülistân-ı sühen
(hazret-i Sadî-i saîd-i Şîrâz: saadetli Şirazlı Sadi hazretleri; mürebbî: terbiye eden, öğretmen, Gülistan: Sadi-i Şirazi'nin bir eseri, çiçek bahçesi; sühen: söz)

Bu beyit için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Divan edebiyatı şiir geleneğini temsil etmektedir.
B) Tevriye sanatına başvurulmuştur.
C) Bir kasideden alınmıştır.
D) Methiye içeriklidir.
E) Halk söyleyişinden yararlanılmıştır.

3. Osmanlı sanatkârları arasında yaşadığı dönem olan Lale Devri ile ismi özdeşleşen bu şairin asıl adı Ahmed'dir. Kasidede Nef'i'nin, gazelde hikemî tarzın büyük temsilcisi Nâbi'nin etkisinin revaçta olduğu şiir ortamında yetişen şair çok geçmeden kendi adıyla anılacak olan yeni bir tarz geliştirmiştir ki bu tarzın başlıca özellikleri söyleyiş mükemmelliği, yerlilik arzusu ve şuh eda oluşudur.

Bu parçada hakkında bilgi verilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zati
B) Hayalî
C) Nabi
D) Nedim
E) Enderunlu Vasıf

4. I. yüzüm sürüp
II. ol zât-ı pâke
III. çemenler gibi hâke
IV. du'âlar eyledüm
(zât: değerli kişi, hâk: toprak)

Bir mesneviden alınan bu şiir parçalarından anlamlı bir beyit oluşturulmak istense sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I ve II.
B) I ve III.
C) I ve IV.
III ve IV.
IV ve II.
II ve III.
D) III ve I.
E) IV ve I.
II ve IV.
III ve II.

5. Tasavvuf, Allah'ın niteliğini ve evrenin oluşumunu varlık birliği anlayışıyla açıklayan dinî ve felsefi akım olarak tanımlanmakta. Bu anlayışa göre Allah'ın, kendini görmek ve göstermek istemesi âlemin yaratılma sebebidir. Varlığın yaratılışı, dünya hayatının nedeni, insanın asli amacının ne olduğu sorularını birtakım cevaplar getiren tasavvufta söz konusu bakış açısı birtakım terimler üzerinden açıklanmaktadır. Bu terimlerden bazıları - - - - şeklinde sıralanabilir.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) vahdet-i vücûd
B) insan-ı kâmil
C) mecâlisü'n-nefâis
D) nûr-ı Muhammedî
E) fenafillah

Divan Edebiyatı - 3

6. XVIII. yüzyılda kaleme alınan ve divan edebiyatının en önemli mesnevilerinden biri kabul edilen ---- tasavvufi bir eser olup içinde geçen kişi ve yer adları birer semboldür. 2042 beyitten oluşan eserdeki bazı motiflerin kaynağı Mevlâna'nın Mesnevi-i Manevi'sidir. Nitekim şair, eserin sonunda yer alan bir beyitte "Esrarını Mesnevi'den aldım / Çaldım velî mîrî malı çaldım" diyerek bunu açıkça belirtmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eserlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Hayrabad B) Yusuf u Züleyha
C) Leylâ vü Mecnun D) Hüsn ü Aşk
E) Hüsrev ü Şirin

7. Aşağıdaki beyitlerin hangisinde redif yoktur?

- A) Sen şem'sen uymagil hevâya
Kim şem'i hevâ verür fenâya
(şem': mum; fenâ: yokluk)
- B) Nergis gözine nigâh ederdi
Yârı gözün anup âh ederdi
(nigâh: bakış; yâr: sevgili)
- C) Mecnûn ki eşitdi ol hitâbı
Verdi bu tarîk ile cevâbı
(tarik: yol)
- D) Ol dilbere kim vefâsı yohdur
Âşıklarına cefâsı çohdur
- E) Mecliste okınursa eger tâze sözlerüm
Sohbet içinde her yana güller nisâr olur
(nisâr: saçmak, dağıtmak)

8. Osmanlı'da hükümdar çocuklarının doğum ve sünnet törenleriyle padişah kızlarının düğün törenlerini anlatan manzum, mensur ya da manzum-mensur karışık yazılan eserler genel olarak bu adı taşır. Bilinen ilk örnekleri, III. Murad'ın oğlu III. Mehmed'in 1582'de yapılan sünnet töreni için Gelibolulu Ali ve İntizami'nin yazdığı eserlerdir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen tür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Surnâme B) Mersiye C) Tarih
D) Münacat E) Sakinâme

9. • Biyografik bir çalışmadır.
• Mevlid türünde bir eserdir.
• Fuzuli tarafından kaleme alınmıştır.
• Aşk teması etrafında kurgulanmıştır.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu özelliklerden herhangi birini taşımamaktadır?

- A) Vesiletü'n-Necat B) Hadikatü's-süeda
C) Kanuni Mersiyesi D) Cemşid u Hurşid
E) Latifi Tezkiresi

10. Mahlas beytinden sonra bitirilmeyip bir veya birkaç beyit daha devam ettirilmesi ile oluşan gazellere - - - - gazel denir. Yine Arapça, Farsça ve Türkçeden ikisi veya üçüyle karışık şekilde söylenmiş gazellere - - - - gazel, gazelin her dizesine bir küçük dize eklenmesi ile oluşanlara - - - - gazel, her mısrasında akis sanatı yapılmış gazellere ise - - - - gazel adı verilmektedir.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi bu parçadaki boşluklardan herhangi birine getirilemez?

- A) mükerrer B) mülemma C) müzeyyel
D) musammat E) müstezat

11. Pes ahiye gerek kim işbu yâd kılduğumuzla hem tuta, hem işleye... Taâm yimekte on iki edeb vardır. Evvel sag dizin yukarı dike, sol dizin aşağıya koya, otura, lokmayı çeyneyecek evvel sag yanibirle çeyneye, lokmayı kiçi kese, temiz yiye ya'nî iki elin bulaşturmaya ve dökmeye, agzındayiken hiç söz kelecî eylemeye...

Bu metnin içerik özellikleri bakımından aşağıdakilerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- A) Şehrengiz B) Gazavatnâme
C) Fütüvvetnâme D) Sefaretnâme
E) Rahşiyе

Divan Edebiyatı - 4

1. I. Siyer: Hz. Muhammed'in dış görünüşünü ve niteliklerini anlatan manzum ve mensur eser.
II. Lugaz: Konu edinilen bir şeyin özelliklerini söyleyerek ne olduğunun bilinmesini istemek amacıyla düzenlenen şiir.
III. Tehzil: Ciddi bir esere alay tarzında nazire yazma, şakalı bir anlatıma çevirme.
IV. İmale: Aruz vezninde kısa okunması gereken heceyi ölçüye uydurmak için uzun okuma.

Numaralanmış terimlerle ilgili açıklamalardan hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve III.
D) II ve IV.   E) III ve IV.

2. Padişahum yazuk degül mi bana
Hidmetüm bunca yıllar ola hebâ

Koca Serdar gibi bir gâzî
Eyleyüp ben hakîre i'zâzî

Nice sancaklar eyledi teklîf
İhtiyar itmedüm bu abd-i zaîf

Ne mu'înüm ne hod-zahîrüm var
Vüzerâdan ne dest-gîrüm var

Hazret-i pâdişâha kaldı hemân
Mansıb olmak bu bendeye ihsân

(hidmet: hizmet; hakir: kudretsiz; i'zâz: ikram etmek; ihtiyâr etmek: razı olmak / istemek; abd: kul; zaîf: güçsüz; mu'în / hod-zâhir: yardımcı; vüzerâ: vezirler; dest-gîr: elden tutan; mansıb: makam, mevki; ihsân: yardım)

Bu metin aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmıştır?

- A) Letaifnâme   B) Münşeat
C) Kısas-ı Enbiya   D) Tezkire
E) Menakıbnâme

3. **Aşağıdaki dizelerin hangisi dinî-tasavvufi bir içeriğe sahip değildir?**

- A) Cennet cennet didükleri
Bir ev ile birkaç hûrî
İsteyene virgil anı
Bana seni gerek seni
- B) Sûretâ gerçi Muhammed son idi
İllâ ma'nâda kamudan ön idi
- C) Şükür ni'met oldu çü şükr ister ol
Sana şükre yâ Rabbi kim bula yol
- D) Sensin İbrâhîm'e viren 'azm ü İsmâ'il'e sabr
Hem viren Ya'kûb'a hüzn ü Yûsuf'a hüsn ü cemâl
- E) Künc-i gurbetde niçün kaldım efendim böyle
Bildir aslın bana Allâh'ı seversen söyle

4. I. Şarkı, klasik Türk edebiyatına özgü nazım şeklidir.
II. 12. yüzyıl sonlarından 17. yüzyılın ikinci yarısına kadar uzun bir dönem etkisini sürdürmüştür.
III. Divan edebiyatı, Türk edebiyatının İslam medeniyet dairesinde Arap ve Acem edebiyatları yanında oluşturduğu büyük bir edebiyat koludur.
IV. Aruz ölçüsü tercih edilmesine rağmen nadir de olsa hece ölçüsüyle söylenmiş örnekler vardır.
V. Şiir merkezli bir edebiyattır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde divan edebiyatıyla ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

5. • Ahmed Paşa'ya aittir. Fatih Sultan Mehmet'e hitaben yazılan bu eser 35 beyittir.
• Kâtip Çelebi'nin kaleme aldığı, coğrafyaya dair bir eserdir.
• Kişinin dış görünüşünden karakterini tespit etmeyi konu edinen eserlerdir.
• Fuzuli'nin Hz. Peygamber'e duyduğu sevgiyi dile getirdiği 32 beyitlik naatıdır.

Bu maddelerde aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Muhammediye   B) Cihannüma
C) Kerem kasidesi   D) Kıyafetname
E) Su kasidesi

6. Aşağıdaki beyitlerin hangisinin kafiyesi diğerlerinden farklıdır?

- A) O çârsûda ki nakd-ı niyâza bakmazlar
Metâ'-ı kâle-furûşân-ı nâza bakmazlar
- B) Âşık olduğum tuyaldan yüzüme bakmaz habîb
Yöresine ugramaz ölümlü bîmârun tabîb
- C) Âşık ana dirler ki giçe cân u serinden
Dost vaslı için seller aka dîdelerinden
- D) Ol hilâl ebrunu gördükce gözüm giryân olur
Âdet oldur kim görünse mâh-ı nev bârân olur
- E) Taştı yaşım deniz gibi sâhili vü kenârı yok
Mevc-i gam-ı zamânedен fülk-i dilin karârı yok

7. 'Acemdür. İsmi Mehmed'dür. Menâsıb-ı celileye mutasarıf olan kuzât-ı sencîde-sıfâtdan olup hüsn-i hatla nak-kâş-suver-i inşâ olmagın Merhûm Ganî-zâde Efendi'nün mektûbcısı olmuş-ıdı. Sâhib-ihtirâ' şâ'irdür. Ammâ eş'ârî nâdirdür. Bu beyt-i latîf zâde-i tab'-ı şerîfleridür:

Gümânda idi gönül dür iken o mâh-ı cebîn
Visâline irerüm şimdi geldi bana yakîn
Bin otuz beşde İstanbul'da fevt oldı.

Bu metin parçası aşağıdaki edebî türlerin hangisinden alınmış olabilir?

- A) Şehrengiz
- B) Seyahatname
- C) Tezkire
- D) Sihhatname
- E) Kıyafetname

8. Sen kim gelesin meclise bir yer mi bulunmaz

Baş üzere yerin var
Gül goncasının gûşe-i destâr senindir
Gel ey gül-i ra'nâ

[Ey gül goncası, sen meclise gelirsin de sana bir yer bulunmaz mı? Başımızın üzerinde yerin var. Sarıklarımızın köşesi sana ayrılmıştır. Ey güzel gül, sen (yeter ki) gel!]

Bu dizelerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangileri vardır?

- A) İstiare - İstifham
- B) Kinaye – Telmih
- C) İstifham - Teşhis
- D) Nida – Hüsnütalil
- E) Tevriye - Tezat

9. Aşağıdaki metinlerden hangisi ayrıç içindeki terimle ilişkili değildir?

- A) Binüp her bir file dört er bahadur / Savaş idüp nice kol bud uradur // Çü şâhun filleri meydana girdi / Piyâde eyleyüp çok atlu kırdı // Yitüp her kime bir hortum çalardı / Çalap hakkı çelik bigi çalardı (Gazavatname)
- B) Seyyâhân-ı berr u bihâra ma'lûm ola ki bu Karadeniz'i seyâhat edüp im'ân-ı nazar ile gavvâsı olup temâşâ etdiğimiz hesabı üzre bu boğazdan Karadeniz'in tûlu Anadolu cânibine şimâle gidüp tâ Faşa Çayı boğazına varınca bin beş yüz mildir ve yine Boğazdan tâ Azak Kal'ası bucağına varınca iki bin mîl tûlu bir Karadeniz'dir. Anadolu ve Rûmeli cânibinde bu Karadeniz'e bin yedi yüz sağır ü kebîr nehr-i azîm mahlût olur. Cümlesinden ulu nehr-i azîm Rûmeli'nde nehr-i Tuna'dır. (Seyahatname)
- C) Sünnet mahallinde yetmiş seksen pâre toplar ve kunbara atılıb şenlikler olundu ve âhşâm namazından sonra birkaç kulle ve âdem tasvirlerin getirüb meydâna kodılar ve dürlü dürlü fişekler atılıb seyr ü temâşâlar gösterdiler. (Surnâme)
- D) Ya'nî Hazret-i Resûl-i Ekrem sallallâhu ta'âlâ 'aleyhi ve sellem hazretleri orta boylu idiler, ne itidâlden ziyâde uzun ve ne katı kısa idiler, meyilleri tûl canibine idi. Ve ne süd akı gibi ak ve ne ziyâde gendüm-gün idi. Ve mübârek mûy-ı dîlcûyları ziyâde kıvrırcık değil ve ziyâde gevşek değil, orta idiler. (Kırk Hadis)
- E) Hâsılı efendim, ben seni bilirim ve senün muhabbet ve rızânı isterim, gayrun sözi ve âvâzı yanımda dâne-i hardal degildir. Efendim sen hemân sağ ol, ben kulunı gönlünden çıkarma ve aralıkda ân-ı vâhîde gelüp kulunla ülfet eylemek lutf u merhametine merhündür. Ve duâ dimişsin ki ne güne duâdur? Kâğıd ile ilâm eylesen ki a benim efendim, çok söyledim, mübârek başun agrıtdım, afvun recâ ıderim. Bâki hemişe Hıfz-ı Hudâ'da mahfuz olasin. (Münşeat)

Halk Edebiyatı - 1

1. I
Bu yolun inişi, yokuşu eğri
Sellerin dağlardan akışı eğri
Bu eğri yollara alışanların
Yerişi, duruşu, her işi eğri
II
Dosttan yana kanat bulup uçalım
Ak u karaya bakmayıp geçelim
Hızır gibi âb-ı hayat içelim
Gel gönül dost illerine gidelim
Aşağıdakilerden hangisi, numaralanmış dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?
- A) Yarım kafiyeye yer verilmesi
B) Tezat sanatına başvurulması
C) Yalın bir söyleyişe sahip olması
D) Sözcük düzeyinde redif kullanılması
E) Hece ölçüsüyle söylenmesi
2. Hocam âşık olanların işi âhıla zâr olur
Hasretinden ol maşûkun gözi yaşı bınar olur
Düni günü kılır zâri yani görmek diler yâri
İşitmezler bu haberi ışksuzlar bî-haber olur
(âhıla zâr: inleme, maşûk: sevgili, düni günü: gece gün-
düz, bî-haber: habersiz)
Bu dizelerde,
I. Teşbih
II. Tezat
III. Teşhis
IV. İstiare
söz sanatlarından hangileri vardır?
- A) Yalnız I.   B) Yalnız IV.   C) I ve II.
D) II ve III.   E) III ve IV.
3. BASAT – Sevgisizlik bir insana her şeyi yaptırır.
MENEVŞE – Oğuz halkı Tepegöz'ü sevmeseydi ortak
eder miydi ekmeğine aşına?
BASAT – Bu öyle bir sevgi değil Menevşe'm.
**Bu parça aşağıdaki anlatılardan hangisinin tiyatro
uyarlamasıdır?**
- A) Kerem ile Aslı   B) Dolabnâme
C) Battal Gazi Destanı   D) Dede Korkut Hikâyeleri
E) Köroğlu Destanı

4. **Âşık tarzı halk edebiyatı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?**
- A) Kendisine veya bir başkasına ait şiirleri saz eşliğinde yorumlayan ya da halk hikâyeleri anlatan âşıklerce oluşturulmuş bir edebî koldur.
B) Bazı âşıklar şiir tekniği bakımından serbest şiire yönelmişlerse de asıl meyilleri hece veznedir.
C) Âşıklar sanatlarını daha çok köyler ve kasabalar ile göçebe ya da yarı göçebe topluluklarda icra etmişlerse de şehirlerdeki kahvehanelerde, konaklarda, tek-kelerde ya da panayırlarda da hünerlerini gösterme imkânı bulmuşlardır.
D) Âşıklık geleneği Osmanlı'da sınırlı sayıda insana ulaşabilen resmî eğitim ve öğretimin âşık fasılları ve hikâye anlatıcıları aracılığı ile kalabalık kitlelere ulaşmasında etkin bir rol oynamıştır.
E) Âşık edebiyatı sözlü ve yazılı olmak üzere iki kaynağa dayanmaktadır. Sözlü kaynaklar daha çok âşıkla-
rın hafızasıdır. Yazılı kaynaklar ise cönk adı verilen antolojik defterlerdir.

5. Bağ bana
Bahçe sana bağ bana
Değme zincir kâr etmez
Zülfün teli bağ bana
**Bu dörtlük aşağıdaki mani türlerinden hangisini ör-
nelemektedir?**
- A) Düz (tam) mani
B) Kesik (cinaslı) mani
C) Yedekli (artık) mani
D) Deyiş
E) Katar mani

Halk Edebiyatı - 1

6. I. Dinî-tasavvufî Türk edebiyatında sanat yapmaktan çok dikkat çekmek, haberdar etmek, yönlendirmek ön planda tutulduğu için ölçü ve kafiye konusunda diğer halk edebiyatı alanlarına nazaran daha serbest hareket edilmiş, bu nedenle ölçü ve uyaklarda türlü aksaklıklar görülmüştür.
- II. Dinî-tasavvufî Türk edebiyatı nazım türlerinden ilahi, farklı tarikatlarda satranç, divani, vezn-i aher gibi isimler almıştır.
- III. Dinî-tasavvufî Türk edebiyatında mecazi ve sembolik anlatıma çokça başvurulmuştur. Örneğin şarap ile ilahi aşk, saki ile şeyh, meyhane ile tekke, sevgili ile Allah kastedilebilir.
- IV. Mutasavvıfların belli tasavvufî mertebelerin esrarını anlattığı, alegorilerle örülü olan şathiyeler ilk bakışta manasız gibi görünen ancak tasavvuf felsefesine hâkim bir gözle ve derinlemesine bakıldığında gerçek iletisi anlaşılan bir şiir türüdür.
- V. Dinî-tasavvufî Türk edebiyatı; kullanılan vezin, nazım şekilleri, dil özellikleri ve içerikleri itibarıyla halk edebiyatı ve Destan Dönemi Türk Edebiyatı'nın kesişim noktalarından biridir.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde bilgi yanlış vardır?

- A) I ve II.   B) I ve IV.   C) II ve V.
D) III ve IV.   E) III ve V.

7. XV. yüzyılda yaşamış önde gelen Halvetî şeyhlerinden biri olan - - - - mutasavvıf bir şairdir. Kaynaklar ilmî ve tasavvufî yönden bilinen bir aile içinde yetiştiği ve iyi bir medrese tahsili gördüğünü, Halvetiyye tarikatı pirlerinden Seyyid Yahya-yı Şirvani'ye bağlanıp seyr ü sülukunu tamamlayınca Anadolu'da irşatla görevlendirildiğini bildirmektedir. Eski Anadolu Türkçesi ve Azerî Türkçesi özelliklerinin bir arada bulunduğu şiirlerinde açık, nükteli, didaktik ve samimi bir üslup hâkimdir. Divanı dışında Çobanname, Miskinlikname, Neyname ve Kalemname adlı mesnevileri de kaleme almıştır.

Bu parçadaki boşluğa getirilmesi gereken mutasavvıf şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dede Ömer Ruşeni   B) Elvan-ı Şirazi
C) Eşrefoğlu Rumi   D) Sakıb Dede
E) Hacı Bayram-ı Veli

8. Ağam İstanbul'u mesken mi tuttu
Gördün güzelleri beni unuttu
Sılaya dönmeye yemin mi ettin
Gayrı dayanacak özüm kalmadı

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Tam kafiyevidir.
B) Sade bir Türkçe ile söylenmiştir.
C) Bir türküden alınmıştır.
D) İstifham sanatına başvurulmuştur.
E) 11'li hece ölçüsüyle söylenmiştir.

9. XVII. yüzyılda yaşadığı tahmin edilen şair, Ahmet adlı bir âşığın oğludur. Karakoyunlu muhitinde yetişmiştir. Şiirleri koşma, semai ve az sayıda destandan oluşmaktadır. Şiirlerinin pek çoğunda maddî aşkı dile getirmiştir. Yaşadığı bir macera etrafında meydana gelen halk hikâyesinin diğer kahramanı Selvihan'dır.

Bu parçada sözü edilen halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ercişli Emrah   B) Dadaloğlu
C) Seyrani   D) Dertli
E) Âşık Ömer

10. XIII. yüzyılın ikinci yarısı ile XIV. yüzyılın başlarında yaşamış olan mutasavvıf bir şairdir. Doğumu, ölümü, doğum yeri gibi hususlarda kesin bir bilgi yoktur. Şiirleri ilk bakışta kolay yazılmış gibi görünmekle beraber dikkatle incelendiğinde belirli bir anlam derinliğine sahip oldukları anlaşılmaktadır.

Bu parçada sözü edilen kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hacı Bektaş-ı Veli
B) Mevlâna
C) Sultan Veled
D) Pir Sultan Abdal
E) Yunus Emre

Halk Edebiyatı - 2

1. İsfahan'da yaşayan bir hükümdarın ve keşiş hazinedarının çocuğu olmamaktadır. Keşişin karısı ve Hanım Sultan, bir adamın verdiği fidandan olan elmayı yerken birbirlerine söz verirler. Çocukları olursa evlendireceklerdir. Zaman geçer keşişin kızı, hükümdarın ise oğlu olur. Hükümdar, oğluna Ahmet Mirza; keşiş ise kızına Kara Sultan adını koyar.

Bu parçada sözü edilen halk hikâyesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arzu ile Kanber
B) Kerem ile Aslı
C) Ferhat ile Şirin
D) Mem ile Zin
E) Tahir ile Zühre

2. Ne varlığa sevinirim
Ne yokluğa yerinirim
Aşkın ile avunurum
Bana seni gerek seni

Bu dördüğün ahenk unsurları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tezat sanatı vardır.
B) Kelime tekrarına yer verilmiştir.
C) 8'li hece ölçüsü kullanılmıştır.
D) Ek biçimli redif vardır.
E) Zengin kafiyelidir.

3. Halk edebiyatında dinî-tasavvufi halk edebiyatı veya tekke edebiyatı adıyla ayrı bir kol gelişmiştir. Bu kolda ilahiden başka nefes, devriye, nutuk, şathiye adıyla anılan şiirler de vardır. Söz konusu şiirler içerisinde Bektaşî törenlerinde saz eşliğinde ve makamla okunması gelenek hâlini almış olanlara nefes, devir esasını (Allah'tan gelip Allah'a dönmek)

I
konu edinenler devriye, tarikata yeni giren birisine tarikat

II
adabını öğretmek amacıyla kaleme alınanlar şathiye,
III

IV
inançlardan alaycı bir dille söz eder gibi yazılanlar da nutuk olarak adlandırılmaktadır.

IV

Bu parçada numaralanmış terimlerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve II.   B) I ve III.   C) II ve III.
D) II ve IV.   E) III ve IV.

4. Dinî-tasavvufi halk edebiyatının önemli temsilcilerinden olup mutasavvıf bir şairdir. Asıl adı Alaaddin Gaybî'dir. Varlıklı bir aileye mensup olan Gaybî, iyi bir eğitim görmüştür. Zamanının bütün ilimlerini, tasavvufu, dinî konuları ve Farsçayı bilen birisidir. Tekkede yetiştiği için didaktik içerikli eserlerinde açık ve sade bir dil kullanmıştır. Bazı şiirlerinde Yunus Emre'nin etkisi açıkça görülür. Hece ile yazdığı şiirlerinin yanı sıra gazel tarzında yazdığı şiirleri de bulunmaktadır. Gevhername, Vücutname, Sarayname sanatçının tanınmış eserlerinden birkaçıdır.

Bu parçada tanıtılan kişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaygusuz Abdal   B) Pir Sultan Abdal
C) Sultan Veled   D) Karacaoğlan
E) Gevheri

5. (I) Anonim halk edebiyatı kapsamına giren ürünlerin bir kısmı nazım (mânî, türkü, ninni), bir kısmı nesir (masal, efsane vb.), bir kısmı da nazım-nesir (halk hikâyeleri) karışık şekilde karşımıza çıkmaktadır. (II) Bu ürünler, halk arasında yayılmış; yabancı etkilerden uzak kalmıştır. (III) Yazılı geleneğin bir ürünü olan mânilerde yalın bir dil kullanılmıştır. (IV) Manzum ürünlerde hece ölçüsü ve dördlük nazım birimi esastır. (V) Anonim halk edebiyatı çerçevesinde verilen ürünler; Anadolu insanının hayat felsefesini, yaşantısını, bireysel duygulanmalarını dile getirmesi yönüyle önemli birer kaynaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

6. Dolu bardak gibi boşaldım doldum
Sarı çiçek gibi açıldım soldum
Leylâsın yitiren Mecnun ben oldum
Beklerim ki nazlı yârim gelecek

Bu dördlükte,

- I. Tezat
II. Telmih
III. Teşbih

sanatlarından hangileri vardır?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.
D) II ve III.   E) I, II ve III.

Halk Edebiyatı - 2

7. Âşıklık geleneğinde usta-çırak ilişkisi önemlidir. Usta âşık, saza ve söze yeteneği olan birini çırak edinir ve ona adım adım âşıklığı öğretir. - - - - âşıklıktaki ikinci adımdır. Âşıklık yolunda ilerleyen kişinin kendini yansıtan bir takma ad seçmesi geleneğin belirlediği bir durumdur. Kişinin "âşık" olabilmesi için - - - - yeteneğine sahip olması gereklidir. Geleneğe göre kişinin âşık olmasında - - - - veya - - - - en önemli göstergelerden biridir. Bu durumla âşıklıkta çok sık karşılaşılr.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki boşluklardan herhangi birine getirilemez?

- A) bade içme
B) saz çalma
C) rüya görme
D) el alma
E) mahlas edinme

8. I
İnleyim dinle gönül
Dinleyim inle gönül
İmil imil yanalım
Senin derdinle gönül

II

Felek bir gün bize bir yol gülmedi
Tuğlar taktı elin Seyranîsine
Yirmi dokuz harften al mahlâs deyi
Teklif eder durur Seyranî'sine

Numaralanmış bu dizelerin ortak özelliği aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Kişileştirme sanatının yapılması
B) Kafiye örgüsünün düz olması
C) Aşk temasının işlenmesi
D) Koşma nazım şeklinde yazılması
E) Zengin kafiye kullanılması

9. I. İlk söyleyeni belli olmayan, kulaktan kulağa sözlü olarak aktarılacak bugüne ulaşan edebiyat ürünleridir.
II. Mani, türkü, ağıt, destan, efsane, ninni, tekerleme, bilmece, fıkra, halk hikâyesi, masal, atasözü, deyim, karagöz, ortaoyunu gibi manzum ve mensur türlerle temsil edilmektedir.
III. Manzum eserler daha çok hece ölçüsüyle söylenmiştir.
IV. Kimi eserlere, ağız özellikleri yansıtılmıştır.
V. Başlangıcı ilk İslami ürünlere kadar uzanır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde anonim halk edebiyatı ile ilgili bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Âşık tarzı halk şiirinin en uzun nazım biçimi olan destanlar dördlükler hâlinde (Dördlüklerde sayı sınırlaması yoktur.); 7, 8 ve genellikle 11'li hece ölçüsüyle, sade bir dille oluşturulur. Destanlarda savaş, yangın, sel, deprem gibi toplumu etkileyen olayların yanında ünlü kişilerin maceraları da ele alınır.

Bu bilgilere göre aşağıdaki dizelerden hangisi bir destandan alınmıştır?

- A) Geçti cânânın firâki cânıma
Tîr-i cevri gibi girdi kanıma
Nâleden bir kimse gelmez yanıma
Söyle ey bâd-ı sabâ cânânıma
B) Saat on üç otuz İzmit'ten çıktı
Hareket, edince fırtına yoktu
Kaptanın başını dertlere soktu
Yolcusunu afete soktun Üsküdar
C) Kandilli'de eski bahçelerde
Akşam kapanınca perde perde
Bir hatıra zevki var kederde
D) Karşıdan ünlüyorlar
Badılcın belliyorlar
Bu köy nasıl köyümüş
Varmadan övüyorlar
E) Ben gün gibi yorgun, o sebûlar gibi ince,
Birdenbire düşdük gibi bir gizli sevince;
Gezdik yürüdük yan yana rüzgârlar esince,
Sallandık o şen kızla salıncaklarınızda.

11. - - - - türünün halk edebiyatındaki en önemli temsilcisi Seyrânî, - - - - türünün Karacaoğlan, - - - - türünün ise Köroğlu'dur. - - - - ise âşık edebiyatı nazım türlerinden olmakla birlikte daha çok anonim halk edebiyatı ürünleri olarak bilinir.

Bu parçadaki boşluğa sırasıyla aşağıda verilenlerden hangileri getirilmelidir?

- A) güzelleme – koçaklama – ağıt – taşlama
B) koçaklama – koçaklama – güzelleme - ağıt
C) ağıt – koçaklama – taşlama - güzelleme
D) taşlama – güzelleme – koçaklama - ağıt
E) koçaklama – güzelleme – taşlama - ağıt

Tanzimat Edebiyatı

1. (I) Tanzimat Fermanı'nın ilanından (1839) sonra siyasi ve sosyal alanda görülen Batı kaynaklı değişim ve gelişmeler şiire de yansır. (II) Şinasi'nin 1859'da Fransızcadan çevirdiği şiirleri yayımladığı "Tercüme-i Manzume" adlı eserini, sonraki yıllarda özellikle Fransız şairlerden yapılan başka çeviriler izler. (III) Bu eserler aracılığıyla şiir türü, Türk edebiyatında boy vermeye başlar.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde bilgi yanlışı yoktur?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve II.
D) II ve III.   E) I, II ve III.

2. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat edebiyatının birinci dönemine ait bir özellik değildir?

- A) İçerikten çok ahenk unsurlarına önem verilmiştir.
B) "Sanat, toplum içindir." ilkesi benimsenmiştir.
C) Klasizm ve romantizm akımlarının etkisinde kalmıştır.
D) Tiyatro oyunları eğitim aracı olarak kullanılmıştır.
E) Şinasi, Namık Kemal ve Ziya Paşa bu dönemin öne çıkan sanatçılarıdır.

3. I. Vatan, özgürlük, adalet gibi kavramlar revaç bulmuştur.
II. Batılı anlamda tiyatro eserleri ve romanlar ilk defa bu dönemde yazılmıştır.
III. Bireye dair hayat kesitleri sanatın odağına yerleşmiştir.

Tanzimat edebiyatının birinci dönemi ile ilgili numaralanmış cümlelerden doğru olanın yanına (D), yanlış olanın yanına (Y) yazıldığında sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

	I	II	III
A)	(Y)	(D)	(D)
B)	(D)	(Y)	(Y)
C)	(Y)	(Y)	(D)
D)	(D)	(Y)	(D)
E)	(D)	(D)	(Y)

4. Hakir olduysa millet, şânına noksan gelir sanma
Yere düşmekle cevher sâkit olmaz kadr ü kıymetten

Vücûdun kim hamîr-i mâyesi hâk-i vatandandır
Ne gam râh-ı vatanda hâk olursa cevri ü mihnetten

(hakir: aşağı görülen, şân: ün, noksan: eksik, sâkit: değerini yitirmiş; hamîr: hamur, mâye: maya, hâk: toprak, râh: yol, cevri ü mihnet: eziyet ve sıkıntı)

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Teşbih   B) İrsalimesel
C) Tenasüp   D) Tariz
E) Kinaye

5. Tanzimat sanatçıları özellikle divan edebiyatına karşı çıkarak pek çok alanda yenilikler getirmelerine rağmen bazı özellikleriyle eski edebiyatın devamı olmaktan kurtulamamışlardır. Bu durumda savundukları ile yaptıkları arasında birtakım ilişkiler ortaya çıkmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat sanatçılarının bahsedilen ilişkilerinden biridir?

- A) Yönlerini Batı edebiyatına çevirmeleri
B) Sosyal fayda amacına yönelmeleri
C) Tercüme faaliyetlerine önem vermeleri
D) Gazetecilikle ilgilenmeleri
E) Aruz ölçüsünü kullanmaları

6. Aşağıdaki Tanzimat Dönemi sanatçılarından hangisinin şiir türünde bir eseri yoktur?

- A) Muallim Naci
B) Ahmet Mithat Efendi
C) Ziya Paşa
D) Şinasi
E) Recaizade Mahmut Ekrem

Tanzimat Edebiyatı

7. Tanzimat I. ve II. Dönem şiiri ile ilgili aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?

- A) Birinci dönem şiiri daha toplumcu, halkçı bir karaktere sahiptir.
- B) Birinci dönemin şiir dili fayda prensibinin etkisiyle ikinci döneme göre daha sadedir.
- C) Birinci dönemde aruz ölçüsüne bağlı kalınmışken ikinci dönemde daha çok hece ölçüsü tercih edilmiştir.
- D) Birinci dönemde hürriyet, eşitlik gibi kavramlar ön planda iken ikinci dönemde aşk, doğa ve bireysel duygular revaç bulmuştur.
- E) İkinci dönemde birinci döneme göre realizmin etkisi daha belirgindir.

8. Bu ayrılık bana yaman geldi pek,
Ruhum hasta, kırık kolum kanadım.
Ya gel bana ya oraya beni çek,
Gözüm nuru oğulcuğum, Nijad'ım!

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ulama yapmaya uygun bir sözcük dizisi yoktur.
- B) Toplumcu bir anlayışla yazılmıştır.
- C) Hâkim duygu hüzdür.
- D) Tam uyak ve ek hâlinde redif kullanılmıştır.
- E) Sade ve akıcı bir dili vardır.

9. 1868'de Hürriyet gazetesinde yayımlanan - - - - başlıklı yazıya göre şiir her toplumda görülen doğal bir sanat olup bütün uluslar kendi özelliklerini yansıtan şiirlere sahiptir. Divan edebiyatı ise Osmanlı şairlerinin Arapları ve İranlıları taklit etmeleriyle ortaya çıkmış melez bir yapıdır. Türk edebiyatını temsil edebilecek asli ürünler, divan edebiyatı şairlerinin beğenmediği halk türkülerinde, âşıklar arasında söylenen "deyiş", "üçleme" ve "kayabaşı"larda aranmalıdır.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Şiir ve İnşa
- B) Takip
- C) Mukaddime-i Celâl
- D) Demdeme
- E) Zafernâme

10. Tanzimat Edebiyatı ikinci döneminde, kırka yakın eseriyle en üretken, en yenilikçi kalemlerinden olan ve "şair-i azam" unvanıyla anılan - - - - bu özellikleriyle modern edebiyatımızın kurucularındandır. Türlü elçiliklerde görev almasının etkisiyle hem Doğu hem Batı kültürüne hâkimdir. "Sahra" adlı ilk kitabından itibaren Türk şiirine yeni bir yön vermiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki isimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Recaizade Mahmut Ekrem
- B) Şemsettin Sami
- C) Samipaşazade Sezaî
- D) Nabizade Nazım
- E) Abdülhak Hamit Tarhan

11. Ta'lim-i Edebiyat'ı her gün okuyorum. Bana senin makalen değil, hayalin bile bir ders-i edebidir. Yazdığın şeylerden istifade ettiğim gibi seni düşünmekten de müstefid olurum çünkü memleketimizde benim istidadımı bi-hakkın takdir edenlerin -ikincisi diyemem- birincilerindensin. Aile-i edebiyat içinde bir yetim olduğum hâlde Kemal ile sen bana peder, birader oldunuz. Seni daha öğrenmediğime nasıl hükmedersin, bilemem.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir mektuptan alınmıştır.
- B) Muhataba olan sevgi ve hürmet dile getirilmektedir.
- C) Söz oyununa başvurulmuştur.
- D) Muallim Naci'ye yazılmıştır.
- E) Bir değerlendirme yapılmıştır.

12. Yâ Rabb, nedir bu keşmekeş-i derd-i ihtiyâc

İnsanın ihtiyâcı ki bir lokma nânedir

(keşmekeş-i derd-i ihtiyâc: ihtiyaç derdi için çekişme, nân: ekmek)

Bu beyitle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Nida sanatına başvurulmuştur.
- B) Yabancı kelimelere yer verilmiştir.
- C) Toplumsal bir eleştiri yapılmıştır.
- D) Neden-sonuç ilgisi kurulmuştur.
- E) Hikemî bir üslubu vardır.

Tanzimat Edebiyatı - 2

1. Tanzimat'ı takip eden yılların ilk edebiyatçıları gazetelerde yetişmiş, bu dönemin gazeteleri yalnız halkın değil, münevverlerin yetiştirilmesine de vesile olmuştur. Örneğin Şinasi Paris'e gidince - - - - iki yıl kadar Namık Kemal tarafından idare edilmiş, daha sonraları ise Ebuzziya Tevfik ve Recaizade Mahmut Ekrem'in çalıştığı bu gazete bir nevi; Namık Kemal, Ebuzziya Tevfik ve Recaizade Mahmut Ekrem için bir mektep görevi üstlenmiştir. Namık Kemal'in Londra'da Ziya Paşa ile birlikte kurduğu - - - - için de bu tespit geçerlidir.

Bu parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) Hürriyet - Tasvir-i Efkâr
B) Tercüman-ı Hakikat - Hürriyet
C) Tercüman-ı Ahval - İkdâm
D) Tasvir-i Efkâr - Hürriyet
E) Tasvir-i Efkâr - İkdâm

2. Asıl mesleği askerlik olan Tanzimat Dönemi roman ve hikâye yazarı - - - - ilk yazısını 1880'de Vakit gazetesinde yayımlamıştır. Bir sonraki yıl ise Ceride-i Havadis'te "Hoşnişin veya Cihanda Safâ Bu mu?" isimli manzum bir piyesini neşretmiştir. Şiir ve makale alanlarında da çalışmaları olan sanatkârın asıl ününü konusu Kaş'ın bir köyünde geçen uzun hikâyesi ile kıskançlık psikolojisi üzerinden kurguladığı romanı sağlamıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Muallim Naci
B) Samipaşazade Sezai
C) Nabizade Nazım
D) Ali Suavi
E) Mizancı Murat

3. Yalı komşuları Düriye Hanım'ın hanesinde hiç böyle şeyler işitmedikleri cihetle istigrap eyliyorlar idi. Vakıa Ziba'nın oraya vürudunu ve maksat dahi kızın terbiyesi olduğunu Düriye Hanım bir ihtiyat olmak üzere evvelce birkaç komşuya haber vermiş idiye de sair komşuların henüz bundan haberleri yok idi. Hâlbuki İstanbul'umuz malumdur ya! Kaide-i medeniyet herkesin kendi hanesi dâhilinde hâkim olarak onun haricine karışmamasını iktiza ettirdiği hâlde bizim usul-i medeniyetimiz iktizasınca biz hepimiz mahalle kethüdası kesiliriz. Herkesin hanesine karışırız. Hatta bazılarımız kendi hanesine karıştığınan ziyade âlemin hanesine karışmak ile iştigal eder. O kadar ki âlemin hanelerinde bulup tashihine lüzum gösterdiği kusurları kendi hanesinde de arayıp bularak tashih etmiş olsa hanesinin pek mükemmel bir hane olacağı derkâr iken iştigalini böyle müsmir bir surette etmeyip de beyhude yere edenlerimiz pek çoktur. "Mevla, cümlesini islah eylesin!" diyelim.

Bu metnin dil ve anlatım özellikleri için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatım, hâkim bakış açısıyla yapılmıştır.
B) Geriye dönüş tekniği uygulanmıştır.
C) Anlatıcı hikâyeyi kesip şahsi fikirlerini sunmuştur.
D) Eleştirel bir anlatım tutumu söz konusudur.
E) Yabancı sözcük ve tamlamalara yer verilmiştir.

4. Bu eserde Tanzimat'ı takiben ortaya çıkan ve birçok romanda işlenen "yanlış Batılılaşma" gerçeği ele alınmaktadır.

Bu cümlede,

- I. Felatun Bey ile Rakım Efendi
II. Araba Sevdası
III. Taaşşuk-ı Talat ve Fitnat
IV. Sergüzeşt

adlı eserlerin hangilerinden söz edilmiş olabilir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve II.
D) II ve IV.   E) III ve IV.

Tanzimat Edebiyatı - 2

5. İki sene sonra Paşa yine ma'zûlen İstanbul'a geldiği zaman mahdum beyi kara cümleden, imlâdan, kıraatten bizzat bi'limtihan malumatını derece-i kâfiyede görmekte tahsiline ikmal edip de bir şehadetname alıncaya kadar mektebe devam ettirmeğe lüzum görmeyerek çocuğu kendi arzusu üzerine Babiâli aklâmından birisine çırağ ettirmiş ve Beyefendi için tahsili artık bi't-tabi vacip görünen Fransızca ile beraber ikinci derecede lüzumu teslim olunan Arabî ve Farisîyi öğrenmek üzere Bihruz Bey'e başka başka maaşlı hocalar tayin etmiş idi.

Bu parçada Tanzimat Dönemi zihniyetini oluşturan aşağıdaki kavramlardan hangilerini vurgulanmaktadır?

- A) Batılılaşma - Eğitim
B) Osmanlılık - Eşitlik
C) Halkçılık - Kardeşlik
D) Vatanseverlik - Türkçecilik
E) Romantizm – Hümanizm

6. Modern Türk hikâyesinin, içerisinde bir gencin yaşadığı hayal kırıklığının anlatıldığı "Hiç" ve ağaç kesiminin tabiatı seven bir insanın dünyasını nasıl yitirdiğinin anlatıldığı "İki Yüz Elli Kuruşa Bir Asır" isimli hikâyeleri barındıran - - - - ile başladığını düşünüyorum. Bu eserden önce yayımlanmış ve yedi hikâyeden oluşan - - - - ve Ahmet Mithat Efendi'nin - - - - isimli eserindeki kısa hikâyeleri ise türün hazırlayıcısı olarak kabul edilebilir. Üç eserde de geleneksel anlatıdan büyük ölçüde yararlanılmıştır.

Bu parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilenler getirilmelidir?

- A) Letaif-i Rivayat – Müsameretname – Küçük Şeyler
B) Küçük Şeyler-Kıssadan Hisse - Müsameretname
C) Letaif-i Rivayat – Kıssadan Hisse -Müsameretname
D) Müsameretname - Küçük Şeyler – Kıssadan Hisse
E) Küçük Şeyler – Müsameretname - Letaif-i Rivayat

7. Tanzimat Dönemi romanlarında hürriyet ile esaret teması birlikte işlenir. Bu husus Namık Kemal'den başlayıp Ahmet Mithat Efendi ile devam eder. Bu temaların işlendiği romanlarda genellikle Kafkasya'dan getirilen kız ve erkek çocukların yeni topraklarda efendileriyle olan ilişkileri, çektikleri ızdıraplar, daha çok acı sonla biten aşk hikâyeleri anlatılır.

Aşağıdaki parçalardan hangisi sözü edilen içeriğin bir örneğidir?

- A) Bütün kuvvetini oğlunun terbiyesine vermiş ve rüşdiyeden başka yazı meşki ve Fransızca mukaddematı gibi dersler ekleyerek çocuğunu Bursa için mümkün olabilen derecenin biraz da fevkinde terbiyeye muvafak olmakta bulunmuş idi.
B) Oğlum! İstanbul'a değil, Amerika savanalarına gidecek olsan, yine kültürsüz bir iş göremezsin. Zamanımız maarif zamanıdır. Kültürsüzler için kuru ekmeğe bile güç bulunacaktır. Sen bir kere tahsilini bitir, adam ol. O vakit dünyanın her bir kapısı senin için açık olur.
C) İstanbul'da Aksaray semtinde orta hâlli kibardan bir zatın hanesine bir madam giriyordu. O hanede birisi altı yaşında erkek ve diğeri dört buçuk yaşında bir kız olarak iki çocuk bulunup bunlar bir Fransız muallimesinin terbiyesinde büyütülmek isteniyordu da bu giren madam dahi o muallimeliğe tavsiye olunduğu için gelmişti.
D) Benim babam sipahi alayı beylerinden olup ismini İsmail Ağa derlerdi. Aba ve ecdadımız birçok muharebelerde yararlık göstermiş ve hazret-i padişahın pek çok ihsanlarına nail olmuş bulduklarından babamın servetine hemen nihayet yoktu.
E) Hanım, evin idare ve intizamını kemal-i dikkatle ifa ve muhafaza eder fakat çok bağırır, pek çabuk hidetlenirdi. Kaşlarını çatarak sönük siyah gözleriyle bakışında bir çocuğu ağlatacak bir adamı korkutacak kadar merhametsizlik görünüyordu. Daima halayıklarla uğraşır, onları merhametsizce hırpalardı.

8. Aşağıdaki kahraman - eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Mustafa Meraki Efendi ve Canan - Hasan Mellah
B) Dilber ve Celâl Bey - Sergüzeşt
C) Suphi ve Sırrıcemal - Zehra
D) Bihruz Bey ve Periveş - Araba Sevdası
E) Adil Giray ve Perihan - Cezmi

Tanzimat Edebiyatı - 3

1. Emsâl-i edebîyyedendir ki Hakikat nâmında bütün âlem-yân içinde mahbûb-ı kulûb olmağa lâyük bir kız varmış. Saçları dağınık, bağı açık gezdiği için delidir demişler, zincire vurmuşlar. Sonra Akıl nâmında bir hekim çehreyi eski hâlinde bırakmakla beraber dikkat olunmayınca anlaşılmaz bir tarza getirir bir düzgün icâd etmiş, adını mesel koymuş; Hakikat'in yüzünü onunla boyamış. Arkasına da âdet denir bir makbûl biçiminde libâslar giydirmiş, yine kızı meydana salıvermiş. O vakit Hakikat herkes indinde makbul olmağa başlamış. İşte tiyatro, yüzüne mesel düzgünleri sürülmüş, arkasına âdet libâsları giydirilmiş olan Hakikat'in teşahhus etmiş bir misâlidir.

Bu parçada Namık Kemal, tiyatronun hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Göstermeye bağlı bir tür olmasını
B) Değişime açık bir yönünün olmasını
C) Aklın ürünü olmasını
D) Sembolik bir dilinin olmasını
E) Gerçeklerden beslenmesini
2. Firdevsi'nin "Şehname"sinden faydalanılarak kaleme alınan bu tiyatro eserinde iç içe geçmiş alt olaylarla örülü bir kurgu söz konusudur. Bir yanda Dahhak'ın zalimliği hikâye edilirken başka bir pencereden Dahhak'ın kızı Hubçehr ve Perviz (Feridun) arasında cereyan eden muşaka anlatılmaktadır. Oyuna üçüncü perdede dâhil olan başkahraman demirci - - - ise oğullarının elinden alınması sebebiyle Dahhak'ın zulmü ile mücadeleye girişen bir isyancıdır ki mücadelenin sonunda galip gelen taraf olacaktır. Dahhak'tan sonra tahta çıkan Cemşid soyuna mensup Feridun onun çekicini iktidarının simgesi olarak belirleyecek ve oyun "Yaşasın hak, yaşasın adalet, yok olsun zalimin zulmü!" nidalarıyla sona erecektir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki isimlerden hangisi gelmelidir?

- A) Seydi Yahya
B) Gave
C) Celaleddin Harzemşah
D) Tarık
E) Atala

3. **İçli Kız** – (Kendi kendine) Bu halayık kısmına da ne kadar acırım. Bak mesela şu bîçare. Genç, güzel, mahcup, terbiyeli, ancak tahsili eksik. Üç sene evvel İstanbul'a gelmiş, tamam on sekiz yaşında iken memleketinden ayrılmış. Kim bilir zavallının orada bir sevdiği, bir nişanlısı mı var nedir ki iki lakırdıda bir bana gelinlikten bahsediyor. Kim bilir, bîçare anasının yanında ne kadar rahatla, ne kadar ümit ile ömür sürmüştür? Buraya gelmiş, eziyet görür, cefa görür, dayak yer, hakaret görür. Sahipleri kendi kulu imiş gibi kullanır. Acaba ben idareme karışır bir adam olsaydım, halayık kullanabilir miydim? Zannetmem. İnsafim beni men ederd. Bak biçarenin indinde gelinlik ne büyük saadet imiş. Demek olur ki beni söyletecek de mütelezziz olacak. Ne saadet ki zavallı kıza kocadıktan sonra müyesser olacak.

...

İçli Kız – Ben sana nereye gittiklerini sormuyorum a kardeş, daha gelmediler mi dedim?

Perengiz – Küçük hanımcığım!

İçli Kız – Ne var?

Perengiz – Küçük hanımcığım! Bana kardeşim demeyiniz. Hanımefendi darılıyor.

İçli Kız – Benim indimde herkes kardeşdir. Ayrı gayrı yoktur. Sen nasılsan ben de öyleyim.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kölelik ve eşitlik konusuna temas edilmiştir.
B) Monolog ve diyalog teknikleri kullanılmıştır.
C) Sade bir dili, mizahi bir anlatımı vardır.
D) Mesajı eğitici bir içeriğe sahiptir.
E) Tanzimat Dönemi sosyal hayatından izler taşımaktadır.

4. **Aşağıdakilerden hangisinin Tanzimat tiyatrosunun gelişimine katkı sağladığı söylenemez?**

- A) Devlet desteği
B) Tercüme faaliyetleri
C) Basın ve matbuat imkânları
D) Darü'l-Bedayi'nin açılması
E) Realizm ve romantizm etkisi

Tanzimat Edebiyatı - 3

5. **I**
- Hacivat** – Merhaba Karagöz'üm, uğurlar olsun!
Karagöz – İftar kokuları burnuna dolsun!
Hacivat – Hah hah hah! Eksik olma, beni yine güldürdün! Aman!
Karagöz – Ne oldu Hacı Cavcav, kel kafanı bit mi ısırıldı?
Hacivat – Değil efendim! Sen göbeklenmişsin.
Karagöz – Pataklarım.

II

- İskender** – Makber makber cihan açılmış!
Gülşenlere yıldırım saçılmış!
Leşker leşker serilmiş emvât!
Efrâd-ı beşer vuhûşa akvât!
- Aristo** – Hırsındır eden bu hâli îcâb!
İskender – Ateşler içinde şehir-i Pencab,
Güya ediyor semaya rihlet.
- Aristo** – Mahvolmuş onunla bir de millet!
İskender – Ey nefis-i harîs, aceb ne buldun?
Aristo – Ey şah-ı cihan, muzaffer oldun!
İskender – Eyvah! Eyvah!
Aristo – Boş nedamet!

Bu parçalar ile ilgili aşağıdaki karşılaştırmalardan hangisi yanlıştır?

- A) I. parça modern Türk tiyatrosunu, ikinci parça geleneksel Türk tiyatrosunu örneklemektedir.
B) I. parça mensur, ikinci parça manzum formdadır.
C) I. parçada güldürü unsuru hâkimken ikincisinde pişmanlık duygusu ön plandadır.
D) I. parçada yerli kültürün kahramanları, ikinci parçada tarihî şahsiyetler konuşturulmuştur.
E) II. parçanın dili daha ağır ve süslüdür.

6. (I) Tanzimat Dönemi tiyatrosunda eserlerin birçoğu sahnelenmek için değil okunmak için kaleme alınmıştır. (II) İşlenen konular vatan savunması, cariyelik, eğitim, evlilik, batıl inançlar gibi daha çok sosyal içeriklidir. (III) İlk örneklerde birçok çeviri ve uyarlama örneği vardır. (IV) Metinler empresyonizm etkisinde yazılmışlardır. (V) Türkçe oyunlar, Gedikpaşa Tiyatrosunda 1868 yılından itibaren sahnelenmeye başlanmıştır.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bilgi yanlışı vardır?

- A) I.   B) II.   C) III.   D) IV.   E) V.

7. Dil ve tarih alanında da çalışmaları olan bu devlet adamı, Bursa valiliği sırasında bugün kendi adıyla anılan bir tiyatro binası yaptırmış ve orada kendi çevirdiği veya uyarladığı oyunları sahneletmiştir ki özellikle Moliere'den yaptığı "Kadınlar Mektebi, Tartuf" gibi tercüme ve "Zor Nikâh, Zoraki Tabip" gibi adaptasyonları ile devrin edebiyat çevrelerinde ün kazanmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal   B) Ahmet Mithat Efendi
C) Ahmet Vefik Paşa   D) Şinasi
E) Ziya Paşa

8. Tanzimat Dönemi'nin yazar ve tiyatrocularından - - - - yazılarını genellikle Diyojen adlı dergide yayımlamış, Tanzimat Dönemi'ni, te'life çok yakın tiyatro uyarlamalarıyla hareketlendirmiştir. Mizahi tarzda kaleme aldığı "Çingirak, Geveze Berber, Kokona Yatıyor, Ayyar Hamza" gibi eserleriyle tanınmıştır.

Bu parçada tanıtılan Tanzimat Dönemi sanatçısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Manastırlı Rifat
B) Direktör Ali Bey
C) Ebuzziya Tefik
D) Feraizcizade Mehmed Şakir
E) Sami Paşazade Sezai

9. **Türk tiyatrosu ile ilgili aşağıdaki eşleştirmelerin hangisi yanlıştır?**

- A) Batılı anlamda yazılan ilk oyun
Şair Evlenmesi - Şinasi
B) Sahnelenen ilk tiyatro eseri
Vatan yahut Silistre - Namık Kemal
C) İlk dram örneği
Afife Anjenik - Rezaizade Mahmut Ekrem
D) İlk Türk tiyatrosu
Tiyatro-i Osmani - Hayrullah Efendi
E) Heceyle ilk manzum tiyatro
Nesteren - Abdülhak Hamit Tarhan

Servetifünun Edebiyatı

1. Batı edebiyatının etkisiyle gelişen yeni edebiyata geçişin yavaş ve doğal bir süreçte gerçekleşmesi gerektiğine inanan - - - -, eski edebiyata karşı ılımlı yaklaşmış, eski edebiyatın tamamen göz ardı edilmesine karşı çıkarak iyi yönlerinin korunması gerektiğini ileri sürmüştü ve eski ile yeni arasında bir uyum oluşturmanın yolunu aramıştır. Sanatçı Servetifünun'un oluşumuna da hizmet eden eski-yeni tartışmasına "Demdeme" başlıklı çalışması ile dâhil olmuştur.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Ahmet Mithat Efendi
B) Tevfik Fikret
C) Ahmet Rasim
D) Rezaizade Mahmut Ekrem
E) Muallim Naci
2. Ali Ekrem Bolayır'ın kaleme aldığı bu uzun yazı, Divan edebiyatından başlayarak o döneme kadar Türk şiirinin gelişimini anlatmakta ve Servetifünun şiirini ifade ve içerik tercihleri yönünden gözden geçirmektedir ki bu özelliğiyle bir tür özelleştirilmiştir. Ekrem Bey Servetifünun'un dağılma nedenlerinden biri olarak da gösterilen bu yazıda Servetifünun şairlerinden başta Tevfik Fikret ve Cenap Şahabettin olmak üzere birçok şairin şiirlerinden örnekler sunmakta ve onlarla ilgili değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Bu parçada hakkında bilgi verilen yazının başlığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Talim-i Edebiyat
B) Edebiyat ve Hukuk
C) Dekadanlar
D) Şiirimiz
E) Sanat ve Şiirin İstikbali
3. (I) Servetifünun sanatçıları "sanat için sanat" ilkesine bağlılardır. (II) Cümlelerin dize ya da beyitte tamamlanması kuralını yıkmışlar ve cümleyi özgürlüğüne kavuşturmuşlardır. (III) Fransız İhtilali'nin getirdiği yurt, hak, adalet, özgürlük, eşitlik gibi kavramları Türk edebiyatına taşımışlardır. (IV) Teknik açıdan sağlam eserler kaleme almış, betimlemeyi ve nesnelliliği benimsemişlerdir. (V) Edebî tür ve şekiller ile üslup özellikleri itibarıyla Türk edebiyatına pek çok yenilikler getirmişlerdir.

Numaralanmış yargılardan hangisinde Servetifünun ile ilgili bilgi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. Boulogne Ormanı Paris'in, bu memure-i medeniyetin, bir sakininde yetiştirilmiş bir memure-i vahşettir: Bir orman ki geniş caddeleri, latif köşkleri, göllerindeki adacıkların köprüleri, nehirlerinin vapurları olmasa insan Amerika'nın bir hadika-i bikri zanneder. İnsanların bir çölde yetiştirdikleri bu orman Paris'in onda birine, âdeta büyük bir şehre muadil olup orman olabilmek için hiçbir şeyi noksan değildir. Çağlayanları vardır ki Amerika'nın Niagara'sı hakkında bir fikr-i mücmel verir, gölleri vardır ki İsviçre'nin nevahi-i erbaa göllerinin birer numunesidir. Buz deryaları vardır ki insana Sibiryâ'dan hatıra verir. Öyle meydanları vardır ki bir orduyu müsteab-ı husulesi eder. Sekiz dizi araba istiyab edecek caddeleri vardır ki üç kilometre mümted olur. Öyle koruları vardır ki topraklarına güneş isabet etmez.

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bir gezi yazısından alınmıştır.
B) Sanatsal bir üsluba sahiptir.
C) Betimlemeye başvurulmuştur.
D) Yabancı kelime kullanımı yoğundur.
E) Nesnel bir anlatım söz konusudur.
5. Kelime-i Arabî, Farsî, Türkçe, ne olursa olsun son hecelerde tevâfuk tam bulundukça şart-ı kâfiye mükemmelen hâsıldır. İşte bu kâide-i semâ'iyyeye ittibâ ettiğimiz içindir ki nazmımızda büyük bir vüs'at hâsıl oldu: Evet, muhatabımızın fikri pek musarrahtı: O muğlakât-i hayaliyeden ne anlaşılır? Meali yok, yine âsâr-ı ber-güzîde adı... Şu hâl-i cehline erbâb-ı fikrin şaşılır! Farz edelim ki şu kıtanın birinci mısraını ez-kazâ eski şairlerimizden biri söyleyiverirdi, biçare kıtayı ikmâl için ne kadar müşkülâta duçar olacaktı: "Musarrahtı" kelimesine kafiye bulmalı! Arabî, Farsî kelimelerin Türkçe kelimelerle takfiyesine bugün sarahaten verdiğimiz cevâz kudema beyinde musarrah olmadığından biçare nâzım bir kere "musarrah" kelimesinin pençe-i tazyîkine düştü mü artık 'mukarrah' falan gibi kafiye aramaya başlar, nihayet kafiyenin tesir-i bâridiyle muncemid bir manzume vücuda getirebilirdi.

Bu parçada vurgulanan aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Kafiye kullanmadan da ahengin sağlanabileceği
B) Arapça ve Farsça kelime kullanımının kafiye için doğru sözcük bulmak konusunda ortaya çıkardığı sorunlar
C) Kulak için kafiye anlayışının şairlerin işini kolaylaştırması
D) İyi kafiyeler bulmanın şair için bir nitelik belirtisi olması
E) Şiirde ahengin içerikten daha önemli bir unsur olduğu inancı

Servetifünun Edebiyatı

6. Aşağıdakilerden hangisi Tanzimat ve Servetifünun şiirinin farklılık gösterdiği alanlardan biri değildir?

- A) Amaç
B) Zihniyet
C) İçerik
D) Nazım biçimleri
E) Vezin

7. I. Şiirin konu alanını genişlettiler.
II. Şiir dilinin günlük dilden farklı olması gerektiğini düşündüler.
III. Nazmı nesre yaklaştırdılar.
IV. Şiirde parça güzelliğini esas aldılar.
V. Parnasizm ve sembolizm etkisinde kaldılar.

Servetifünun şiiri ile ilgili numaralanmış cümleler doğru (D) - yanlış (Y) bakımından değerlendirildiğinde sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) (D),(Y),(D),(D),(D) B) (D),(D),(Y),(D),(D)
C) (D),(D),(D),(Y),(D) D) (Y),(D),(D),(D),(Y)
E) (D),(D),(D),(D),(Y)

8. I. "Bir şey güzel olmak için bizâtihi müffid (faydalı) olmak şarttır." diyenler mahâsin-i san'atı (sanatın güzelliğini) münker (inkar etmiş) gibidirler.
II. Bugün artık yalnız manzum ve mukaffâ' (kafiyeli) söze şiir denilmekten başka güzel olmazsa manzum ve mukaffâ' söz şiir addolunmuyor (kabul edilmiyor).
III. Müellefât-ı edebiyede (edebî metinlerde) sanat ve zînet göstermek maksad-ı aslî hükmüne girdiğinden, kelâmın bünye-i vücudu (bedeni) olmak lâzım gelen mânâ pek çok âsârda (eserde) satılık elbiseyi irae (göstermek) için istimâl olunan (kullanılan) ağaç parçalarına mümasildir (benzemektedir).

Numaralanmış yargılardan hangileri Servetifünun edebiyatının sanat görüşünü yansıtmaz?

- A) Yalnız I. B) Yalnız III. C) I ve II.
D) I ve III. E) II ve III.

9. I. Saat-ı semenfam (yasemin renkli saatler), gülbün-i müşkini havatır (hatıraların mis kokulu gül fidanı) gibi o güne dek benzeri görülmeyen ifade biçimleri geliştirdiler.
II. Kırılgan duyarlılıklarını belirtmek için, aşırı heyecan ifade eden ki, ve, evet gibi edatlarla ah, of, ey gibi ünlemleri sıklıkla kullandılar.
III. Şiirle düzyazı arasında bir tür sayılan mensur şiirin doğuşunu hazırladılar.
IV. Serbest şiiri büyük bir başarı ile uyguladılar.
V. Dönemin baskısı ve Fransız edebiyatının etkisi ile "toplum için sanat" ilkesine bağlandılar.

Numaralanmış cümlelerden hangileri Servetifünun edebiyatı ile ilişkili değildir?

- A) I ve II. B) II ve III. C) II ve IV.
D) III ve V. E) IV ve V.

10. Tolun Bey, I. Cihan Harbi sırasında esir düşen ve Sibiryâ'daki bir karargâhta tutsak edilen bir Türk subayıdır. Eylül 1917'de kasabaya alışveriş için gitme nöbetinin kendisine verildiği bir gün gerekli malzemeyi temin ettikten sonra aldığı kitapları incelemek üzere bir lokantaya oturur. Burada Tatar bir tüccar olan Ali Bahadır Kaplanoğlu ve kız kardeşi - - - - ile tanışır. Kitaplar, dil ve coğrafya, Türklerin kökeni, keşfedilmemiş tarihî gerçekler üzerine sohbet ederler. Bu sohbette tarihî gerçekleri keşfetme amacıyla Orhun vadisini, atalarının asıl yurdunu ziyaret etme kararı alırlar...

Konusu hakkında bilgi verilen bu Servetifünun Dönemi roman örneği ile ilgili parçada, boş bırakılan yere aşağıdaki isimlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Sefile B) Nemide C) Gönül Hanım
D) Nadide E) Eylül

11. Servetifünun hikâyeciliği için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geleneksel hikâyeden izler taşır.
B) Olaylar büyük kentlerde geçer.
C) Tasvire geniş yer verilir.
D) Ruh tahlilleri üzerinde durulur.
E) Genellikle alafranga yaşam tarzları ele alınır.

Servetifünun ve Fecriati Edebiyatı

1. Bir beyaz lerze, bir dumanlı uçuş
Eşini gâib eyleyen bir kuş
Gibi kar
Geçen eyyâm-ı nevbahârı arar...
Ey kulûbün sürûd-i şeydası
Ey kebûterlerin neşîdeleri
O bahârın bu işte ferdâsı
Kapladı bir derin sükûta yeri
Karlar
Ki hamûşâne dem-be-dem ağlar

Bu şiir parçasının dil ve anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Doğadan doğaya aktarım vardır.
B) Anjanbuman örneği verilmiştir.
C) Sade ve açık bir anlatım söz konusudur.
D) Ahenkli bir söyleyiş benimsenmiştir.
E) Betimleyici bir anlatıma başvurulmuştur.

2. Gel bu akşam da ser-be-ser güzelim
Levhâ-i kâinâtı seyredelim
Gölge, hep gölge, her taraf gölge
Gölgelerde bütün zemîn mestûr
Asman yalnızca nîm ma'zûr
Görülen başlıyor görülmemeğe
Bir dumandan kefenle cism-i cihân
Kalıyor ka'r-ı leyl için de nihân

Bu şiir parçasının ahenk unsurlarıyla ilgili aşağıdaki lardan hangisi yanlıştır?

- A) Aruz vezniyle söylenmiştir.
B) Zengin kafiye örneği vardır.
C) Ulama yapılmıştır.
D) Ek biçiminde redif kullanılmıştır.
E) Kelime tekrarlarıyla ahenk pekiştirilmiştir.

3. Aşağıdaki şiir parçaları içerik, ahenk, dil ve anlatım özellikleri dikkate alınarak incelendiğinde hangisinin Servetifünun ürünü olmadığı söylenebilir?

A) Sâf ü râkid... Hani akşamki tagayyür, heyecân?
Bir çocuk rûhu kadar pür-nisyân,
Bir çocuk rûhu kadar şimdi münevver, lekesiz,
Uyuyor mâi deniz.

B) San'at sarı, mor, penbe, yeşil, kırmızı, mai
Elvân-ı ziyâyyeye bir kudret-i cevân
Bahşeyliyerek hepsi perîler gibi mahfî
Mahfî ve sükûnetli adımlarla şitabân

C) Ey gizli kebuterlerin âheste sürûdu
Ey mirvaha-i lâne-i mürgân
Ey bâd-ı hırâmân
Âfâka inince gecenin sût-re-i düdu
Başlarsın ufuktan seyelâna
Bâlîn-i cihâna!

D) Bir şüphe-i hissiyye ile dalgalanır dil;
Bir heykel-i gül-rû dikilir kalb üzerinde;
İnsan bütün ahzân ü meserrâta muâdil
Bir tatlı dönüş hisseder âvâre serinde

E) Ak gömlekle gözyaşımı silerim
Kara taşla bıçağımı bilirim
Vatanımçün yücelikler dilerim
Bu dünyada kimse kalmaz, giderim.

4. Aşağıdaki Servetifünun Dönemi sanatçılarından hangisinin karşısında verilen türde eseri yoktur?

- A) Hüseyin Suat Yalçın - Tiyatro
B) Ahmet Şuayb - Edebî Tenkit
C) Mehmet Rauf - Mensur Şiir
D) Halit Ziya Uşaklıgil - Roman
E) Tevfik Fikret - Hikâye

Servetifünun ve Fecriati Edebiyatı

5. Birbirinden farklı sosyal sınıflara mensup olan hesap memuru İsmail Tayfur ile patronunun kızı Hacer'in çevre baskısıyla evlendirilmeleri ve bu evliliğin hazin bir şekilde bitişinin hikâye edildiği " - - - " adlı romanın temel çatışması aşk ve paradır. İsmail Tayfur, yanlarına sığınan Saniha'yı sevmesine rağmen daha iyi imkânlarla sahip olacağıyla ilgili telkinler neticesinde Hacer'le evlenmiş ancak hikâye sonunda kendi, aklını yitirirken eşi hayatını kaybetmiştir.

Bu parçada hakkında bilgi verilen roman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aşk-ı Memnu
B) Eylül
C) Ferdi ve Şürekası
D) Ferda-yı Garam
E) Bir Ölünün Defteri

6. I. Ah, o eser yazılıp da intişar ettiği [yayımlandığı] zaman ben büsbütün başka bir adam olacağım! Öyle sanıyorum ki iştihar perisi [şöhret perisi] gelip mahur, mağlup [yenilerek] ayaklarımın altına atılacak; kendimi birden yükselmiş göreceğim, o zaman: "Ben bugün şu toprak parçasının üzerinde birisiyim!.." diyebileceğim...
- II. Ah! O da böyle bir odaya, şöyle bir kütüphaneye, böyle kitaplara malik [sahip] olabilseydi!.. Hüseyin Nazmi'nin evinde bu his birinci defa olarak onun temiz dimağına düştü. Bir kar tabakasının tertemiz beyazlığı üzerine düşmüş bir katre [damla] leke gibi... Kendi kendisine utandı.

Mai ve Siyah'tan alınan bu metin parçaları için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki parçada da kahramanın bir hayalinden söz edilmektedir.
B) Birinci parçada kahraman anlatıcı ikincide ise hâkim anlatıcı kullanılmıştır.
C) Birinci parçada tasvir, ikincisinde ise monolog tekniği uygulanmıştır.
D) Birinci parçada somutlama, ikinci parçada ise benzetme yapılmıştır.
E) Birinci metinde umut ve ihtiras, ikincisinde ise imrenme ve utanç duyguları ön plandadır.

7. Mektepte san'at-ı ilâhinin etrafında heyecan-ı aşk ile toplanmış birkaç arkadaşlık. Ahmet Haşim, Refik Halid, Hamdullah Suphi, Emin Bülend ve Tahsin Nahid bu zümrede bulunuyorlardı. Birbirimizin yazılarını okur, bazen mübalağalı metheder ve ekseriye yine mübalağalı tenkit ederdik.

Bu parçada hazırlık aşamasından bahsedilen edebî topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî Edebiyat
B) Fecriati Edebiyatı
C) Tanzimat Edebiyatı
D) Yedi Meşaleciler
E) Servetifünun Edebiyatı

8. **Aşağıdakilerden hangisi Servetifünun ve Fecriati için ortak bir özellik değildir?**

- A) Estetiğe önem vermeleri
B) Sanatlı bir dil anlayışına sahip olmaları
C) Özgün ve etkin birer edebî ekol kabul edilmeleri
D) Batı edebiyatını örnek almaları
E) Tiyatro türüne fazla eğilmemeleri

9. Fecriati'ye mensup olmasına karşın sonraki dönemlerde Millî Edebiyat çizgisine kayan ve Türk edebiyatı tarihiçiliğinin bilimsel anlamda kurucusu kabul edilen yazar, Türk dünyasının yetiştirdiği ender niteliklere sahip bilim adamlarından biridir. Gençlik döneminden vefatına kadar Türkiyat araştırmaları sahasında birçok kitap ve yüzlerce makale ortaya koymuştur. Özellikle genç bir ilim adamı iken yazdığı "Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar" adlı eseri, gerek ülkemizde gerekse yurt dışında geniş yankılar uyandırmıştır.

Bu parçada sözü edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mehmet Fuat Köprülü
B) Hamdullah Suphi Tanrıöver
C) Emin Bülent Serdaroğlu
D) Ziya Gökalp
E) Refik Halit Karay

Millî Edebiyat - 1

1. Dünyadaki fikrî ve siyasi gelişmeler karşısında devletin devamlılığını sağlamak için ortaya atılan bazı düşünce hareketleri sadece devlet siyasetini değil ülkenin sanat ve edebiyat anlayışlarını da etkilemiştir. Bu akımlardan İslamcılık, Osmanlıcılık ve Batıcılık tam ve yaygın bir hareket hâline gelememişken Türkçülük fikri, hem kurtuluş mücadelesine temel teşkil etmiş hem de millî karakterde bir edebiyatın oluşumunu ve gelişimini sağlamıştır.

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi söz konusu edebî anlayışa yönelenlerden biri olmamıştır?

- A) Cenap Şahabettin
B) Ziya Gökalp
C) Ali Canip Yöntem
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Ömer Seyfettin

2. Sevgili Karilerimize,

Bugün birinci nüshasını okuduğunuz bu dergi, evvelce intişar eden "Hüsün ve Şiir" in bir şekl-i mütekâmilinden başka bir şey değildir; gazetemizin heyet-i tahrîriyesi sizin evvelce tanıdığınız gençlerdir. Onlar düşündüler ki "Hüsün ve Şiir" namı yalnız ihtisasâta müteallik mevâdda taallûk ediyor hâlbuki maksatları yalnız bu değildi; Hüsün ve Şiir' in şümûl-i manâsından maada mahsûlât-ı fikriye de gazetelerinde geniş bir mevkii haizdi. Binaenaleyh risalenin ismini değiştirdiler, ona "- - -" dediler.

Bu parçada boş bırakılan yere getirilmesi gereken isim aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Servet-i Fünun
B) Resimli Ay
C) Halka Doğru
D) Genç Kalemler
E) Türk Derneği

3. **Aşağıdaki sanatçılardan hangisinin ismi farklı bir türle özdeşleşmiştir?**

- A) Ziya Gökalp
B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
C) Mehmet Fuat Köprülü
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Halide Edip Adıvar

4. Aruz sizin olsun hece bizimdir,
Halkın söylediği Türkçe bizimdir;
Leyl sizin, şeb sizin, gece bizimdir,
Değildir bir mana üç ada muhtaç.

Bu dörtlükle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Hece ölçüsü ile yazılmıştır.
B) Dilde sadeleşme savunulmaktadır.
C) Şairane bir anlatım benimsemiştir.
D) Öğretici ve yönlendirici bir tutum sergilenmiştir.
E) Şiir araçsallaştırılmıştır

5. Memleketimizde ilmin lüzum ve faydaları, şimdiye kadar yalnız şeklî bir surette anlaşılmiş ve hiçbir zaman o ihtiyaç hakiki bir surette hissedilmemiştir. Hâlbuki bugün milliyetin feyiz veren ve hayatla dolu cereyanı bizde de bir ilim ihtiyacı doğurdu ki yarın bundan fikrî bir hayat uyanması ümit olunur ve muhakkaktır. Bugün mefkûreci Türk genci görüyor ve duyuyor ki asrımız milliyet asrıdır fakat aynı zamanda şuna da kanidir ki milliyetperverlik telakisi menfi bir histen ibaret kalamaz. İnsan milliyetperver olabilmek için evvela kendi milliyetinin neden ibaret olduğunu yani tarihini, coğrafyasını, içtimaiyatını, lisan ve edebiyatını bilmelidir. Başka misale ihtiyaç yok: Balkan milletleri Rumeli'yi kendi aralarında taksim için münakaşa ederlerken yalnız silahla değil birtakım tarihî, lisanî ve içtimai delillerle, istatistiklerle de mücehhez idiler; ilmî tetkikler onlara her hususta rehber oluyordu.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkler sahip olduğu köklü ve zengin tarihî mirasla yüce bir millettir.
B) Türk diline dönük ilmî araştırmalara hız verilmelidir.
C) Rumeli topraklarının kaybı Türk gencinin fikir dünyasının doğru yönde şekillenmesinde bir ders işlevi görmektedir.
D) Memlekette ilmin lüzum ve faydaları sadece şeklî mahiyette ele alınmıştır.
E) Milletperver bir yaklaşımla ulusa faydalı olmak öncelikle mensubu olunan milleti iyiden iyiye tanımakla mümkündür.

6. **Aşağıdakilerden hangisi 1911-1923 yılları arasındaki dönemde kapsayan Millî Edebiyat'ın gelişmesinde etkili olan yaygın organlarından biri değildir?**

- A) Ülkü
B) Dergâh
C) Türk Yurdu
D) Halka Doğru
E) Yeni Mecmua

7. Aşağıdakilerden hangisi Millî Edebiyat Dönemi ilkelelerinden biri olamaz?

- A) Şiirde aruz yerine ulusal ölçü olarak görülen heceyi benimsemek
- B) Eserlerin dilini halkın konuştuğu Türkçeye yaklaştırmak
- C) Eserleri yerli hayata ve millî tarihe vurgu yapan ayrıntılarla zenginleştirmek
- D) Arapça - Farsça sözcükleri edebî dilden çıkarmak
- E) Halkı ulusal ülküler etrafında bir araya getirici yönlendirmeler yapmak

8. Türk dağlarının bağrından nebean edip (kaynayıp) Türk köyleri ve Türk ormanları arasından akarak Türk sahillerine karışan Sakarya'nın ismi yedi günden beri millî coğrafyadan millî tarihe geçti. Sakarya, yedi asırdan beri ilk defa kendi kıyılarında Türk kahramanlarının ulvi gazalarını seyrediyor. Şüphesiz şimdi Sakarya, yatağından taşmak ve Türk siperlerine doğru bağırarak istiyor: "Benim sularım yedi asırdan beri Türk ülkesinin topraklarını suladığı gibi sizin kanlarınız yedi asırdan beri yine bu ülkenin kara topraklarını ıslatıyor. Benim sularımın ne ehemmiyeti var? Ben buğday köklerine kuvvet verebilirim. Kurak tarlaları yeşil otlarla bürüyebilirim. Fakat sizin kanınızın ıslattığı yerden destan çıkıyor, kahraman çıkıyor, şeref, şan çıkıyor. Siz yedi asır evvel benim kıyılarımda vuruşan Türklerle kardeş gibisiniz. Onlar kadar cesursunuz. Ölüm denen korkunç dev, sizi de ancak onlar kadar korkutuyor. Benim suyum Osman Bey'in atının içtiği suyun aynı olduğu gibi sizin kanınız da Osman Bey'in gazilerinin akıttığı kanın tıpkısıdır."

Bu parçanın yazarının tavrı ve anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Nesnel - doğrudan
- B) Öznel - dolaylı
- C) Öznel - doğrudan
- D) Nesnel - somut
- E) Öznel - soyut

9. I. Mehmet Emin Yurdakul - Türk'ün Hukuku - Fıkra
II. Yahya Kemal Beyatlı - Aziz İstanbul - Sohbet
III. Refik Halit Karay - Minelbab İlelmihrab - Hatırat
IV. Ömer Seyfettin - Efruz Bey - Mektup
V. Reşat Nuri Güntekin - Anadolu Notları - Gezi Yazısı

Numaralanmış sanatçı – eser – tür eşleştirmelerinin hangisi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. Yetişmesinde Üsküp'ün, oradaki Yeni Mekteb'in ve daha çok annesinin rolünün büyük olduğunu ifade eden sanatkârın asıl adı Ahmed Âgâh'tır. Albert Sorel gibi, yazılarını ve derslerini takip ettiği Camille Julien'in tarih-coğrafya ilişkisi temelli "Fransa toprağı bin yılda Fransız milletini yarattı." sözü ona sanat görüşünün şekillenmesi bakımından ilham kaynağı olmuştur. Sanatçı, Malazgirt Zaferi'ni milat kabul edip Türk milleti ile Anadolu toprağı arasındaki irtibatla oluşan medeniyetin verimlerini sanat hayatının merkezine oturtmuş; kökü geçmişe, millî ve manevi değerlere bağlı bir modernizmi savunmuştur.

Bu parçada hakkında bilgi verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ziya Gökalp
- B) Mehmet Akif Ersoy
- C) Yahya Kemal Beyatlı
- D) Halide Edip Adivar
- E) Mehmet Fuat Köprülü

11. Savundukları görüşler ve kullandıkları dil dikkate alındığında aşağıdaki parçalardan hangisinin Millî Edebiyat anlayışını temsil ettiği söylenemez?

- A) Aslında Türklerin tarihi ınsaf ve tarafsızlıkla tetkik edilecek olursa görülür ki bu ırk dünyanın en "idealist" ırklarından biridir. Türk'ün cihan tarihinde oynadığı bütün rollerin çoğu ya ahlaki ya dinî bir mana taşır. Uzaklara gitmeye ne hacet, işte Osmanlı Devleti'nin tarihi.
- B) Bilamübalağa denebilir ki, herkesin anlayabileceği şiir, münhasıran dün (niteliksiz) şairlerin işidir. Büyük şairlerin medhalleri, tunç kanatlı müstahkem şehir kapıları gibi sınıksız kapalıdır. Her an o kanatları itemez ve o kapılar bazen asırlarca insanlara kapalı durur.
- C) Anadolu insanının hayatı bütün o basit, iptidai görüşlerin arkasında, bizim şimdiki sanayi dünyasının, şimdiki teknik medeniyetinin buharı ile dumanlaşmış gözlerimizin kavrayamayacağı kadar geniş ve gizli bir âlemin sınırlarını saklıyor.
- D) Diyorlar ki: "Uğraşmağa ne hacet? İşte lisanımız kendi kendine sadeleşiyor. Yarım asır sonra ne Arapça, Acemce terkipler kalacak ne de manasını bilmediğimiz lüzumsuz kelimeler... Bir gün olacak ki seciler gibi terkipleri de unutacağız..." Halbuki millî ve tabii lisanlar değil hatta milliyet cereyanları bile sevk ve idare edilmeden ilerleyemez.
- E) Beş on günden beri Garp Cephesi Karargâhı'ndayım ve burada yarı asker, yarı muharrir olarak yaşıyorum. Hiçbir yerde, hiçbir zaman hayatım bana bu kadar manalı, bu kadar değerli görünmemişti. Cephedeyim demek, millî hareketin ta yüreğinde oturuyorum demek değil midir?

Millî Edebiyat - 2

1. İlk şiir denemelerini Servetifünun hareketinin edebiyat dünyasında etkin olduğu yıllarda Mekteb ve Resimli Gazete’de yayımlamıştır ancak ismini II. Meşrutiyet’ten sonra çıkarmaya başladığı Sırat-ı Müstakim adlı dergideki edebî verimleri ile duyurmuştur. Ustalıkla ortaya koyduğu manzumeleri, nesirleri ve fikirleriyle edebiyat tarihinde önemli bir yer edinen - - - -, Servetifünun’un çetrefilli dilinden yeni edebiyatın gerçek ve yaşayan Türkçesine geçiş sürecinde önemli bir konumu temsil etmiş, manzum ve mensur eserlerine Türk halkının doğal ifade biçimlerini başarıyla aktarmayı bilmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Yahya Kemal Beyatlı
B) Faruk Nafiz Çamlıbel
C) Mehmet Akif Ersoy
D) Mehmet Emin Yurdakul
E) Rıza Tevfik Bölükbaşı
2. Ey Türk, senin köyün hür bir yuvadır
Çiftlik değil, yoktur beyi ağası
Her köylünün var bir çifti tarlası,
Öz evinde o hem bey hem ağadır.

Hiç kimsenin yarıcısı rençberi
Olmaz, ancak olur vatan askeri.

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sade bir dille söylenmiştir.
B) Hece ölçüsü kullanılmıştır.
C) Millî - romantik bir duyuş söz konusudur.
D) Hitabet üslubu vardır.
E) Teşhiş sanatı yapılmıştır.
3. • Kazanmak istersen sen de zaferi
Gürleyen sesinle doldur gökleri
Zafer dedikleri kahraman peri
Susandan kaçır da çoşana gider.

- Gümüş bir dumanla kaplandı her yer
Yer ve gök bu akşam yayla dumanı
Sürüler, çimenler, sarı çiçekler
Beyaz kar, yeşil çam yayla dumanı

Aşağıdaki özelliklerden hangisinin bu şiir parçaları için benzer olduğu söylenemez?

- A) Edebî gelenek B) Konu C) Nazım birimi
D) Dil E) Ölçü

4. Başka sanat bilmeyiz, karşımızda dururken
Yazılmamış bir destan gibi Anadolu’muz.
Arkadaş, biz bu yolda türküler tuttururken
Sana uğurlar olsun... Ayrılıyor yolumuz.

Aşağıdaki şiir parçalarından hangisi bu dizelerde belirtilen sanat ilkesinin bir örneği değildir?

- A) Ak gömlekle gözyaşımı silerim;
Kara taşla bıçağımı bilerim;
Vatanımçın yücelikler dilerim.
Bu dünyada kimse kalmaz, giderim.

- B) Bu yolda herkes bir ey delikanlı
Diriler şerefli ölüler şanlı
Yurt için döğüşen başı dumanlı
Her zaman bu şandan, o şana gider.

- C) Tuna’nın üstünde güneş batarken
Sevgili yurdumu andırır bana.
Bir hayal isterim Boğaziçi’nden
Bakarım “İstanbul!” diye her yana.

- D) Ne hasta bekler sabahı,
Ne taze ölüyü mezar,
Ne de şeytan bir günahı,
Seni beklediğim kadar.

- E) Gölgele içinde ağaçlar yorgun,
Her tarafta yetim bir tevekkül var.
Sanki fısıldıyor Anadolu’nun
Uyuyan ruhuna ninniler rüzgâr

5. **Servetifünun ile Millî Edebiyat şiirinin karşılaştırıldığı aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?**

- A) Servetifünun şiirinde aruz ölçüsü tercih edilirken Millî Edebiyat’ta daha çok hece ölçüsü kullanılmıştır.
B) Servetifünun şiirinde “Sanat sanat içindir.” anlayışı hâkimken Millî Edebiyat sanata toplumsal bir misyon yüklemiştir.
C) Servetifünun şiirinde nazım birimi olarak genellikle beyit tercih edilirken Millî Edebiyat’ta bent kullanımı yaygındır.
D) Servetifünun şiirinde günlük dilden uzak bir dil kullanılırken Millî Edebiyat’ta halkın konuşma dili esas alınmıştır.
E) Servetifünun şiirinde Fransız şiirinin etkisi görülürken Millî Edebiyat, klasik Türk şiiri örneklerinden yararlanmıştır.

Millî Edebiyat - 2

6. Sakarya'da ebedîlik sırrına eren
Kahramanlar arasından geçiyor tren.
Hatırasız harabeler önünde durup
Duyuyoruz ruhumuzda hazin bir gurup.
Sonra yine tren sesi, yine yolculuk,
Her saniye karşımızda başka bir ufuk!
Ey bu yolda sıralanan gazi tepeler!
Siz de koşup gelirdiniz bilseydiniz eğer.
Bilseniz ki Dumlupınar önünde yarın
Ayini var hürriyete tapanların!

Bu dizelerde Millî Edebiyat Dönemi şiirini besleyen aşağıdaki kaynaklardan hangisi vurgulanmamıştır?

- A) Tarihî gelişmeler   B) Kahramanlık teması
C) Halk deyişleri   D) Birlik duygusu
E) Sade dil

7. Ölmez bu vatan farz-ı muhâl ölse de hattâ
Çekmez kürenin sırtı bu tâbût-ı cesîmi
(farz-ı muhal: varsayalım ki, küre: yeryüzü, cesîm: büyük)

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi yoktur?

- A) Kişileştirme   B) Açık istiare
C) Benzetme   D) Mübalağa
E) Kapalı istiare

8. 1885'te İstanbul'da doğan sanatçı Mekteb-i Hukuk tahsili görmüştür. Şiir, tiyatro, antoloji, roman ve biyografi gibi alanlarda eser vermiş, gazetelerde fıkra ve makaleler kaleme almıştır. Edebî hayatının önemli dönüm noktalarından biri Mehmet Akif ile kurduğu arkadaşlık olmuş, Sırat-ı Müstakim ve Tercüman-ı Hakikat gibi dergi ve gazetelerde daha çok kahramanlık ve vatan sevgisi temalarını işleyen şiirlerinin yayımlanmasıyla adını duyurmuştur. Sanatçının adı "Bayrakları bayrak yapan üstündeki kandır / Toprak eğer uğruna ölen varsa vatandaş" dizeleri ile özdeşleşmiştir.

Bu parçada aşağıdaki sanatçılardan hangisi tanıtılmaktadır?

- A) Mithat Cemal Kuntay
B) Memduh Şevket Esendal
C) Arif Nihat Asya
D) Necmettin Halil Onan
E) Kemalettin Kamu

9. Bakın, bizim öz Türkçemiz ne hoş dil;
Onun her bir nağmesi,
Gökten gelen hitap gibi saf sesi
Ne bülbüle, ne duduya eş değil.

Bu dil alageyiklerin içtiği
Yakut renkli çaylar gibi şarıldar;
Orhun ile Kızılırmak gibi ki
Sularında ruhtarımız pırıldar.

Eğiliniz ey şerefler, ey şanlar,
Ey ırklara altın destan yazanlar!
Biz devlerin, fillerin
Diz çöktüğü kuvvetin
Eski yeni dillerin
Anlattığı milletiz

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetme ve abartma vardır.
B) Didaktik iletiler içermektedir.
C) Somutlama yapılmıştır.
D) Beğeni ve gurur duyguları hâkimdir.
E) Türk milleti, dilinin güzelliğinden hareketle övülmektedir.

10. **Tevfik Fikret**

Ey sahn-ı mezâlîm...Evet, ey sahne-i garrâ,
Ey sahne-i zî-şâ'saa-i hâile-pîrâ!
Ey şa'saanın, kevkebenin mehdi, mezârı
Şarkın ezeli hâkime-i câzibedârı;
Ey kanlı mahabbetleri bî-lerziş-i nefret
Perverde eden sîne-i meshûf-ı sefâhet;
Ey Marmara'nın mâi der-âgûşu içinde
Ölmüş gibi dalgın uyuyan tûde-i zinde;

(Ey zulümler sahnesi... Evet, ey gösterişli sahne, ey faci-alar süsleyen şaşaalı sahne! Ey şaşaanın, tantananın beşiği, mezarı; Doğu'nun ezeli cazibeli hükmedeni. Ey kanlı sevgileri nefretle titremeden besleyen sefahate susamış göğüs. Ey Marmara'nın mavi kucaklayışı içinde ölmüş gibi dalgın uyuyan canlı yığın.)

Yahya Kemal

Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!
Görmedim, gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.
Ömrüm oldukça, gönül tahtıma keyfince kurul!
Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.

İstanbul'u konu edinen bu iki şiir parçası ile ilgili karşılaştırmada aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki şiir parçasında da kişileştirmeye başvurulmuştur.
B) İki şiir parçasında da şehre seslenilmektedir.
C) Tevfik Fikret'te nefret, Yahya Kemal'de sevgi ön plandadır.
D) Tevfik Fikret aruz ölçüsünü tercih ederken Yahya Kemal 14'lü hece ölçüsünü kullanmıştır.
E) Tevfik Fikret'in dili ağırken Yahya Kemal düşüncelerini duru bir Türkçeyle ifade etmiştir.

Millî Edebiyat - 3

1. Üstün gözlem yeteneği ile Anadolu insanının yaşayışını en ince ayrıntısına kadar yansıtabilmeyi başaran yazar, Fecriati'nin kurucularından olmakla birlikte sonradan millî unsurları önceleyen bir edebî çizgiyi benimsemiştir. Özellikle sosyal eleştiri içerikli eserlerinde mizahi anlatıma sıklıkla başvurmuş, konuşma dilinin tüm zenginliğini eserlerine aktarabilmeyi başarmıştır. "Memleket Hikâyeleri, Bugünün Saraylısı ve İstanbul'un İç Yüzü" eserlerinden birkaçıdır.

Bu parçada tanıtılan Millî Edebiyat Dönemi yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşar Kemal
B) Kemal Tahir
C) Refik Halit Karay
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Halide Edip Adıvar

2. Hasan gırlı gırlı işleyen vinçlere, üstleri yazılı cankurtaran simitlerine, kurutulacak çamaşırlar gibi iplere asılı sandallara, vardiya değiştirilirken çalınan kampanaya bakarak çok eğlendi. Beş yaşında idi. Peltek, şirin konuşmalarıyla da güvertede yolcuları epeyce eğlendirmişti fakat vapur, şuraya buraya uğrayıp bir sürü yolcu bıraktıktan sonra sıcak memleketlere yaklaşınca kendisini bir durgunluk aldı. Kalanlar bilmediği bir dilden konuşuyorlardı ve ona İstanbul'daki gibi "Hasan gel, Hasan git!" demiyorlardı. İsmi değişir gibi olmuştu. "Hassen" şekline girmişti. "Taal hun yâ Hassen" diyorlardı, yanlarına gidiyordu; "Ruh yâ Hassen!" derlerse yanlarından uzaklaşıyordu. Hayfa'ya çıktılar ve onu bir trene koydular.

Bu parçanın dil ve anlatım özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatım hâkim bir bakış açısıyla gerçekleştirilmiştir.
B) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
C) Sade bir dil kullanılmıştır.
D) Monolog tekniği uygulanmıştır.
E) Benzetmeye başvurulmuştur.

3. Halide Edip Adıvar'ın kaleme aldığı aşağıdaki eserlerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yeni Turan
B) Harap Mabetler
C) Kalp Ağrısı
D) Seviye Talip
E) Ateşten Gömlek

4. • Daha sonra başka bir isimle tefrika edilen "Soytarı ile Kızı" adlı eseri ilk olarak İngilizce yayımlanmıştır.
• Roman kurgulamalarında Feride, Zehra, Şahin ve Ömer gibi mücadeleci ruha sahip idealist öğretmen tiplerine yer vermiştir.
• Eserlerinde Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadarki toplumsal yaşayışın bir panoramasını ortaya koymuştur.
• "Küçük Paşa" isimli romanında, realist bir bakışla Orta Anadolu'nun yoksul köylerinden birindeki yaşam şartları anlatılmaktadır.

Bu cümlelerde aşağıdaki sanatçılardan hangisi ile ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Ömer Seyfettin
C) Ebubekir Hazım Tepeyran
D) Halide Edip Adıvar
E) Reşat Nuri Güntekin

5. I. — Oh Oğuz, Oğuz... Oğuz koyalım diye ellerini çırptı ve babasının boynuna sarılarak:
— Bu büyük bir adamın adı mıdır?
— En büyük Türk'ün adı.
- II. Zaten hayat da bir tramvay arabası değil mi? Bir hattı ahenin üzerinde lagar ü natüvan bir beygirle sürüklenirken sarsılan, harap ve mülevves, güneşlerle kavrulmuş, yağmurlarla çürümüş; giren çıkan, artan eksilen yolcularını – camları titreyerek, tekerlekleri gıcırdayarak – aşağıdan yukarıya, yukardan aşağıya taşıyan mahmul ve bîtâb bir tramvay arabası...
- III. Anadolu içinden hanlarda kalıp köylerde yatarak memuriyetine gelirken yüreğini keder, gam kaplamış, memlekete ciddi hizmet etmek kararını almıştı. Başının içinde kasabaya indiği gün, yeni düzenlemeler, örgütler, yardım dernekleri gibi ağır düşünceler doluydu. Bu küçük şehirde kocaman işler göreceğini, herkese parmak ısırtacak eserler çıkaracağını sanıyordu.

Numaralanmış parçalardan hangileri Millî Edebiyat Dönemi zihniyetini yansıtan bir dile ve içeriğe sahiptir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.
D) I ve III.   E) II ve III.

6. Türk tiyatrosunun önemli oyun yazarlarından biridir. Oyunlarında daha çok geleneksel değerler ve tarihî gelişmeler çevresinde eski İstanbul yaşayışını konu edinmiş, anlatımda güldürü ögesine çokça başvurmuş, Şinasi gibi geleneksel Türk tiyatrosunu hatırlatan bir üslup geliştirmiştir. "İstanbul Efendisi, Bir Kavuk Devrildi, Aynaroz Kadısı" eserlerinden birkaçıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reşat Nuri Güntekin
B) İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci
C) Halit Fahri Ozansoy
D) Aka Gündüz
E) Musahipzade Celal

7. **MEHMET:** Cesaretle yaratıldık. Bir Türk neferi en büyük kumandanı gibi düşünür, onun gibi söz söyler. Türkler için bu noktada kumandanla neferin farkı yoktur. (Zincirlerini şakırdatarak) İşte ben, vurduğunuz zincirleri küçümseyerek karşınızda duruyorum.

MONTİYE: (Hiddetle) Cüret istemez. Göstereceğin şiddete göre cezanı çoğalır.

MEHMET: (Alayla) Siz harp esirlerini suçlular gibi mi cezalandırırsınız?

PAPAZ MARKAM: Senden intikam alacağız.

MEHMET: Bir milletin intikamı bir neferden alınmaz. Kan diye burçlarında Türk ordusu var... Oraya gidiniz.

Bu parçanın oluşmasına imkân sağlayan zihniyet aşağıdaki fikir akımlarından hangisinin etkisi altındadır?

- A) Türkçülük   B) Osmanlıcılık   C) İslamcılık
D) Batıcılık   E) Halkçılık

8. **Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Halit Fahri Ozansoy - On Yılın Destanı
B) Musahipzade Celal - Köprülüler
C) Aka Gündüz - Beyaz Kahraman
D) Yusuf Ziya Ortaç - Binnaz
E) Faruk Nafiz Çamlıbel - Hülleci

9. **AGOP:** (Komşularına) Böyle güpegündüz fenerle ne arıyorlar ki?

MUHSİN: Kim bilir?

DİLÂVER: Burada bildiğiniz benekli bir adam var mı?

YUVAN: Ne dedin, benekli adam mı? Nideceksin oğul?

İRFAN: Yanağı benli, yanağı...

AGOP: Sabah sabah yola düşmüş benekli ararsınız, he? Tavuktur ki ya ki...Horoz ararsız.

DURMUŞ: A benim kızanlarım, Tavuk Bazarı buraya çok irak. Tee! Çemberlitaş'ın yancağızında.

İRFAN: Tavuk aramıyoruz, adam arıyoruz, adam!

YUVAN: Aman Allah şu İstanbul'da daha neler işideceğim. Adamın beneklisi olur mu?

Bu parçanın dil ve anlatım özelliği için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söz oyunlarına başvurulmuştur.
B) Yanlış anlamaya dayalı bir diyalog söz konusudur.
C) Ağız özelliklerine yer verilmiştir.
D) Ünlemlerden yararlanılmıştır.
E) Anlatımda gülünç unsurlar kullanılmıştır.

10. **AYNI KÖYLÜ:** Yürüyorken sabahleyin burada

Yolda gördük bir insan iskeleti

O kadar parça parça olmuş eti

Onu kurtlar bu hâle koymuştu

(İhtiyar çılgın bir hâlde atılır. Köylüler bu anda şaşırarak teskereyi yere bırakmışlardır. İhtiyar, teskerenin üstünde ki çulu atar; elleriyle araştırır, et ve kemik yığınları arasında oğlunun kırmızı kuşağının bir parçasını ve mintanının lime lime olmuş yakasını bulur. O zaman sanki mezardan gelen inilti bir sesle)

İHTİYAR: Nail'im, Nail'im, o baykuştur

En felaketli düşmanın bence.

Seni baykuştur öldüren bu gece.

(Çulu uzaklara fırlatarak)

Böyle bir eski çul mudur kefenin?

Kar boyandıkça al kanın senin,

Ölüyorken baharı andın mı?

Parçalandın mı, parçalandın mı?

(Feryat ederek oğlunun cenazesini göğsünde sıkarken gene baykuş, hain ve lakayt öter, öter. Yolcu ve köylüler mahzun, diz çöküp cenazenin baş ucunda duaya başlarlar ve perde kapanır.)

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Manzum-mensur formda yazılmıştır.
B) İstifham sanatının örneği vardır.
C) Sade bir dil kullanılmıştır.
D) Ölümün neden olduğu acıya temas edilmiştir.
E) Bir tiyatro metninden alınmıştır.

Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatı - 1

1. Yüzerce yıllık bir geçmişe sahip olan Türk edebiyatının Anadolu sahasında cereyan eden kolunun her ayrıntısı ile takip edilebilen en son evresidir. Bu devrin özellikle ilk yirmi yılında siyasi, ekonomik ve sosyal tarihine olduğu kadar sanat ve edebiyatına da damgasını vuran hiç kuşkusuz Kurtuluş Savaşı ile Atatürk ilke ve inkılaplarıdır. Eğitimin köylere kadar yayılması, dilin sadeleşmesi, muasır medeniyetlerle olan fikrî ve edebî alışverişin hız kazanması, uzun barış devrinin verdiği rahatlık ortamı gibi etkenler bu devirde pek çok edebiyat heveslisine kendini tanıtmaya imkânı sağlamıştır.

Bu parçada hakkında bilgi verilen edebî oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halk Edebiyatı
- B) Tanzimat Edebiyatı
- C) Millî Edebiyat
- D) Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı
- E) Servetifünun Edebiyatı

2. I. Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması
II. Atatürk ilke ve inkılaplarının uygulanması
III. Meşrutiyet'in ilan edilmesi
IV. İkinci Dünya Savaşı'nın sonuçları
V. Batı medeniyetiyle irtibatın artması

Numaralanmış gelişmelerden hangisi Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın şekillenmesinde etkili olmuştur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. Aşağıdakilerin hangisinde Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı ile ilgili yanlış bir bilgi verilmiştir?

- A) Aruz ölçüsü neredeyse tamamen bırakılmış; hece ölçüsüne, sonraları ise özellikle serbest şiire ilgi artmıştır.
- B) Şiir, roman, hikâye ve tiyatro türlerinde Batılı anlamda ilk edebî metin örnekleri verilmeye başlanmıştır.
- C) Bilhassa ilk devrelerde dilde sadeleşme eğilimi devam etmiş, sonraları Batılı akımların da etkisiyle edebî metinlerde anlamsızlığı, kapalılığı amaçlayan üsluplar da tercih edilmiştir.
- D) Bireysel meseleleri konu edinen, sosyal problemleri eğilen ya da türlü ideolojilerin çığırtağını yapan birbirinden farklı çizgilerde çok sayıda edebî verim söz konusudur.
- E) Bu dönemin başlıca özelliklerinden ikisi yenilik ve çeşitlilik.

4. I. Millî mücadele ruhunun Anadolu'da filizlenmesi
II. Savaş sırasında Anadolu'yu görme ve tanıma imkânı bulmaları
III. Bir kısmının Anadolu'da yetişmiş olması
IV. Milliyetçi bakış açısının revaçta olması
V. Atatürk inkılaplarının uygulanmaya başlaması

Numaralanmış cümlelerden hangisi Cumhuriyet Dönemi'nde sanatçıların, eserlerinde Anadolu'ya yönelmelerinin bir nedeni değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

5. (I) Cumhuriyet Dönemi'nde kaleme alınan edebî eserlerde Atatürk ilke ve inkılaplarının getirdiği yenilikler önemli birer yönlendirici unsur olmuştur. (II) Örneğin "İntibah" ve "Sergüzeşt" gibi romanlarda kadınların toplum hayatındaki rolüne ilişkin ayrıntılar Atatürk ilke ve inkılaplarının getirdiği hak ve özgürlükler sayesinde önceki dönemlere ait eserlere nazaran başkalaşmıştır. (III) Bu dönem edebiyatını yönlendiren bir başka husus, millî değerlerden bir içerik laboratuvarı olarak faydalanılmaya devam edilip olunmasıdır. (IV) Yine aynı devrede bireyin, hakkıyla anlatılması bakımından psikoloji alanında gerçekleştirilen bilimsel çalışmalardan yararlanılmıştır. (V) Modern-post-modern fikrî ve edebî hareketlerden esinlenilmiştir.

Bu parçada numaralanmış yargıların hangisinde bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

6. Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatı, - - - - bir edebiyattır. **Bu cümlede boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilemez?**

- A) gelenekçi
- B) Batı'ya dönük
- C) farklı anlayışları barındıran
- D) yenilikçi
- E) üretken

Cumhuriyet Dönemi Türk edebiyatı - 1

7. • Millî romantik duyuş hâkimdir.
• Dil, konuşma diline yaklaşmıştır.
• Halk edebiyatının bir devamı niteliğindedir.
• Yedi Meşaleciler, Garipçiler, Hisarcılar gibi birçok farklı edebî anlayışı barındırmıştır.

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı'nın başlangıç devresi (1923-1940) ile ilgili bu yargılar doğru (D), yanlış (Y) bakımından değerlendirildiğinde sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) (D), (Y), (Y), (Y)   B) (D), (D), (Y), (Y)
C) (D), (D), (D), (Y)   D) (Y), (D), (Y), (Y)
E) (D), (Y), (Y), (D)

8. • Toplumsal konulardan uzak durulmuştur.
• "Yeni Lisan" başlıklı makale başlangıcı kabul edilir.
• Osmanlılık fikrinden beslenmiştir.

Bu cümleler aşağıdaki edebî dönem ve ekollerden hangisi ile ilişkilendirilemez?

- A) Tanzimat Edebiyatı
B) Servetifünun Edebiyatı
C) Fecriati Edebiyatı
D) Millî Edebiyat
E) Cumhuriyet Edebiyatı

9. I. Genç Kalemler
II. Türk Yurdu
III. Varlık
IV. Mavera
V. Çınaraltı

Numaralanmış edebî dergilerden hangileri Cumhuriyet Dönemi'nde faaliyet göstermemiştir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız III.   C) I ve II.
D) II ve IV.   E) IV ve V.

10. **Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?**

- A) Edebiyatın pek çok kulvarında çok sayıda eserle temsil edilmektedir.
B) Gelenekçilik ve kuralcılık yerine serbestlik hâkimdir.
C) Konu ve üslup bakımından çeşitlilik söz konudur.
D) Kurtuluş Savaşı yıllarından günümüze dek devam eden süreci kapsar.
E) Türk edebiyatının zengin tarihî birikimi ile modern dünyanın sağladığı verilerden beslenir.

11. **Aşağıdakilerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?**

- A) Edip Cansever'in "Folklor Şiire Düşman" adlı eserinde Türk edebiyatının öne çıkan bazı sanatçıları üzerine yazılmış portre nitelikli metinler yer almaktadır.
B) Adnan Binyazar, denemelerinden bazılarını "Toplum ve Edebiyat" adlı eserinde toplamıştır.
C) Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun "Canım Anadolu" ve "Delifışek" adlı eserleri birer gezi yazısı örneğidir.
D) "Bu Diyar Baştanbaşa", Yaşar Kemal'in karış karış dolaştığı Anadolu hakkındaki röportajlarından oluşmaktadır.
E) Nurullah Ataç, "Son Havadis" ve "Ulus" gibi gazetelerdeki "Ataç'ın Güncesi" isimli köşesinde yayımladığı yazılarını daha sonra "Günce" ismiyle bir araya getirmiştir.

12. • Edebiyat dergisi ve Edebiyat Dergisi Yayınları'nı kurdu. "Otel Gören Defterler" adıyla günlük-deneme türünde bir eser dizisi yayımladı.

- Ankara, Erzurum, Konya, Bursa, İstanbul şehirlerini tanıtan "Beş Şehir" isimli bir eser kaleme aldı.
• "İki Dirhem Bir Çekirdek, Âh Mine'! Aşk" gibi eserleriyle kültür ve edebiyatımıza dair ilgi çekici anekdotları günümüz okuyucusuyla buluşturdu.
• Ölümünden sonra yayımlanan "Notlar" dizisinde sanat, edebiyat, tarih, sosyoloji gibi birçok alana dair sohbet ve değerlendirmeleri yer almaktadır.

Bu parçalarda hakkında bilgi verilmeyen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beşir Ayvazoğlu
B) Kemal Tahir
C) Ahmet Hamdi Tanpınar
D) İskender Pala
E) Nuri Pakdil

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı - 2

1. Güzel halkım,
Senden bir tek alkış beklemeden
Salt senin için ağladı durdu kırk yıl
binlerce şarkım.
- Bitirdim nice dert okulunu,
Yalnız, şununla övünebilirim
Bir gün ihanet etmedim insana.
Binbir yerinden vurulmuş yüreğimi
Ah, anlatabilsem bir gün sana.
- Yapı, içerik, dil ve anlatım özellikleri dikkate alındığında bu dizelerin aşağıdaki şiir anlayışlarından hangisini temsil ettiği söylenebilir?**
- A) Serbest Nazım ve Toplumcu Şiir
B) Saf (öz) Şiir
C) Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri
D) II. Yeni Şiiri
E) Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir
2. (I) 1980 sonrası Türk şiirinde ortak bir şiir anlayışıyla hareket edilmiştir. (II) Dönemin etkin dergilerinden bazıları Yazko Edebiyat, Üç Çiçek, Şiirâtı ve Sombahar'dır. (III) Bu devrede İkinci Yeni sonrası toplumcu şiirde olduğu gibi ideolojik temelli şiirler yazmak öncelenmiştir. (IV) Düzyazıya yaklaşan, kapalı anlatımlı ve her açıdan serbest bir üslup benimsenmiştir. (V) Uzak çağrışımlara yönelmek bakımındansa İkinci Yeni ile benzeştiği görülür.
- 1980 sonrası Türk şiiri ile ilgili numaralanmış yargıların hangisinde bilgi yanlışı vardır?**
- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.
3. **Ece Ayhan'ın, temsilcilerinden biri olduğu şiir anlayışı aşağıdaki prensiplerden hangisini benimsemez?**
- A) İmgeci bir üsluba yönelme
B) Şairane söyleyişten kaçınma
C) Sürrealizmden etkilenme
D) Çağrışımlı ve sezgiyi önemseme
E) Şiirde toplumcu hassasiyete karşı olma

4. O zaferler getiren atların
Nalları altındanmış;
Gidişleri akına
Gelişleri akındanmış.
- Yolları eline dolayan;
Beldeler, ülkeler avlayan
Süvarileri varmış ki
Oğuz, Bilge, Süleyman'mış.
- Bu dörtlüklerde aşağıdaki edebî sanatlardan hangisi yoktur?**
- A) Telmih B) Teşbih C) Mübalağa
D) Tezat E) İstiare
5. I. Bu vatan toprağın kara bağrında
Sıradağlar gibi duranlarındır,
Bir tarih boyunca onun uğrunda
Kendini tarihe verenlerindir.
- II. Ben bir gün bu dağ köyünde
Düşünülecek en güzel şeyi düşündüm,
Köy okulları dedim, dünyamızı dünya eden,
Bilgiler uğruna vurulmuş turnalar misali
Çırpınır, çaresizlikten ve sevgiden,
Düşmüş köy çocuklarının önüne bir öğretmen.
- Numaralanmış dizeler arasında aşağıdaki özelliklerden hangisi ortaktır?**
- A) Tema B) Kafiye türü C) Ölçü
D) Zihniyet E) Kafiye örgüsü
6. I. Yeni'nin sanat görüşü ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?
- A) Şiirde ölçü, kafiye ve redif kullanımı reddedilmiştir.
B) Müzik ve resme ait unsurların şiirde kullanılmasına karşı çıkmıştır.
C) Sözü'n doğallığını bozduğu gerekçesiyle edebî sanatlar benimsememiştir.
D) Konuda sıradanlık, üslupta gerçekçilik ve içtenlik tercih edilmiştir.
E) Şiirin toplumsal fayda prensibi etrafında yazılması gerektiğine inanılmıştır.

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı - 2

7. Şiirde esas olan, iyi ve güzeli yakalamaktır. Bulunan özgün ve yaratıcı imgelerle dilin anlam alanı genişletilmeli, birtakım dolaylamalarla dile yeni ifade olanakları sunulmalı, kapalı ve sanatlı bir anlatımla sözün çağrışım gücü artırılmalıdır.

Bu fikirler doğrultusunda eser veren bir sanatçı aşağıdaki edebî akımların hangisinden etkilenmiştir?

- A) Realizm
B) Klasisizm
C) Sembolizm
D) Parnasizm
E) Romantizm

8. (I) Şairliği ve yazarlığı dışında ressamlığı ile de bilinir. (II) Ressamlığının etkisiyle renk ve ışık, eserlerinin en belirgin motiflerinden ikisidir. (III) Folklorun çağdaş şiire büründüğü eserlerinde deyiş, deyim ve atasözü mahiyetindeki ifade biçimlerini sıklıkla kullanmıştır. (IV) Bu özelliğiyle Cumhuriyet Dönemi halk şairleri arasında önemli bir yere sahiptir. (V) "Karadut, Yaradan'a Mektuplar, Tuz, Dol Kara Bakır Dol, Üçü Birden ve Dördü Birden" şiirlerini bir araya getirdiği eserleridir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde Bedri Rahmi Eyüboğlu ile ilgili verilen bilgi yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. 1952-1956 yılları arasında Ankara'da yayımlanan bir dergi etrafında bir araya gelen - - -, I. Yeni'nin sanat anlayışına karşı çıkmış, ifadede sıradanlığı eleştirip anlam yoğunluğunun gereğine inanmış ve daha çok toplumcu gerçekçi bir çizgiyi benimsemişlerdir.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Maviciler
B) Hisarcılar
C) Yedi Meşaleciler
D) II. Yeniciler
E) Toplumcu Gerçekçiler

10. ● Ferdiyetçilik
● Ölçü
● Kapalılık
● Şairanelik
● Anamlılık

Aşağıdaki dizelerin hangisinde bu özellikler vardır?

- A) Değil birkaç
değil beş on
otuz milyon
aç
bizim!
- B) Ne içindeyim zamanın,
Ne de büsbütün dışında;
Yekpare, geniş bir anın
Parçalanmaz akışında.
- C) Gözleri göz değil gözistan
Geceler yukarda telcek-bulutcak
Ilim günleri gelirdi taraçalar
- D) Ben, kağnılarla yaylılarla büyüdüm geldim
Çocuk yüreğimi yakan türküler dinleye dinleye.
Mahzun kağnılarla, nazlı yaylılarınla
Ve tozlu yollarınla sevdim seni Türkiye!
- E) Ne atom bombası
Ne Londra Konferansı
Bir elinde cımbız,
Bir elinde ayna;
Umurunda mı dünya!

11. Cumhuriyet Dönemi'nin usta âşıklarından biri olan sanatçının asıl adı Osman Taşkaya'dır. Sanatçı, Çukurova muhitinde yetişmiş olup bilhassa tasavvufi içerikli nasihat-name türündeki eserleriyle bilinir. "Gelsin de Bak, Evvel, Gönül Sarayı, Ahu Gözlüm" şiirlerinden birkaçıdır.

Bu parçada tanıtılan Cumhuriyet Dönemi halk şairi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Âşık Ömer
B) Murat Çobanoğlu
C) Âşık Reyhani
D) Âşık Feymani
E) Muharrem Ertaş

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı - 3

1. Hani erken inerdi karanlık,
Hani yağmur yağardı inceden,
Hani okuldan, işten dönerken,
Işıklar yanardı evlerde,
Eskidendi, çok eskiden.

...

Şimdi ay usul, yıldızlar eski
Hatıralar gökyüzü gibi gitmiyor üstümüzden
Geçen geçti,
Geceyi söndür kalbim
Geceler de gençlik gibi eskidendi
Şimdi uykusuzluk vakti.

Bu dizeler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Geçmişe duyulan özlem dile getirilmiştir.
B) Söz oyunlarına başvurulmuştur.
C) Şiirde karamsar bir ruh hâli söz konusudur.
D) Toplumcu gerçekçi bir bakış açısı vardır.
E) Serbest tarzda kaleme alınmıştır.

2. Eşiğine dayanıp seyirdiğim
cansız doğa: Bir çingene geldi
gece, ellerimi açtı ve uzun,
dingin bir yağmur düştü yüzüne:
"Her şey geçer, sen geçmezsin."
Güldüm, katıldım: Bilmem mi
kuytudan beslenen yorgun tekligimi:
Ben amansız çatlak, sudan ve çiradan
çıkma yangın lehçesi: Her şey geçer
ben kalırım.

Bu şiir, dil ve anlatım özellikleri bakımından aşağıdaki edebî dönem ve anlayış çiftlerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) II. Yeni - 1980 Sonrası Şiir
B) I.Yeni - Millî Edebiyat Zevk ve Anlayışını Sürdüren Şiir
C) Garip - II. Yeni
D) Saf Şiir - Toplumcu Şiir
E) Garip Dışında Yeniliği Sürdüren Şiir - Cumhuriyet Dönemi Halk Şiiri

3. I. Saf şiir anlayışını benimseyen şairin en bilinen şiirleri "Fahriye Abla" ve "Olvido"dur.
II. Sanat görüşünün merkezinde zaman, musiki ve rüya kavramları yatmaktadır.
III. "Evler Şairi" olarak bilinir.
IV. Faruk Nafiz Çamlıbel ile beraber "Onuncu Yıl Marşı"nı yazmıştır.

Numaralanmış cümlelerde aşağıdaki şairlerden hangisiyle ilgili bilgi verilmemiştir?

- A) Ahmet Hamdi Tanpınar
B) Behçet Necatigil
C) Ahmet Muhip Dıranas
D) Oktay Rıfat Horozcu
E) Behcet Kemal Çağlar

4. İlk sayısı 1976'da çıkan Mavera dergisi ile ismi özdeşleşmiş şairlerden biridir. Şiirleri zaman zaman İkinci Yeni sanat anlayışını hatırlatan bir üsluba sahip olsa da edebî kozasını daha çok mistik/İslami ağlarla örmüştür. Bazı şiirlerinde "Abdurrahman Cem" takma adını kullanan şair eserlerini Yeni İstiklal, Diriliş Yeni Dergi, Papirüs, Soyut gibi dergilerde okuyucusuyla buluşturmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi, bu parçada sözü edilen sanatçının şiirlerinden biridir?

- A) İşaret Çocukları
B) Sebep Ey
C) Lamelif
D) Ben ve Ötesi
E) Bir Yusuf Masalı

5. Günlerce aylarca şiirden kaçtım
Gümüş tilkim mavi sincabımdı kovaladı beni
Işığı önüme düştü yansıdı balkıdı
Dokundu okşadı ayağımı çeldi yolumu gözledi

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Söz oyunu
B) Ben dili
C) Anlam
D) Gerçeklik
E) Ahenk

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı - 3

6. I. gece sevecen bir eleştirmenin uykusu kaçtı
günlüğüne genç ozanlar için şunları düştü
— bu çocuklar hiç minibüse binmemiş belli
ne de çalgılı kahvelerde sabahlamışlar

II. Görüyorsun ya bir sevdayı büyütüyoruz seninle
Sana değiniyorum, sana ısınıyorum, bu o değil
Bak nasıl, beyaza keser gibisine yedi renk

**Numaralanmış bu dizeler aşağıdaki unsurların hangi-
si yönüyle benzerlik göstermektedir?**

- A) Aşk temasını işlemiş olmaları
- B) Kişileştirme sanatına başvurmaları
- C) Serbest tarzda yazılmış olmaları
- D) Anlatımı birinci şahıs ağzından yapılmaları
- E) Dilde sapma örneği içermeleri

7. Sevgilim, ne kadar hüzünlü bilsen
Bu ölgün akşamın ölgün bestesi
Uzak tepelerden, dağlardan esen
Aşına olduğum rüzgârın sesi

**Bu dörtlüğün ahenk özellikleri ile ilgili aşağıdakiler-
den hangisi söylenemez?**

- A) Kafiye örgüsü çaprazdır.
- B) 11'li hece ölçüsü ile söylenmiştir.
- C) Ulama örnekleri vardır.
- D) Redif yoktur.
- E) Zengin kafiye kullanılmıştır.

8. I. Cahit Sıtkı Tarancı
II. İlhan Berk
III. Melih Cevdet Anday
IV. Ahmet Muhip Dıranas
V. Orhan Veli Kanık

**Yukarıdaki sanatçılar bağlı oldukları edebî anlayışlara
göre eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Şiir dışında roman, öykü, deneme, çeviri gibi alanlarda
da verimleri olan - - - -, hem Fransız dili ve edebiyatı hem
de felsefe eğitimi almıştır. Papirüs, Yazko, Yelken, Yeni
Edebiyat, Varlık gibi dergilerde şiirleri yayımlanan sanat-
çı; "Çöl, Böyle Söylenmeli Bizim Türkümüz, Boş Beşik,
Ey Benim Güzel Sevdalım, Bu Sevda Böyle Gider ve Bu-
lutlar Deniz Kokar" isimli şiir kitaplarının sahibidir.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki sanatçılar-
dan hangisi getirilmelidir?**

- A) Sunay Akın B) Yavuz Bülen Bakiler
- C) Afşar Timuçin D) Haydar Ergülen
- E) Süreyya Berfe

10. - - - -; şiiri sosyal, ideolojik konu ve söylemlere hapsed-
tikleri ve angaje bir sanat ürettikleri için - - - - ile; eskiyi
kayıtsız şartsız dışlayan - - - - ile; anlamsız bir şiire yol
açtıkları için - - - - ile ayrılırlar.

**Aşağıdaki edebî ekollerden hangisi bu parçadaki
boşluklardan herhangi birine getirilemez?**

- A) Saf şiir anlayışını sürdürenler
- B) II. Yeniciler
- C) Toplumcu gerçekçiler
- D) Hisarcılar
- E) Garipçiler

11. Toplumcu gerçekçi evreden sonra etkilendiğim, Ahmet
Haşim oldu. Ben kendimi onda keşfettim, kendi kendimi
buldum. Nazım Hikmet'in düşüncelerine yakınlığım var-
dı. Ama Nazım Hikmet açık bir adamdı. Ben ise kapalı
bir adamdım. Bu kapalılığımı bütün hayatımda sezdim.
Ahmet Haşim beni bu kapalılığıyla etkiledi. Ahmet Haşim
çok titiz, çok kibirli, içine kapalı bir adamdı. Şiirlerindeki
bu kapalılık beni çok etkiledi. Şiire onunla başladım, diye-
bilirim.

**Bu parçadaki görüşler aşağıdaki sanatkârlardan han-
gisine aittir?**

- A) Mehmet Emin Yurdakul
- B) Mehmet Akif Ersoy
- C) Orhan Veli Kanık
- D) İlhan Berk
- E) Rıfat Ilgaz

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı - 4

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlışı vardır?

- A) Modern Türk romanının güçlü isimlerinden Orhan Pamuk postmodern bir çizgide kaleme aldığı "Kara Kitap, Yeni Hayat, Benim Adım Kırmızı" gibi eserleriyle tanınır.
- B) Son dönem romancılarımızdan Buket Uzuner; "Fena Halde Leman, Yaraya Tuz Basmak" gibi eserleri kaleme almıştır.
- C) Son dönem Türk edebiyatının en önemli hikâyecilerinden biri olan Mustafa Kutlu, sinemaya da aktarılan "Uzun Hikâye" adlı eserinde Ali, Münire ve oğulları Mustafa'nın tren vagonlarında seyreden öyküsünü anlatır.
- D) Eserlerinde bilinç akışı tekniğinden hayli yararlanan Adalet Ağaoğlu; "Romantik Bir Viyana Yazı, Ruh Üşmesi, Sarı Mercedes" gibi romanları kaleme almıştır.
- E) Pek çok edebî türü harmanlayarak yeni bir roman damarı oluşturan Oğuz Atay, "Tutunamayanlar" romanında Selim Işık ve Turgut Özben adlı iki mühendisin hikâyesini anlatır.

2. Kemal Tahir, başyapıtı olan bu eserinde yalnızca bir imparatorluğun kuruluşunu anlatmakla yetinmez, Anadolu insanını anlamaya çalışarak Türkiye'nin geleceğini aydınlatacak izlerin nerelerde aranması gerektiği sorusunun cevabını arar. Ülkemizdeki Batılılaşma çabalarının körlüğüne inat hem kendi gözlerini açık tutmaya çalışır hem de bunu önerir okuyucularına. Bu anlamda içinden çıktığı toplumu anlamakta ne hikmetse zorluk çeken Türk aydınlarına bir mesaj yollar. Romanın başkişisi olarak savaşçı olmayı değil, Kerim Çelebi olmayı önde tutan Kerim'in seçilmesi boşuna değildir. Kemal Tahir'in Batı'nın ceberut devletine karşı Osmanlı'nın kerim devlet anlayışını öne çıkardığı roman, tarihsel gerçeklerle kurgunun iç içe girdiği önemli bir anlatıdır.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurt Kanunu
- B) Yorgun Savaşçı
- C) Yol Ayrımı
- D) Devlet Ana
- E) Esir Şehrin İnsanları

3. Türk romanında savaş teması, özellikle Millî Edebiyat'tan sonra yaygın bir biçimde ele alınmıştır. Pek çok romancı ya doğrudan savaşı anlatmış ya da romanının arka planında savaşı yerleştirmiştir. Bu romanlarda; Birinci Dünya Savaşı, Millî Mücadele ve İkinci Dünya Savaşı gibi vakalar ele alınmıştır.

Aşağıdaki romanlardan hangisi konusu itibarıyla bu açıklamaya örnek olamaz?

- A) Tarık Buğra - Küçük Ağa
- B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Yaban
- C) Halide Edip Adivar - Ateşten Gömlek
- D) Yaşar Kemal - Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana
- E) Turgut Özakman - Diriliş Çanakkale

4. Ben insanın iyiliği ve kötülüğü ile uğraşmam. Her insanın iyi yanları yanında kötü yanları olduğunu da bilirim. Benim işim; insana, çevreye, şehre, sokağa ayna tutmak ve aynadaki yansımaları kâğıda dökmektir.

Eserlerini bu bakış açısıyla kaleme alan bir sanatçının aşağıdaki edebiyat akımlarından hangisinin temsilcisi olduğu söylenebilir?

- A) Realizm
- B) Romantizm
- C) Sürrealizm
- D) Sembolizm
- E) Klasisizm

5. Türk edebiyatında realist köy romancılığının ilk örneklerinden biri olan - - - - fabrika malı sanatlarla dokumacılar arasındaki mücadele üzerine kurgulanmıştır. Başkişisi Molla Hasan, vakanın temel mekânı ise Bolu Gerde'ye bağlı Adaköy olan bu eserde baskıcı yönetimle tüccar işbirliğinin başkaldıran köylüyü alt ederek sömürü ağını örmesi anlatılmaktadır.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdaki eser isimlerinden hangisi getirilmelidir?

- A) Kaplumbağalar
- B) Sarı Traktör
- C) Çıkrıklar Durunca
- D) Bozkırdaki Çekirdek
- E) Bereketli Topraklar Üzerinde

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı - 4

6. Hikâyede asıl üzerinde duyulan şey olay değildir. Hikâye, sona erdiği zaman her şey bitmiş değildir. Hikâye, asıl bundan sonra başlıyor demektir zira kişiler tamamıyla tanıtılmadığı, olaylarda kesinlik hâkim olmadığı için okuyucunun hayal kurması devamlı hareket hâlinindedir ve kendine göre yorumlar yapmaya uygundur.

Bu parçada dile getirilen görüş aşağıdaki yazarlardan hangisi tarafından benimsenir?

- A) Ömer Seyfettin
B) Refik Halit Karay
C) Sait Faik Abasıyanık
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

7. Millî Edebiyat zevk ve anlayışını sürdüren roman ve hikâye yazarları için aşağıdakilerden hangisi **yanlıştır**?

- A) Millî romantik bir bakış açısına sahiptirler.
B) Çehov tarzı hikâye anlayışını benimsemişlerdir.
C) Eserler aracılığıyla sosyal ve tarihî meselelerle ilgili tezler öne sürmüşlerdir.
D) Anadolu ve Anadolu insanı üzerine odaklanmışlardır.
E) Yalın ve akıcı bir İstanbul Türkçesi kullanmışlardır.

8. Aşağıdaki kahraman - eser eşleştirmelerinden hangisi **yanlıştır**?

- A) Hayri İrdal - Saatleri Ayarlama Enstitüsü
B) Yüzbaşı Cemil - Kurt Kanunu
C) Hasan Kocabaş - Susuz Yaz
D) Raif Efendi - Kürk Mantolu Madonna
E) Tolunay - Toprak Ana

9. Aşağıdakilerden hangisi bireyin iç dünyasını esas alan roman kahramanlarını tanımlayan kavramlardan biri **değildir**?

- A) Durgunluk
B) Yalnızlık
C) Yoksulluk
D) Çalkantı
E) Bilinçaltı

10. I. Toplumcu gerçekçilik
II. Modernizmi esas alma
III. Bireyin iç dünyasını esas alma

Aşağıdaki sanatçılardan hangisi eserlerini numaralanmış sanat görüşlerinden herhangi birinin etkisinde vermemiştir?

- A) Samim Kocagöz
B) Orhan Pamuk
C) Refik Halit Karay
D) Bilge Karasu
E) Samiha Ayverdi

11. Yalnızca bir baş harften oluşan adı romanda ancak sayfalar sonra beliren C., yirmi sekiz yaşında bir gençtir. İçinde yaşadığı topluma yabancılaşmış olan C.nin hayatta tek ideali, toplumsal normların baskısına tutsak düşmeyen, sadece insanî değerlerden beslenen gerçek sevgidir.

Bu parçada tanıtılan kişi aşağıdaki romanlardan hangisinin ana kahramanıdır?

- A) Aylak Adam
B) Murtaza
C) Cemile
D) Kelleci Mehmet
E) Handan

12. Başta, 1971 yılında yayımlanan ilk romanı "Fadiş" ve yabancı dilden uyarlama bir hikâye serisi olan "Ayşegül" olmak üzere, tüm çocuk ve gençlik kitapları, kesintisiz baskılarla hâlâ, kuşaktan kuşağa hizmet vermeyi sürdüren yazar, roman ve öyküleri dışında gezi kitapları ile radyo ve televizyon oyunları kaleme almıştır.

Bu parçada kendisinden söz edilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nezihe Meriç
B) Sevinç Çokum
C) Nazlı Eray
D) Leyla Erbil
E) Gülten Dayıoğlu

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı - 5

1. Aşağıdakilerin hangisinde Cumhuriyet Dönemi Türk tiyatrosu ile ilgili bilgi yanlıştır?

- A) İlk yıllarda millî-tarihî konuları işleme ön plandadır.
- B) Tiyatro yazarlarının sayısında büyük bir artış söz konusudur.
- C) Konularda çeşitlenme göze çarpmaktadır.
- D) Geleneksel Türk tiyatrosunun etkisi sona ermiştir.
- E) Özellikle 1950'li yıllarda köy sorunlarına eğilimde bir artış görülür.

2. KORO — Yaşa, var ol!

DERVİŞ — Böyle bir kabadayı kaç asırda yetişir, söyleyin arkadaşlar!

KORO — Yetişmez...

DERVİŞ — Sinekli'yi Çamur İhsan mikrobundan Teke mi, Çakal mı kurtardı? Yoksa Ali mi?

KORO — Ali kurtardı.

ŞERİF — Gayri zemberek kuruldu. Söz kâr etmez bunlara...

DERVİŞ — Sinekli, Sinekli olanda dokuz yıl mahpusluk şerefi hangi faniye nasip oldu?

KORO — Olmadı.

DERVİŞ — Eli, ne vakit harama uzandı?

KORO — Hiçbir vakit.

DERVİŞ — Sahapsız kaldığı için şamar oğlanına dönen Sinekli'ye bir baş lazım mı, değil mi?

Bir kesiti verilen bu oyun aşağıdaki yazarlardan hangisine aittir?

- A) Haldun Taner
- B) Turan Oflazoğlu
- C) Faruk Nafiz Çamlıbel
- D) Orhan Asena
- E) Güngör Dilmen

3. - - - ilk oyunu "Kadınlar Arasında"da, büyük şehirleri ele alarak, buralardaki toplumsal kargaşanın, ahlaki çöküntünün aile üzerindeki etkisini gösterirken hareket noktası "kişi"dir. "Çil Horoz" ve "Zabit Fatma'nın Kuzusu"nda da kişilerden hareket eden yazar, "Yağmur Sıkıntısı"nda aile yapısı içinde, toplumdaki bozuk düzeni yansıtır.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdaki sanatçılardan hangisi getirilmelidir?

- A) Oktay Rifat Horozcu
- B) Nazım Kurşunlu
- C) Ahmet Muhip Dıranas
- D) Ahmet Kutsi Tecer
- E) Faruk Nafiz Çamlıbel

4. (I) Uyumsuz (absürd) tiyatro II. Dünya Savaşı'nın olumsuz sonuçlarının bulunduğu bir ortamda, insanların boşuna çabalarından ve beklemeylelerinden kaynaklanan bir umutsuzluk içinde oluşmuştur. (II) Amaçsız oyun anlayışıyla yola çıkmış, savaştan bunalan insanlar anlatılmış, büyüyerek geniş kitlelere ulaşılmıştır. (III) 1950'de özellikle Fransa'da yaygınlık kazanan bu anlayış bütün kalıplara, alışılmış düzene karşı çıkararak mantık sınırlarını tanımamıştır. (IV) Yazarlar, insanların ruhsal durumunu yansıtarak onların çelişkilerini ve karşıtlıklarını sahneye uyarlamışlardır. (V) Bu tiyatro türünü Türk edebiyatında ilk olarak benimseyen yazarlar Necip Fazıl Kısakürek ve Nazım Hikmet olmuştur.

Bu parçada numaralanmış özelliklerden hangisi "uyumsuz (absürd) tiyatro" için söylenemez?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.
- E) V.

5. Aşağıda verilen bilgilerden hangisi ayraç içindeki esere ait değildir?

- A) Behçet Necatigil'in kaleme aldığı tek perdelik bir eserdir. Kendi yaşamı içinde kapalı kalmış, günlük hayatının ötesine geçememiş, duygularını yitirmiş bir insan anlatılır. (Yıldızlara Bakmak)
- B) Necip Fazıl Kısakürek'in 1937 yılında yazdığı üç perdelik oyundur. Eser, bir tiyatro yazarının geçirdiği büyük ruh çilesini anlatır. Ölüm korkusu, sanatın çilesi, kader, cinnet konularına değinir. (Tohum)
- C) Ahmet Kutsi Tecer'in kaleme aldığı oyunda Rüstempaşa'da üç yol ağzının meydana getirdiği bir kesişim noktasında bir gün içinde cereyan eden olaylar ele almaktadır. (Köşebaşı)
- D) Çetin Altan'ın bu oyununda insanın maddi değerler karşısındaki durumu, aile sınırı içinde işlenmektedir. (Tahtarevali)
- E) Refik Erduran bu oyunda eski yaşayış biçiminden kurtulamadığı hâlde kurtulmak için çaba gösteren bir erkeğin tutumundan hareket ederek Batılılaşmanın yanlışı anlaşıldığını savunur. (Cengiz Han'ın Bisikleti)

6. **ADAM** — Gözlüğümü sağlam bir yere koy. Benim berber geçen hafta öldü. Sersem! Kendim tıraş olayım dedim, beceremedim...Haydi, ama daha başlamadın bile. Saniye ile yarışıyorum ben.

BERBER — Şimdi bayım, yetiştiririm, kaygılanmayın.

ADAM — İstersen yetiştirme, dükkânı başına geçiririm. Şaka yapmıyorum, kızımın nikâhı var.

BERBER — Oo, Allah mesut etsin.

ADAM — Daha çiçek yollayacağım, eve gideceğim, üstümü değiştireceğim.

BERBER — Hepsi olur.

ADAM — Olur elbette. Bir saatim var. Allah mesut etsin dedin ya, ben böyle basmakalıp dileklere çok bozulurum. Neden etmesin? İyi yetiştirdim, sağlıklı, güzel... Daha ne olsun? Dans dersi bile aldırardım, kimseden geri kalmasın diye. İki dil biliyor, piyano çalıyor, çerkeztavuşu pişiriyor... Söyle bakalım, kaç yaşında olabilir?

BERBER — Bilmem ki bayım.

ADAM — Bilmezsin tabii. On sekiz. Liseyi bitirttim, tamam, sıra evlendirmeye geldi. O kadar. Her iş hesaplı olmalı. Ortağımın oğlu var. Akli başında, işini bilir bir delikanlı. Ben açtım evlenmeleri konusunu; oldu, bitti. Bir kat aldım, dayattım döşettim, ortak da oğluna aylık bağladı. Bu akşam İstanbul'a gidecekler. Uçak biletleri hazır, oteldeki odalarına çiçek bile koydurttum.

Bu metinden hareketle Turgut Özakman'ın sanat anlayışına dair hangi özelliğe ulaşamaz?

- A) Günlük hayattan sahnelere yer vermiştir.
- B) Mitoloji ve tarihten alıntı yapmıştır.
- C) Mizahi bir üslup benimsemiştir.
- D) Konuşma dilinin imkânlarından yararlanmıştır.
- E) Gerçekçi bir bakış açısı benimsemiştir.

7. 1923-1940 dönemi, Darülbeydi ve ona bağlı toplulukların yerli oyunlara ağırlık vermeyi öncelikledikleri bir dönemdir. 1920 ve 1930'larda büyük kısmı daha önceki yıllardan tanınan - - - - gibi ünlü yazarlar tiyatro eseri yazmaya devam ederler.

Bu parçadaki boşluğa aşağıdaki isimlerden hangisi getirilemez?

- A) Halit Fahri Ozansoy
- B) Hüseyin Rahmi Gürpınar
- C) Ahmet Rasim
- D) Musahipzade Celal
- E) Reşat Nuri Güntekin

8. **Aşağıdakilerin hangisinde bilgi yanlış yapılmıştır?**

- A) Melih Cevdet Anday'ın ilk kez 1972 yılında yayımlanan tek perdelik "Dikkat Köpek Var" oyunu Delikanlı, Kız, Adam, Kadın ve Doktor karakterleri arasında ve tek günlük bir süre içinde geçmektedir.
- B) Memduh Şevket Esenal'ın "Mikado'nun Çöpleri" oyununun kişileri Kadın ve Erkek'tir. Erkek, soğuk bir gecede sokakta rastladığı Kadın ve bebeğini evine alır ve gece boyunca birbirlerine hikâyelerini anlatırlar.
- C) "Paydos" adlı üç perdelik oyunun kahramanı Murtaza Bey, tek odalı bir evde oturan, elli beş yaşlarında bir ilkokul öğretmenidir. Karısı Hatice Hanım, oğulları Rıdvan'ı, Bakkal Hacı Hüsamet'in konağına iç güveyisi vererek rahata kavuşma hülyaları kurmaktadır.
- D) Faruk Nafiz Çamlıbel'in ilk tiyatro oyunu olan "Canavar", manzum bir şekilde yazılmış üç perdelik bir piyestir ve tür olarak memleket edebiyatının temsillerinden biridir.
- E) "Ah Şu Gençler" adlı Turgut Özakman oyunu, gençlik sorunlarını öğüt vermeden, gülmece havasında irdeleyen müzikal bir eserdir.

9. (I) Oyun yazarlarının sayısında büyük bir artışın gözlemlendiği 60'lı yılların sonlarında oyunların konuları da çeşitlenmiştir. (II) Mesela Melih Cevdet'in "İçerdekiler", Haldun Taner'in "Fazilet Eczanesi" gibi oyunları bireyden hareketle toplumsal çarpıklıkları işler. (III) Pek çok alanda bir bilinçlenme aşamasının yaşandığı bu dönemde tiyatro, işçi ve köylü kesiminin sorunlarına da eğilir. (IV) Orta sınıftan ailelerin yaşadığı toplumsal ve ekonomik sorunlar, köy ve gecekondu ortamı, yaşama ve giyinme biçimi ve dil özellikleriyle sahneye getirilir. (V) Örneğin Nazım Kurşunlu, "Mine" adlı oyununda kadını mal gibi kullanan ve bunu doğal bir davranış sayan çevrenin yaşamını eleştirir.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde bir bilgi yanlış vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

10. **Aşağıdakilerden hangisi modern tiyatro terimlerinden biri değildir?**

- A) Tuluat B) Pantomim C) Suare
- D) Epik tiyatro E) Süflör

CEVAP ANAHTARI

Test 1	1. C	2. D	3. D	4. A	5. E	6. B	7. B	8. C	9. A	10. B	11. D	
Test 2	1. A	2. D	3. B	4. B	5. C	6. A	7. B	8. D	9. E	10. C		
Test 3	1. B	2. D	3. D	4. A	5. B	6. E	7. C	8. B	9. C			
Test 4	1. C	2. B	3. C	4. E	5. A	6. E	7. C	8. D				
Test 5	1. C	2. E	3. A	4. C	5. D	6. B	7. B	8. E	9. E			
Test 6	1. C	2. D	3. B	4. E	5. B	6. C	7. A	8. E				
Test 7	1. C	2. A	3. E	4. D	5. B	6. D	7. E	8. A	9. C	10. B	11. D	
Test 8	1. E	2. C	3. C	4. D	5. A	6. B	7. D	8. B	9. A	10. E		
Test 9	1. D	2. D	3. E	4. C	5. C	6. C	7. D	8. D	9. B	10. E	11. B	
Test 10	1. D	2. C	3. C	4. E	5. D	6. E	7. B	8. D	9. A	10. E	11. D	12. C
Test 11	1. A	2. E	3. D	4. D	5. C	6. B	7. A	8. B	9. B	10. C	11. C	
Test 12	1. A	2. E	3. D	4. B	5. C	6. D	7. E	8. A	9. C	10. D	11. C	
Test 13	1. A	2. B	3. E	4. B	5. A	6. C	7. C	8. A	9. D			
Test 14	1. D	2. C	3. C	4. B	5. B	6. C	7. A	8. A	9. A	10. E		
Test 15	1. C	2. E	3. E	4. A	5. C	6. E	7. D	8. A	9. E	10. B	11. D	
Test 16	1. C	2. A	3. E	4. D	5. E	6. B	7. C	8. B	9. A	10. E	11. E	12. D
Test 17	1. E	2. D	3. B	4. C	5. A	6. C	7. E	8. A				
Test 18	1. E	2. B	3. C	4. D	5. A	6. D	7. C	8. B	9. D			
Test 19	1. E	2. D	3. C	4. D	5. B	6. E	7. C	8. B	9. E	10. A	11. E	
Test 20	1. C	2. D	3. E	4. A	5. E	6. A	7. B	8. C	9. C			
Test 21	1. A	2. D	3. A	4. C	5. A	6. C	7. D	8. B	9. D	10. C	11. D	
Test 22	1. C	2. E	3. B	4. D	5. E	6. C	7. B	8. A	9. B	10. D		
Test 23	1. C	2. C	3. B	4. B	5. D	6. C	7. A	8. B	9. A	10. A		
Test 24	1. D	2. C	3. B	4. C	5. B	6. A	7. B	8. E	9. A	10. D	11. A	12. A
Test 25	1. A	2. A	3. B	4. B	5. D	6. E	7. C	8. D	9. A	10. B	11. D	
Test 26	1. D	2. A	3. D	4. A	5. D	6. C	7. D	8. B	9. C	10. A	11. D	
Test 27	1. B	2. D	3. D	4. A	5. C	6. C	7. B	8. B	9. C	10. C	11. A	12. E
Test 28	1. D	2. A	3. A	4. E	5. B	6. B	7. C	8. B	9. E	10. A		